

A close-up photograph of two hands, palms facing each other, cupped together in a gesture of offering or protection. The skin is light-toned with visible lines and texture. The background is a soft, out-of-focus grey.

ÅRSREDOVISNING
2016

FAGERHULT

TRE PRODUKTOMRÅDEN

INDOOR

Inomhusbelysning för kontor, skola, hälso- och sjukvård samt lösningar för inomhusmiljöer med speciella krav som exempelvis industri- och transportsektorn.

ANDEL AV FÖRSÄLJNING

66 %

Läs mer på sidorna 18–21

RETAIL

Belysningslösningar för butiks-koncept och -miljöer som framhäver, förstärker och marknadsför varumärket, och stimulerar kundernas konsumtion.

ANDEL AV FÖRSÄLJNING

25 %

Läs mer på sidorna 22–25

OUTDOOR

Utomhusbelysning som bidrar till att skapa säkra och trygga stadsmiljöer främst med fokus på gator, parker, gång- och cykelvägar, samt arkitektoniska lösningar.

ANDEL AV FÖRSÄLJNING

9 %

Läs mer på sidorna 26–29

TIO STARKA VARUMÄRKEN

FAGERHULT

ateljé Lyktan

eaglelightingaustralia

LTS®
LICHT & LEUCHTEN

designplan
LIGHTING

VALO

ARLIGHT

LIGHTING
INNOVATIONS

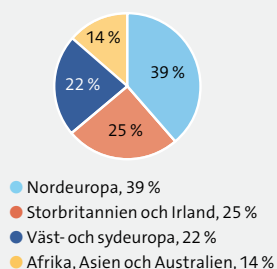
LED LINEAR®
lighting solutions

INTERNATIONELL NÄRVARO

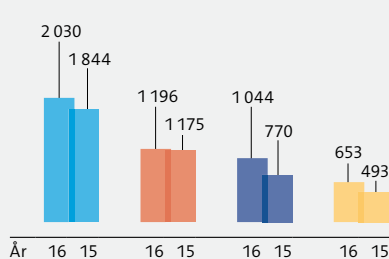
Fagerhultskoncernen är det största belysningsföretaget i Norden och ett av Europas ledande. Koncernens största marknader är Norden och Storbritannien, tillsammans med en stark position i Tyskland, Australien, Turkiet och Sydafrika samt i många av Västeuropas länder. Årets förvärv av LED Linear GmbH stärker vår närvaro i såväl Tyskland som globalt genom ett omfattande försäljningsnätverk.

Med dotterbolag i 24 länder är affärsverksamheten uppdelad i fyra geografiska områden. Marknadsföring och försäljning sker främst lokalt genom dotterbolagen men även via agenter och distributörer vilket ger Fagerhult tillgång till över 40 marknader. Tillverkningsenheter finns i Sverige, Finland, Storbritannien, Tyskland, Australien, Turkiet, Sydafrika och Kina.

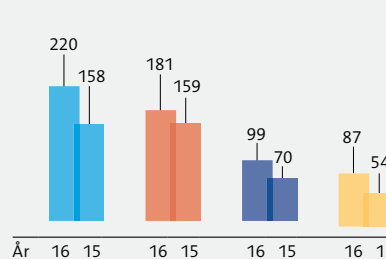
FÖRSÄLJNING PER AFFÄRSOMRÅDE 2016

NETTOOMSÄTTNING PER AFFÄRSOMRÅDE, MKR

RÖRELSERESULTAT PER AFFÄRSOMRÅDE, MKR

GEOGRAFISKA AFFÄRSOMRÅDEN ■ Nordeuropa ■ Storbritannien och Irland ■ Väst- och sydeuropa ■ Afrika, Asien och Australien

VISION

Fagerhult ska bli en ledande global leverantör av belysningslösningar.

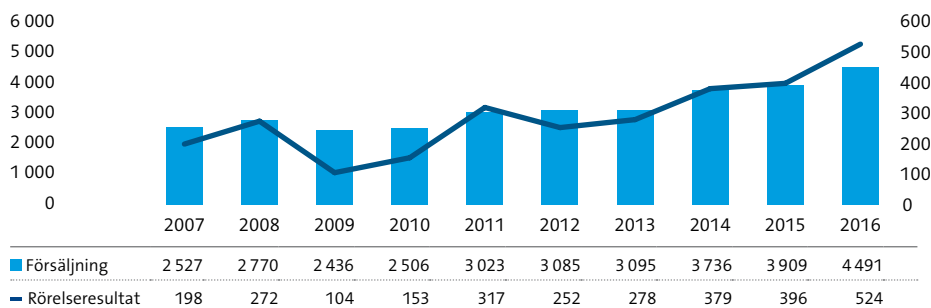
MISSION

Att skapa ett globalt sammanvävt företag, drivet av kundinsikt, som utnyttjar koncernens storlek och kompetens samtidigt som den entreprenöriella kulturen i våra lokala organisationer bevaras.

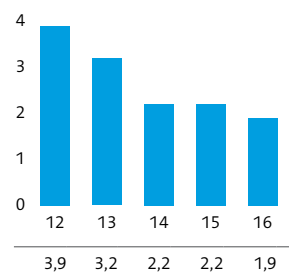
EN HISTORIA MED VÄSTGÖTSKA RÖTTER

Fagerhult grundas 1945 av Bertil Svensson och når under det första verksamhetsåret en omsättning på 13 000 kronor. Något år senare byggs den första fabriken i Fagerhult, då med sex anställda och en försäljning som uppgår till 53 000 kronor. Fabriken, som nu fått sällskap av koncernens övriga tillverkningsenheter, har i dag cirka 650 medarbetare och är utbyggd ett fjrtiotal gånger.

OMSÄTTNINGS- OCH RESULTATUTVECKLING, MKR

AKTIENS DIREKTAVKASTNING, %

INNEHÅLL

Det här är Fagerhult	Utvik
Året i siffror	2
Viktiga händelser per kvartal	3
VD har ordet	4
Varumärken	6
Affärsområden	7
Fagerhults värdeskapande	8
Omvärld och drivkrafter	10
Strategi	12
Förvärv av LED Linear GmbH	14
Översikt av produktområdena	16
Produktområde Indoor	18
Produktområde Retail	22
Produktområde Outdoor	26
City of light	30
Färgtemperaturen formar ljusets karaktär	31
Fagerhults medarbetare	32
Fagerhultaktien	36
Femårsöversikt	39
Förvaltningsberättelse	40
Bolagsstyrningsrapport	44
Styrelse	50
Ledning	52
Resultaträkningar	54
Balansräkningar	55
Förändring eget kapital	57
Kassaflödesanalys	58
Redovisningsprinciper	59
Noter	64
Styrelsens och VDs undertecknande	81
Revisionsberättelse	82
Aktieägarinformation	86
Finansiella definitioner	87
Branschordlista	88
Adresser	omslagets insida

.....

Den formella årsredovisningen som varit föremål för revision av bolagets revisorer omfattar sidorna 40–81.

.....

Fagerhults årsredovisning och hållbarhetsredovisning ska ses som bolagets sammanfattande rapportering för 2016. Hållbarhetsredovisningen, som publiceras separat, följer riktlinjerna i GRI G4 motsvarande nivå G4 Core och är externt granskad. Mer information finns på www.fagerhultgroup.com/sv/hallbarhet.

Fagerhult är ett av Europas ledande belysningsföretag med totalt 2 800 medarbetare i 24 länder. Fagerhult utvecklar, tillverkar och marknadsför innovativa och energieffektiva belysningslösningar för professionella inomhus- och utomhusmiljöer. Bolaget erbjuder ett brett utbud av produkter och lösningar som utvecklas med kunskap och insikt om ljusets positiva inverkan på människan i olika miljöer. Genom åren har flera starka varumärken adderats till Fagerhult genom förvärv. Fagerhults aktie handlas på Nasdaq Stockholm.

FINANSIELLA HÖJDPUNKTER 2016

- Orderingsgången uppgår till 4 653,0 (4 113,4) Mkr, vilket motsvarar en tillväxt på 9,4 procent jämfört med 2015, justerat för valuta-effekter och förvärvade enheter.
- Nettoomsättningen uppgår till 4 490,7 (3 909,4) Mkr, vilket motsvarar en tillväxt på 10,3 procent jämfört med 2015, justerat för valuta-effekter och förvärvade enheter.
- Rörelseresultatet ökar med 128,2 Mkr jämfört med 2015 till 524,2 (396) Mkr, vilket resulterar i en rörelsemarginal på 11,7 (10,1) procent.
- Rekordresultaten under årets andra och tredje kvartal är de bästa någonsin för koncernen med ett rörelseresultat som uppgår till 153,5 respektive 165,4 Mkr.
- För året som helhet står LED för 77 procent av den totala försäljningen. För det fjärde kvartalet är LEDs andel av försäljningen över 83 procent. Det är ytterligare bevis på vår förmåga att kontinuerligt leverera en ökad LED-försäljning och visar på värdet av investeringar i produkt-utveckling, tillverkning och marknadsföring av LED-armaturer.
- Förvärvet av 100 procent av aktierna i LED Linear GmbH, med säte i Neukirchen-Vluyn i Tyskland, slutförs i mars.
- I december undertecknar Fagerhultkoncernen ett avtal om att förvärva 100 procent av aktierna i WE-EF, en framgångsrik koncern inom utomhusbelysning, med säte i Bisingen, Tyskland. Förvärvet förväntas slutföras under första kvartalet 2017.

NETTOOMSÄTTNING

4 491

MKR

RÖRELSERESULTAT

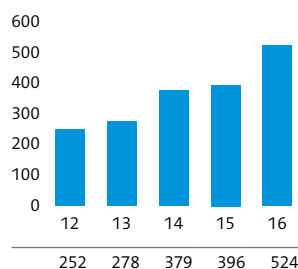
524

MKR

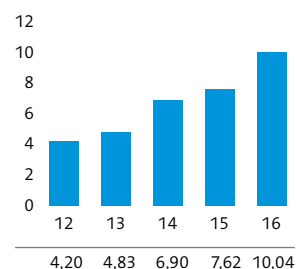
RESULTAT OCH NYCKELTAL

	2016	2015
Nettoomsättning, Mkr	4 491	3 909
Rörelseresultat, Mkr	524	396
Resultat efter finansiellt netto, Mkr	515	377
Resultat per aktie, kr	10,04	7,62
Försäljningstillväxt, %	14,9	4,6
Rörelsemarginal, %	11,7	10,1
Nettoskuld/EBITDA	1,9	1,9
Soliditet, %	34	38
Avkastning på sysselsatt kapital, %	16,8	14,4
Avkastning på eget kapital, %	24,9	20,9
Nettoskuld, Mkr	1 222	937
Nettoinvesteringar i anläggningstillgångar, Mkr	169	118

RÖRELSERESULTAT, Mkr

RESULTAT PER AKTIE, Kr

Q1

- Koncernen redovisar ett starkt första kvartal som väsentligt överstiger nivån för samma kvartal 2015.
- Orderingsången ökar med 18,5 procent till 1 142 Mkr och nettoomsättning med 15,9 procent till 1 031,5, båda justerade för valutaeffekter och förvärvade enheter.
- God marknadstillväxt på flera av koncernens största marknader.
- Den 15 mars offentliggörs förvärvet av LED Linear GmbH, baserat i Neukirchen-Vluyn i Tyskland. Bolagets utveckling och tillverkning av linjära LED-belysningsarmaturer är världsledande.

Q2

- Den goda orderingsången håller i sig och överstiger för tredje kvartalet i följd 1 miljard kronor.
- Orderingsången för kvartalet ökar med 6,9 procent jämfört med samma kvartal 2015 till 1 207,5 Mkr, justerat för valutaeffekter och förvärv.
- Nettoomsättningen uppgår till 1 141,1 Mkr, en ökning med 13,4 procent justerat för valutaeffekter och förvärv.
- Rörelseresultatet uppgår till 153,5 (88,2) Mkr vilket ger en rörelsemarginal på 13,5 (9,2) procent.
- Den brittiska EU-omröstningens valresultat får en omedelbar valutapåverkan med cirka 2 Mkr på resultatet för juni.

Q3

- Orderingsången ökar med 9,0 procent jämfört med samma kvartal 2015 till 1 088,7 Mkr, justerat för valutaeffekter och förvärv.
- Nettoomsättningen uppgår till 1 144,1 Mkr, vilket justerat för förvärv och valutaeffekter är en ökning med 7,2 procent jämfört med tredje kvartalet 2015.
- Rörelseresultatet ökar med 30,6 procent till 165,4 Mkr, vilket ger en rörelsemarginal på 14,5 procent.
- Det brittiska pundets negativa effekt uppvägs till viss del av ett positivt resultat i euro, australiensisk dollar, norska och danska kronan samt den ryska rubeln.

Q4

- Orderingsången under Q4 uppgick till 1 214,8 (1 098,1) Mkr. Justerat för förvärv och valutaeffekter, uppgår ökningen till 5,1 procent vilket innebär en ny rekordnivå.
- Nettoomsättningen för fjärde kvartalet uppgick till 1 173,7 (1 033,1) Mkr, vilket innebär en ökning om 5,5 procent, justerat för förvärv och valutaeffekter.
- Rörelseresultatet under kvartalet uppgick till 119,9 Mkr (108,5), en ökning med 10,5 procent, vilket ger en rörelsemarginal på 10,2 (10,5) procent. Jämförelsestörande engångsposter om 21,4 Mkr hänförliga till förvärv belastade i sin helhet rörelseresultatet under kvartalet.
- Alla årets kvartal överstiger orderingsången 1 miljard kronor.

”Ett Fagerhult som står starkt när vi nu tar oss an ett nytt år genom att konsekvent följa lagd strategi”

FÖR MER INFORMATION, SE SIDORNA 4–5

KONSEKVENT STRATEGI BAKOM ÅRETS REKORDRESULTAT

Fagerhultskoncernens bästa resultat hittills – 2016 blev ett rekordår med ett rörelse-
resultat på 524,2 miljoner kronor. Det är med andra ord ett Fagerhult som står starkt
när vi nu tar oss an ett nytt år genom att konsekvent följa lagd strategi och med värde-
skapande för våra kunder i centrum fortsätta att växa, organiskt och genom förvärv.

Ett rörelseresultat på 524,2 miljoner kronor, ett resultat per aktie på 10,04 och en EBIT-marginal på 11,7 procent gör 2016 till Fagerhultskoncernens framgångsrikaste år hittills. Min övertygelse är att det framförallt är effekten av vår entreprenöriella företagskultur som i kombination med en decentraliserad affärsmodell ger oss rätt förutsättningar för att snabbfotat möta kundernas behov i takt med nya tekniska framsteg. Överlag visar koncernens bolag riktigt bra resultat samtidigt som de stärker sina positioner genom att fortsätta ta marknadsandelar.

Den allmänna politiska oron och ekonomiska utvecklingen är förstås faktorer som vi kontinuerligt måste analysera och förhålla oss till. Exempelvis som i fallet med koncernens turkiska bolag Arlight där en orolig hemmamarknad har kunnat kompenseras med en ökad export.

STRATEGIN MOT 2020 FÖLJER TIDIGARE UTSTAKAD VÄG

Under 2016 genomförde vi en översyn av vår strategi. Den uppdaterade versionen följer till stora delar tidigare utstakad väg, men har till sin struktur renodlats för att bättre anpassas till både omvärldsförutsättningar och vår affärsmodell. Strategin mot 2020 baseras på de tre produktområdena Indoor, Retail och Outdoor kompletterade av teknikområdet Controls & Connectivity. Vår bedömning är att utvecklingen inom teknikområdet är centralt för samtliga dotterbolag.

TVÅ FÖRVÄRV SOM LOVAR GOTT INFÖR FRAMTIDEN

Under våren förvärvade Fagerhultskoncernen tyska LED Linear. Ett förvärv som inte bara ger tillgång till nya geografiska marknader utan även världsledande kompetens inom linjär LED-teknik. LED Linear

behärskar samtliga steg för sina linjära och flexibla LED-produkter – från utveckling och tillverkning till installation och användning – och tillför värden för Fagerhults samtliga tre produktområden.

Den uttalade planen för vårt minsta produktområde, Outdoor, är att det ska växa genom både förvärv och organiskt. Vad gäller den organiska tillväxten har vi under året sett en god utveckling för våra egenutvecklade armaturer för gatu- och parkbelysning Vialume, Evolume och Lunova. Under 2016 har dessutom nya varianter som är anpassade för större vägnät lanserats och bidrar nu till en produktportfölj med stor potential att fortsätta ta marknadsandelar. Under årets sista dagar skrev Fagerhult också avtal om att förvärva tyska WE-EF, specialiserade på högkvalitativa utomhusarmaturer för offentliga miljöer. WE-EF är en global verksamhet med tillverkningsenheter i Tyskland och Thailand tillsammans med monteringsanläggningar i Australien och Frankrike inklusive distributions- och försäljningskanaler på en rad marknader. I kraft av den organiska tillväxten och förvärvet av WE-EF kommer Outdoor kunna nå en total försäljning som överstiger en miljard kronor på årsbasis.

Integrationsprocessen för de båda bolagen fortgår nu på liknande sätt som vid tidigare förvärv. Det innebär i korthet att de fortsätter med sin verksamhet precis som före förvärvet, men med det tillägg att de nu också har tillgång till Fagerhults koncernövergripande resurser och kan nyttja våra synergier, till exempel inom inköp och produktutveckling.

TILLSAMMANS TAR VI YTTRELLIGARE STEG MOT VÅR VISION

2016 är utan tvekan koncernens framgångsrikaste år någonsin och jag vill att alla medarbetare ska känna stolthet över att ha bidragit till det fantastiska resultatet. Vi åstadkommer det i kraft av en

”Förvärvet av LED Linear ger inte bara tillgång till nya geografiska marknader utan även världsledande kompetens inom linjär LED-teknik”

Johan Hjertonsson, Vd och koncernchef

gemensam vision och en konsekvent strategi som våra varumärken med stor frihet på bästa sätt anpassar utifrån sina kunders behov. Att förena det lokala entreprenörskapets kraft med storskalighetens fördelar utgör grunden för Fagerhults förmåga att möta en föränderlig omvärld och tar oss steg för steg närmare önskad position som en ledande global leverantör av belysningslösningar.

Habo, januari 2017

*Johan Hjertonsson
Vd och koncernchef*

TIO STARKA VARUMÄRKEN

De tio varumärkena har en central roll i koncernens tillväxtstrategi för att öka marknadsandelarna och nå en större marknadstäckning. En gemensam nämnare för samtliga bolag är deras starka positioner på sina respektive hemmamarknader.

FAGERHULT

1945

Huvudkontor: Fagerhult, Sverige

Produktområden: Indoor, Retail, Outdoor

Fagerhults ursprung och huvudvarumärke som står för den största andelen av koncernens totala försäljning. Starkast position på de nordeuropeiska marknaderna.

2005

Huvudkontor: Manchester, England

Produktområden: Indoor, Retail, Outdoor

Koncernens näst största varumärke sett till den totala försäljningen. Tillika näst största aktören på den brittiska marknaden, som står för 96 procent av Whitecrofts försäljning.

2010

Huvudkontor: Tettang, Tyskland

Produktområden: Indoor, Retail

Med fokus på kvalitet intar LTS en stark position främst på den tyska marknaden, där bolaget är en framträdande aktör inom belysningslösningar för butikskoncept.

2013

Huvudkontor: Iittala, Finland

Produktområden: Indoor, Outdoor

Belysningslösningar för krävande industriella miljöer. Har en ledande position på den finska marknaden tillsammans med försäljning i bland annat Frankrike, Tyskland, Ryssland och Sverige.

2015

Huvudkontor: Port Elizabeth, Sydafrika

Produktområden: Indoor, Retail

Lighting Innovations har en stark position på sydafrikanska marknaden och erbjuder därtill intressanta tillväxtmöjligheter i den dynamiska regionen söder om Sahara.

ateljé Lyktan

1974

Huvudkontor: Åhus, Sverige

Produktområden: Indoor, Outdoor

Designinriktat varumärke som med en premium-position erbjuder produkter med svensk design för offentlig miljö och kunder med höga krav. Starkast position på den svenska marknaden.

2007

Huvudkontor: Melbourne, Australien

Produktområden: Indoor, Retail, Outdoor

Ett av de större varumärkena på marknaderna i Australien och Nya Zeeland. I erbjudandet ingår även belysningslösningar från Fagerhult och Designplan.

2011

Huvudkontor: Sutton, England

Produktområden: Indoor, Outdoor

Med belysningslösningar för väder- och vandsäkra miljöer har Designplan en nischad position på den brittiska marknaden. Bolaget har även försäljning på den tyska, australiensiska och nordiska marknaden samt i Mellanöstern.

2014

Huvudkontor: Ankara, Turkiet

Produktområden: Indoor, Retail

Arlight har en stark position på den turkiska marknaden med inriktning på inomhusbelysning. Bolagets lågkostnadstillverkning utgör ett viktigt komplement till övriga bolags produktportföljer.

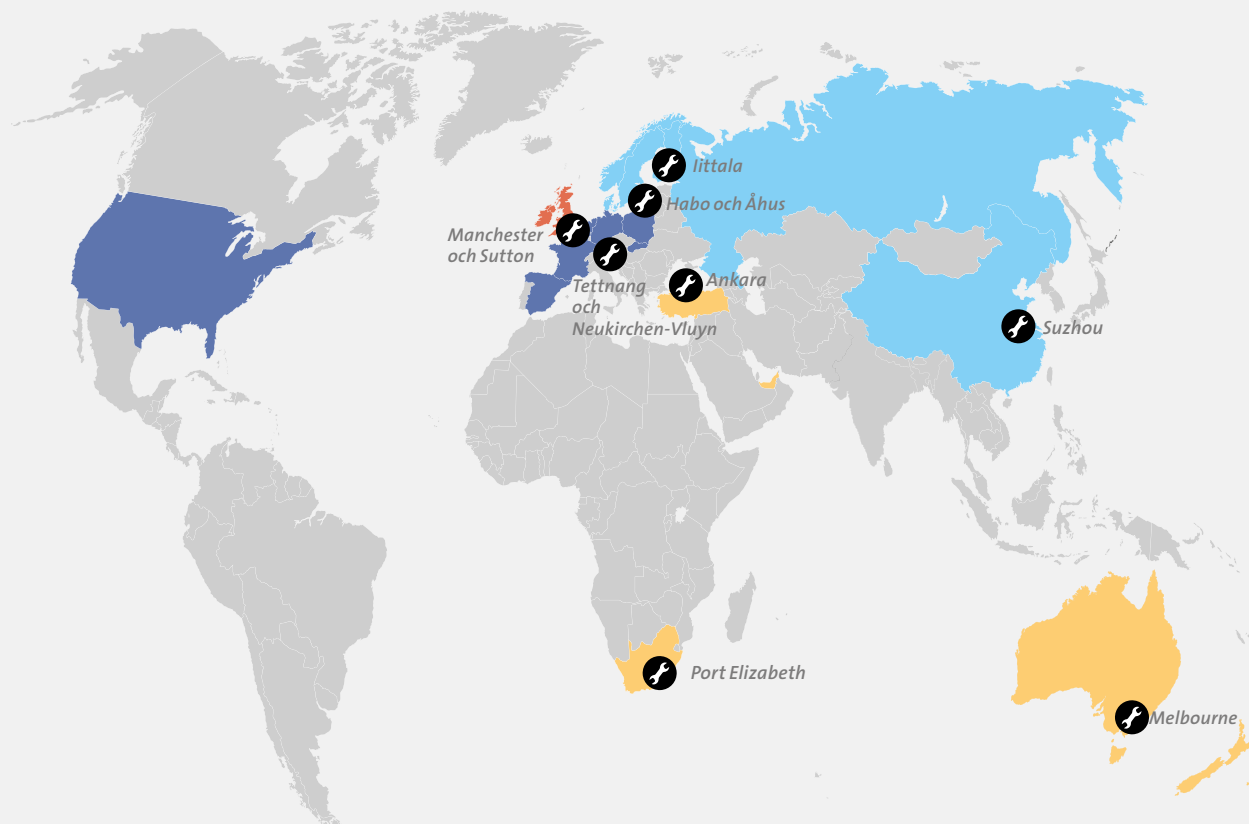
2016

Huvudkontor: Neukirchen-Vluyn, Tyskland

Produktområden: Indoor, Retail, Outdoor.

LED Linear utvecklar och tillverkar linjära LED-belysningsarmaturer för främst professionella miljöer. Verksamheten inkluderar ett etablerat globalt försäljningsnätverk i Europa, Nordamerika och Asien.

FAGERHULTS AFFÄRSOMRÅDEN

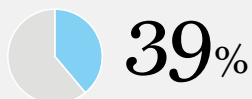

TILLVERKNING

NORDEUROPA

Sverige, Norge, Finland,
Danmark, Estland, Kina
och Ryssland

FÖRSÄLJNING:

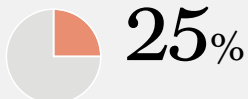
TILLVERKNING:

Habo, Åhus, lättala och Suzhou

STORBRITANNIEN OCH IRLAND

Storbritannien och Irland

FÖRSÄLJNING:

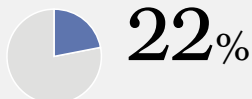
TILLVERKNING:

Manchester och Sutton

VÄST- OCH SYDEUROPA

Belgien, Frankrike, Neder-
länderna, Polen, Slovakien,
Spanien, Tyskland och USA

FÖRSÄLJNING:

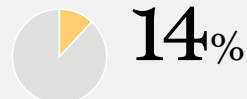
TILLVERKNING:

Tettng och
Neukirchen-Vluyn

AFRIKA, ASIEN OCH AUSTRALIEN

Sydafrika, Australien,
Förenade Arabemiraten,
Nya Zeeland och Turkiet

FÖRSÄLJNING:

TILLVERKNING:

Port Elizabeth, Melbourne
och Ankara

FAGERHULTS VÄRDESKAPANDE OCH AFFÄRSMODELL

Fagerhult skapar stabila och långsiktiga värden för aktieägare, kunder, leverantörer, medarbetare, och lokalsamhälle. I värdeskapandemodellen åskådliggörs de ingående resurser som krävs för verksamheten, jämte de värden som den skapar för intressenterna.

Affärsmodellen, som utgör den centrala delen i värdeskapandeprocessen, bygger på en starkt decentraliserad struktur. Den ger koncernens tio varumärken tydliga mandat för att fatta de beslut som bäst anpassar affär, produkter och försäljningskanaler till de lokala marknadsförutsättningarna. En struktur som ger stort utrymme

INGÅENDE RESURSER

Motiverade och kompetenta medarbetare
2 800 kunniga, engagerade och motiverade medarbetare med mandat att fatta beslut nära kunden.

Starka lokala och nischade varumärken
Väletablerade varumärken som bidrar med starka positioner på sina respektive marknader.

Anpassade försäljningsmodeller
Bidrar med kundinsikt och anpassade lösningar för varje marknad och produktområde.

Anläggningar för tillverkning
Produktionsanläggningar med hög kvalitet, effektivitet och leveransförmåga nära våra huvudmarknader. Insatsvaror såsom elektronikkomponenter, metall och plast för tillverkning av produkter.

Finansiella medel
Kapital för att finansiera den löpande verksamheten och för att investera i tillväxt, organiskt eller via förvärv, samt i effektiviseringar.

AFFÄRSMODELL

Koncernövergripande funktioner, stöd och resurser

*Finance, M&A och HR
Fagerhult Lighting Academy*

En decentraliserad modell för de tio varumärken som skapar värde genom lokalt beslutsfattande och utförande

FAGERHULT **designplan** eaglelightingaustralia **ateljé Lyktan**

INKÖP

- Leverantörer
- Partners

RESURSER

- Produktutveckling
- Tillverkning

Indoor

Retail

Outdoor

för att förena det lokala entreprenörskapets perspektiv med stor-skalighetens fördelar.

Ett antal koncernövergripande funktioner och resurser har formats för att fånga upp, samla och realisera de skalfördelar som koncernens storlek skapar, framförallt vad gäller kompetens, inköp och produkt- och teknologiutveckling.

Koncernledningen ansvarar för den övergripande finansiella styrningen och kontrollen, samt även för M&A som utgör en viktig del av Fagerhults innovations- och internationaliseringsstrategi.

UTGÅENDE VÄRDEN

Forum för: Inköp, F&U, Tillverkning och Control & Connectivity

LTS **VALO** **LIGHTING INNOVATIONS** **ARLIGHT** **LED LINEAR**

Lokalt anpassad
marknadsbearbet-
ning och försäljning

KUNDSEGMENT

Föreskrivande led; arkitekter,
elkonsulter, ljusdesigners,
slutanvändare

Entreprenörer;
Installatörer, byggare

Säkrare och tryggare offentliga platser och utomhusmiljöer.

Energieffektivisering som minskar både miljöpåverkan och kostnader.

Bidrar till hälsa och välmående i inomhusmiljöer; på kontoret, i vård.

Skapar goda arbets- och studiemiljöer genom att bidra till höjd prestation och koncentration.

Bygger varumärken, påverkar köpbeteendet, kraft att öka försäljningen; i butiken, på hotellet, restaurangen och caféet.

Genererar sysselsättning i lokalsamhället, liksom löner och ersättningar till medarbetare.

Erbjuder kompetensutveckling och innovationskraft hos medarbetare och underleverantörer.

Finansiella värden i form av utdelning till ägare, skatter och återinvesteringar i verksamheten.

EN OMVÄRLD I STÄNDIG FÖRÄNDRING

GLOBALA TRENDER

DIGITALISERINGEN

Digitaliseringen påverkar i princip alla delar av samhället och ger helt nya förutsättningar för vad som är möjligt; till exempel att i kraft av fler kanaler växa en befintlig affär, ge upphov till nya affärsidéer och snabbt nå ut till en bredare målgrupp. Utvecklingen ritar inte bara om kartan för hur vi interagerar, utan utmanar också företagets förmåga att i snabb takt ställa om processer och utveckla nya affärsmodeller. En kritisk framgångsfaktor är att ha rätt kompetens på plats för utvecklingen av produkter och tjänster i enlighet med ny teknik.

AFFÄRSMÖJLIGHETER

För Fagerhult finns stora möjligheter att kapitalisera på den digitala transformationen. Grundläggande är att i takt med teknikens utveckling erbjuda belysning som enkelt kan anpassas efter affärs-situation och individuella behov. Nya affärsmöjligheter uppstår i takt med att utvecklingen av sakernas internet fortsätter, och framförallt förmågan att koppla samman armaturerna med andra typer av tjänster och service. Utmaningen ligger främst i att ha rätt kompetens och rätt teknologi på plats och att stärka marknadspositionen när konkurrentlandskapet breddas med nya typer av aktörer.

DEMOGRAFISKA FÖRÄNDRINGAR

På 50 års sikt förväntas den globala befolkningsökningen främst ske i de äldre åldersgrupperna. En åldrande befolkning kommer sätta stor press på att en rad samhällsfunktioner, som i sin tur måste finna nya lösningar som bättre rustar välfärdssystemen att möta ett växande behov och efterfrågan på andra boendeformer, närservice, äldreomsorg och sjukvård.

AFFÄRSMÖJLIGHETER

Med fokus på hälso- och sjukvårdssektorn ligger affärsmöjligheterna främst i att bidra till väl ljussatta vårdmiljöer som säkerställer såväl kliniska miljöer för bästa vårdkvalitet, som miljöer med positiv påverkan på välmående och tillfrisknande. Med belysning som ger ett starkt artificiellt ljus och en känsla av dagsljus, finns även möjlighet att bidra till en arbetsmiljö som gör att vårdpersonalen känner sig piggare och mindre stressade.

URBANISERING

Den urbana resan från land till stad är ett faktum och om femtio år beräknas närmare 75 procent av jordens befolkning leva i städer, mot dagens cirka 50 procent. En stark befolkningstillväxt med centrumring till städerna kommer i sin tur behöva möta krav på en hållbar tillväxt vad gäller såväl infrastruktur och byggnader, som trygga och attraktiva stadsmiljöer där belysning vid rätt tid och i rätt mängd är centralt.

AFFÄRSMÖJLIGHETER

Ett belysningsföretag som Fagerhult är på många sätt en del av städernas lösning på ett växande behov av mer belysning som samtidigt måste vara energieffektiv. Med den energieffektiva LED-belysningen reduceras såväl kostnader som koldioxidavtryck, och i kombination med belysningsstyrning ges nya möjligheter för att koppla samman armaturerna med andra typer av tjänster och service. Fagerhults bidrag är även att skapa ljusmiljöer utomhus som ger ökad trafiksäkerhet, trygghet och attraktiva mötesplatser.

Globalisering, urbanisering, demografiska förändringar, digitalisering, ett ständigt skiftande konkurrenslandskap – i alla trender finns något som kan omsättas till en affärsmöjlighet för Fagerhult.

BRANSCHSPECIFIKA DRIVKRAFTER

GODA SYNERGIEFFEKTER MED LED OCH BELYSNINGSSTYRNING

LED-teknikens mycket låga effektförbrukning och värmeutveckling jämte lång livslängd och möjligheter till färgvariationer gör att tekniksiftet går snabbare än förväntat. Ytterligare drivkraft är den fortsatta utvecklingen av tekniken själv. Effektiviteten passerar snart 200 lumen per watt med potential att fortsätta uppåt med 5 procent årligen. Samtidigt sjunker tillverkningskostnaderna. Nybyggnationer och renoveringar står för en central del tillsammans med behovet av att byta ut belysningen i befintliga byggnader till LED.

AFFÄRSMÖJLIGHETER

LED står nu för 83 procent av Fagerhults försäljning och målsättningen är att senast 2020 nå en 100-procentig LED-försäljning. LED-teknikens flexibilitet ger upphov till nya innovativa produkter och lösningar, där LED Linears linjära och flexibla LED-tejp är ett talande exempel. Väsentliga tillväxtmöjligheter ses även i utvecklingen av LED-teknik kombinerad med plattformar för digital kontroll och webbaserade tjänster.

UTOMHUSBELYSNING SOM SKAPAR ATTRAKTIVA STADSMILJÖER

I allt fler städer växer insikten om att nyttan och möjligheten med utomhusbelysning kan vara så mycket mer än att bara möta behoven av upplysta och trygga vägar och andra utomhusmiljöer. Den växande trenden med att skräddarsy belysningen av fasader, statyer och allmänna platser, ger möjlighet att lyfta fram och förstärka platsens eller byggnadens unika karaktär. Desto mer välkomnande, attraktiv och trygg en stadsdel upplevs, ju fler besökare kommer att strömma till och spendera sin tid där även efter mörkrets inbrott. Något som även kommer kunna bidra positivt till den ekonomiska utvecklingen av området.

AFFÄRSMÖJLIGHETER

De senaste åren har Fagerhultskoncernen stärkt sin position på marknaden för utomhusbelysning. Kombinationen av nyligen förvärvade WE-EFs utomhusarmaturer och Fagerhults egenutvecklade produktfamiljer, gör oss väl rustade för att möta en växande marknad för utomhusbelysning med ett brett erbjudande; från belysning av fasader, torg och parker till belysning av stadsgator och större vägnät.

ETT STÄNDIGT SKIFTANDE KONKURRENSLANDSKAP

Belysningsbranschen verkar på en relativt mogen marknad, för närvarande starkt driven av skiftet till LED-teknik. Generellt råder en relativt hög förvärvsaktivitet och en viss branschglidning i form av nya globala aktörer, främst från elektroniksidan, som etablerar sig i takt med att affärsmöjligheterna med LED-tekniken blir uppenbara. Flertalet av marknadens aktörer har en utmaning i att hantera tidigare investeringar i T5-armaturer, som med LED-teknikens intåg snabbt faller i värde.

AFFÄRSMÖJLIGHETER

I det ständigt skiftande konkurrentlandskapet utgörs en viktig framgångsfaktor av en stark förståelse för kunskap om förhållandena på de lokala marknaderna. En av Fagerhults absolut viktigaste konkurrensfördel är den decentraliserade affärsmodellen med lokal beslutskraft och nära kundrelationer. Därtill är LED-belysningens andel av koncernens försäljning det fjärde kvartalet strax över 83 procent, vilket visar på en framgångsrik investering i produktutveckling och tillverkning av LED-armaturer.

VÅR KONSEKVENTA STRATEGI I NYTT LJUS

Under 2016 genomfördes en översyn av koncernens övergripande strategi. Resultatet är en strategi för lönsam tillväxt som till stora delar följer tidigare framgångsrik utstakad väg. Till sin struktur har strategin dock renodlats för att bättre anpassas både till omvärldsförutsättningar och Fagerhults affärsmodell.

En samlad bild av de senaste fem årens utveckling på den europeiska belysningsmarknaden visar att Fagerhult utmärker sig som ett av de mer framgångsrika belysningsföretagen. Under dessa fem år ligger koncernens tillväxt på i snitt på 6–7 procent per år och rörelseresultatet har ökat till 11,7 procent under 2016. De förvärv som gjorts under perioden har självklart bidragit till både tillväxt och resultat, men ytterligare framgångsfaktorer låter sig definieras. Marknaden för belysning beskrivs oftast som lokal, där en stark lokal förankring och kundkännedom i det närmaste ses som ett krav för att lyckas. Utmärkande för Fagerhults affärsmodell är just dess starka decentraliserade struktur som ger varje bolag egen besluts-kraft och flexibilitet utifrån den lokala marknadens förutsättningar. Samtidigt är det en struktur som ger möjlighet att samla och realisera de skalfördelar som koncernens samlade storlek ger upphov till i form av kompetens, produktutveckling, inköp och tillverkning.

STRATEGIN MOT 2020

Den översyn av koncernens övergripande strategi som gjordes under året, resulterade i en version som till stora delar följer tidigare framgångsrik utstakad väg. Organisk tillväxt och förvärv kommer att vara drivkrafter för lönsam tillväxt. Till sin struktur har strategin dock renodlats för att bättre anpassas både till omvärldsförutsättningar och Fagerhults affärsmodell. Strategin mot 2020 baseras på tre affärsben kompletterade av ett teknikområde med relevans för samtliga varumärken.

KONCERNENS FÖRUTSÄTTNINGAR

Som Fagerhults styrkor för att realisera strategin ses de tio varumärkenas starka positioner på sina respektive lokala marknader med både långa och nära relationer med kunder och föreskrivande led. Relationer som många gånger byggts upp i kraft av en gedigen kompetens och bolagens breda produktportfölj, vilka ger god förmåga att möta kundernas olika förutsättningar och behov med såväl standardprodukter som kundanpassade belysningslösningar. Den

decentraliserade affärsmodellen är ytterligare en faktor som ger bolagen ett flexibelt beslutsfattande baserat på lokala förutsättningar och förändrade kundbehov. Affärsmodellen bidrar också till den starka leveransförmågan som lokal tillverkning möjliggör med korta leveranstider ut mot kund. Därtill har koncernen oavsett konjunktur kontinuerligt investerat i produktutveckling och innovation.

**”Organisk tillväxt och förvärv
kommer att vara drivkrafter för
lönsam tillväxt.”**

Strategin för att minska affärsriskerna handlar primärt om att åstadkomma en bättre spridning mellan de dominerande försäljningsmarknaderna och övriga, samt att arbeta för en högre grad av jämnstora produktområden vad gäller försäljning. Centralt är också att attrahera, utveckla och behålla nyckelkompetens för att ligga i teknikutvecklingens framkant.

KONCERNÖVERGRIPANDE STRATEGI FÖR 2020

De fyra strategibenen; Indoor, Retail, Outdoor, Controls & Connectivity, utgör de områden där koncernen ser goda möjligheter till lönsam tillväxt. Bedömningen är att teknikutvecklingen inom Controls & Connectivity kommer att bli allt viktigare för samtliga produktområden och ligger därmed inom varje bolags intresse att förhålla sig till. För de tio varumärkena blir nu nästa steg att formulera en affärs- och produktstrategi som bidrar till den övergripande inriktningen för Fagerhultskoncernen.

FAGERHULT 2020

KONCERNENS STRATEGISKA RAMVERK

VISION

Fagerhult ska bli en ledande global leverantör av belysningslösningar.

FAGERHULTS FYRA STRATEGISKA INITIATIV 2020

De fyra strategiska initiativen utgör ramverket för hur koncernens varumärken ska förvalta och växa sina starka positioner på marknaden fram till 2020.

INDOOR

Säkerställa en stark position för fortsatt lönsam tillväxt.

- Stabil underliggande marknadstillväxt ger möjlighet att öka genomslaget ytterligare genom att vinna marknadsandelar på Fagerhults nyckelmarknader.
- Etablera Fagerhult i kompletterande affärssegment och tillföra nya produktkategorier och applikationsområden.
- Stärka koncernens etablering i snabbväxande storstads- och geografiska områden med närhet till föreskrivande led.

OUTDOOR

Satsningar som lägger grunden för en topposition.

- Expandera den egenutvecklade produktportföljen inom varumärket Fagerhult genom organisk tillväxt.
- Säkerställa en fortsatt stark position inom nära-huset-armaturer.

RETAIL

Växa Retail lönsamt.

- Säkerställa rätt kunderbjudande för att etablera långsiktiga relationer och växa affären.
- För tillväxt gäller koncentration på fokusmarknader tydligt inriktade mot definierade kundsegment.

CONTROLS & CONNECTIVITY

Utveckla breda kunderbjudanden.

- Säkerställa att produkter och lösningar är anpassade till/kompatibla med marknadens standarder och system.
- Bygga en intern kompetens för att stärka kunderbjudandet.
- Skapa möjlighet till merförsäljning genom kundspecifika lösningar som konkret visar på kundnytta och värdeskapande över tid.

FYRA STRATEGISKA FUNDAMENT

Belysnings-
expertis

Bred
produktportfölj

Leveransförmåga genom
stark leveranskedja

Hög produkt-
servicenivå

HUR VI ARBETAR

Vår entreprenöriella företagskultur baserad på starka kärnvärderingar. Nyttja koncernens storlek och kunskapsmässiga synergier. Attrahera, utveckla och behålla den bästa kompetensen.

MISSION

Att skapa ett globalt sammanvävt företag, drivet av kundinsikt, som utnyttjar koncernens storlek och kompetens samtidigt som den entreprenöriella kulturen i våra lokala organisationer bevaras.

FAGERHULTS NYA VARUMÄRKE LED LINEAR GMBH

Med förvärvet av LED Linear GmbH stärker Fagerhult sin strategiska position på den professionella belysningsmarknaden globalt, samtidigt som kunderbjudandet breddas med världsledande LED-teknik.

Fagerhults tillväxt på den internationella marknaden och resa mot positionen som en global aktör har till stora delar gått via förvärv. Generella kriterier för förvärvskandidater är, vid sidan av en historia av god finansiell lönsamhet, att de står för en breddning av koncernens verksamhet, i form av geografiska marknader, produkt- och/eller teknikmässigt. Förvärven brukar också kunna placeras inom minst ett av produktområdena Indoor, Retail eller Outdoor.

ETT MÖNSTEREXEMPEL FÖR FAGERHULTS FÖRVÄRVSMODELL

Under sina tio år har LED Linear konsekvent visat starka finansiella resultat och, nu senast under 2016, en organisk tillväxt med över 40 procent. Förvärvet ger Fagerhultskoncernen tillgång till nya geografiska marknader liksom en stärkt position på den tyska. Därtill världsledande kompetens, teknik och tillverkning av produkter. LED Linear som behärskar samtliga steg för sina linjära och flexibla LED-produkter – från utveckling och tillverkning till installation och användning – begränsas inte till ett visst område, utan bidrar med LED-teknik som tillför värden för Fagerhults samtliga tre produktområden; Indoor, Retail och Outdoor.

ETT FÖRVÄRV MED MÅNGA SYNERGIER

Bland de nya affärsmöjligheter som utmärker LED Linears konsolidering i Fagerhultskoncernen kan nämnas en ökad försäljning av LED Linears produkter både internt och externt genom koncernens distributionskanaler, tillsammans med tillgång till bolagets tillverkning och spetskompetens inom linjär LED-teknik. LED Linear har även en etablerad försäljning på den nordamerikanska marknaden, som nu blir en säljkanal för övriga bolag inom koncernen.

Sedan den 1 april 2016 är LED Linear GmbH konsoliderat i Fagerhultskoncernen. Som en del av transaktionen utnyttjade joint venture-partnern i LED Linear USA optionen att sälja återstående aktier i LED Linear USA, vilket gör att även det amerikanska dotterbolagets resultat konsolideras i Fagerhultskoncernen.

Fagerhult betalade vid tillträdet 40 miljoner euro på en skuld- och kassafri basis. Ytterligare 21 miljoner euro kan tillkomma som tilläggsköpeskilling fram till och med 2018 beroende på bolagets framtida utveckling.

LED LINEAR™
lighting solutions

LED Linears framgångsrika innovationsresa startade 2006, redan från början fokuserad på att utveckla LED-teknik för professionella miljöer. Bolaget tillverkar linjära LED-armaturer, LED-moduler och komponenter till belysningsarmaturer för inom- och utomhusbruk. De huvudsakliga miljöerna för varumärkets belysningsarmaturer är hotell, restaurang, detaljhandel och i exklusiva bostadshus, samt infrastruktur. LED Linear har byggt upp en omfattande global försäljningsorganisation vilket bidrar till att över 50 procent av bolagets nettoomsättning genereras på marknaderna i Nordamerika, Asien och Mellanöstern.

LED Linear är baserat i Neukirchen-Vluyn i Tyskland och hade vid 2016 års slut 149 anställda.

TRE PRODUKTOMRÅDEN FÖR PROFESSIONELLA MILJÖER

Indoor, Retail och Outdoor är Fagerhults tre produktområden som erbjuder ett brett utbud av produkter och belysningslösningar för professionella miljöer, inne som ute.

INDOOR

Referenser:

One Love Lane, England	19
KTH, Arkitekturskolan, Sverige	20
Linköpings Universitetsjukhus, Sverige	21
University of East Anglia, England	21

Cubus, Sverige

RETAIL

Referenser:

Uniqlo flaggskeppsbutik, England	23
O2's framtidsbutik, England.....	24
L'Oréal, Frankrike	25

Vargön, Sverige

OUTDOOR

Referenser:

Ormhuset, Sverige	27
Gävle e-Sense Motion, Sverige	28
Canary Wharf Crossrail, England	28
Vialume, Varberg, Sverige	29

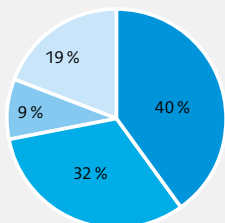
INDOOR

Indoor är Fagerhults största produktområde och står för två tredjedelar av den totala försäljningen. Samtliga av koncernens varumärken utvecklar och marknadsför belysningslösningar för inomhusbruk.

INDOORS ANDEL AV KONCERNENS TOTALA OMSÄTTNING

66 %

INDOORS OMSÄTTNING FÖRDELAT PER AFFÄRSOMRÅDE

- Nordeuropa, 40 %
- Storbritannien och Irland, 32 %
- Väst- och sydeuropa, 9 %
- Afrika, Asien och Australien, 19 %

Inomhusbelysning är den gemensamma nämnaren för Fagerhults tio varumärken och belysningslösningar för professionella inomhusmiljöer erbjuds på samtliga marknader. De största drivkrafterna på marknaden för inomhusbelysning står den energieffektiva LED-tekniken för, som i kombination med belysningsstyrning skapar ytterligare kundvärden.

INDOORS UTVECKLING UNDER 2016

Under året ökade Indoor sin nettoomsättning med 7 procent. Framförallt är det marknaderna i Norden, Storbritannien och Australien som utmärker sig vad gäller försäljning och ökade marknadsandelar.

Med en underliggande stabil marknadstillväxt på Fagerhults nyckelmarknader ses möjligheterna dessutom som goda att utöka marknadsandelarna och stärka positionerna.

Ambition finns också att etablera Fagerhult i kompletterande affärssegment, vilket kommer kunna ge ytterligare tillväxtmöjligheter

LOKALA BEHOV ANPASSAR FÖRSÄLJNINGSMODELLEN

De huvudsakliga professionella miljöerna för belysningslösningarna utgörs av:

- Moderna kontorsmiljöer med möjlighet att styra och kontrollera belysningen.
- Utbildnings- och läromiljöer.
- Äldreomsorg
- Armaturer för sjukhusmiljöer, vårdssalar och undersökningsrum.
- Industri- och institutionsmiljöer med behov av vandalsäkra armaturer.

Försäljningsmodellen för Indoor anpassas utifrån den lokala marknaden och kundsegmentens behov. Försäljningen sker direkt mot slutkund respektive indirekt mot föreskrivande led, som för Indoor främst består av ljusdesigners, arkitekter, elkonsulter och fastighetsbolag.

A modern office interior featuring a reception desk with a dark wood front and a glass top. On the desk is a vase of red flowers and a computer monitor. The background shows a large window with a view of greenery and a white car. The ceiling has several black pendant lights. The walls are covered in vertical wood panels.

ONE LOVE LANE, ENGLAND

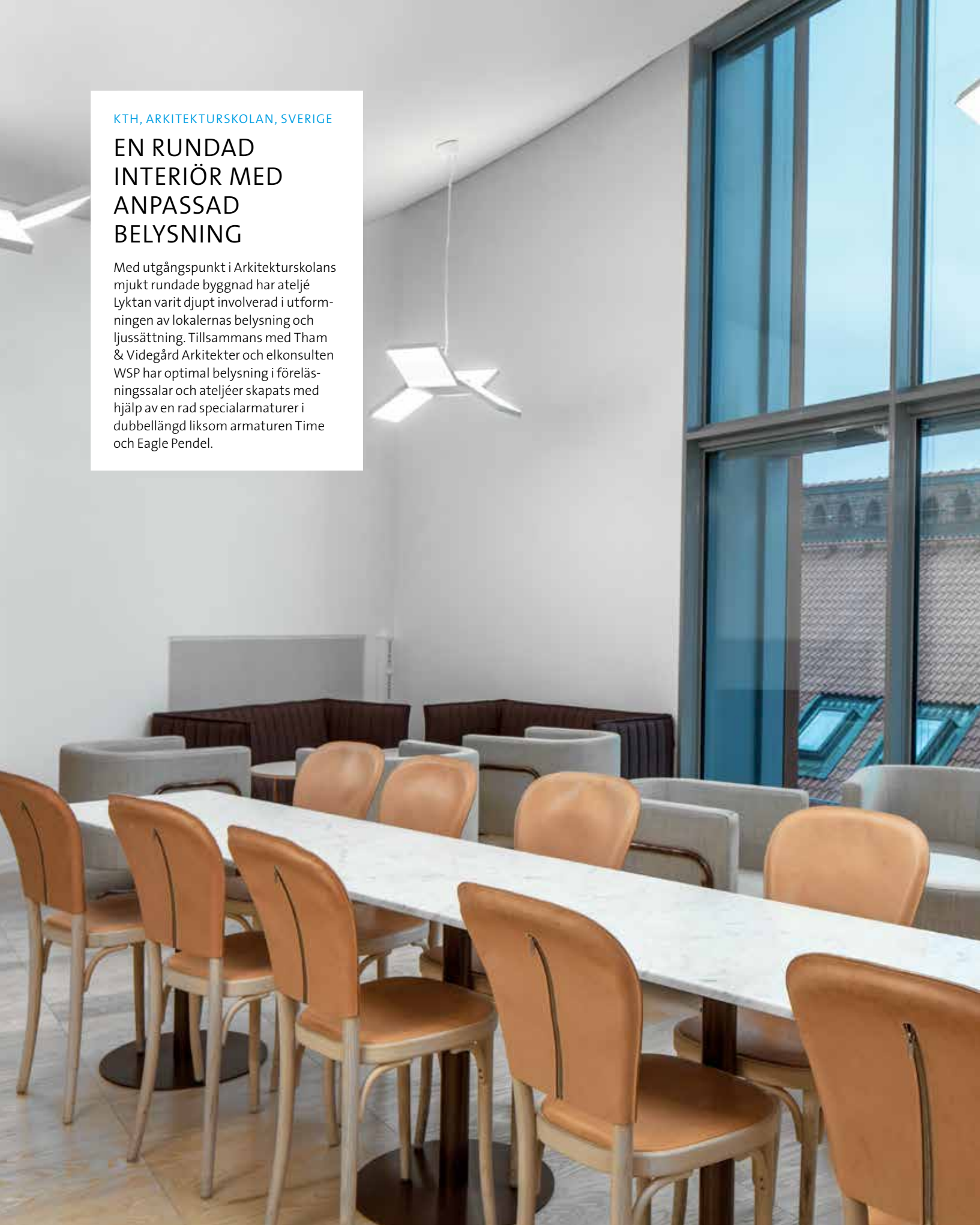
LJUS ÄR DEN STORA KÄRLEKEN FÖR ONE LOVE LANE

One Love Lane är ett modernt kontorskomplex i hjärtat av London. Till detta projekt krävdes en modern belysningslösning som passade byggnadens framtoneing det vill säga en attraktiv arbetsmiljö mitt i city. Fagerhult valdes som enda leverantör, tack vare möjligheten att leverera alla lösningar från ett och samma företag. Receptionen pryds av pendlade Riff Puck från ateljé Lyktan. Fagerhults populära Notor återfinns som pendlad och infälld, där de infällda varianterna hade tagits fram särskilt för projektet. Fagerhult downlight Pleiad G3 kompletterar Notor-armaturerna, och hela belysningsystemet styrs av DALI.

KTH, ARKITEKTURSKOLAN, SVERIGE

EN RUNDAD INTERIÖR MED ANPASSAD BELYSNING

Med utgångspunkt i Arkitekturskolans mjukt rundade byggnad har ateljé Lyktan varit djupt involverad i utformningen av lokalernas belysning och ljussättning. Tillsammans med Tham & Videgård Arkitekter och elkonsulten WSP har optimal belysning i föreläsningssalar och ateljéer skapats med hjälp av en rad specialarmaturer i dubbellängd liksom armaturen Time och Eagle Pendel.

LINKÖPINGS UNIVERSITETSSJUKHUS, SVERIGE

DYGNSANPASSAD BELYSNING UNDERLÄTTAR SJUKHUSVISTELSE

Inte mindre än 1 300 Eira-armaturer hade Fagerhult i uppdrag att leverera i samband med renoveringen av Universitetssjukhuset i Linköping. Fagerhults helhetslösning inkluderar även avancerad belysningsstyrning i form av nya DALI-standardens Tunable White med 300 Epsilon specialarmaturer. En belysningslösning som anpassas efter tidpunkt på dygnet, och genom att upprätthålla dygnsrytmen i rum med begränsad tillgång på dagsljus bidrar till välmående.

UNIVERSITY OF EAST ANGLIA, ENGLAND

LYSER UPP DEN GRÖNASTE FASTIGHETEN I STORBRITANNIEN

Enterprise Centre på University of East Anglia är ett skolexempel på hållbar byggnad och har fått erkännandet "Storbritanniens grönaste kommersiella fastighet". Byggnaden har tilldelats de eftertraktade ackrediteringarna Passivhaus och BREEAM, samt flera branschutmärkelser för sitt fokus på välbefinnande och hållbar, långsiktig design.

Belysningslösningen var enkel och syftet var att utnyttja såväl dagsljus som mörker, inte bara för att skapa en energieffektiv byggnad utan också en som känns bra att vistas i. Ett antal kundanpassade lösningar, både LED och T5, tillämpades för att specifikationerna skulle uppfyllas.

Fagerhult UK var direkt involverade som designpartner och valdes som leverantör för sin förmåga att tillhandahålla alla produkter, all teknik och support från ett och samma företag genom att använda koncernens varumärken Fagerhult, ateljé Lyktan och LTS.

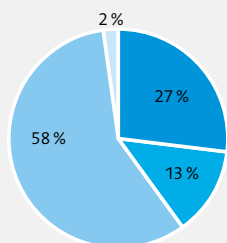
RETAIL

Med butiksbelysning som skapar en attraktiv och inbjudande butiksmiljö erbjuder Retail goda möjligheter för butikskedjor att stärka varumärken och stimulera köpbeteendet.

RETAILS ANDEL AV KONCERNENS TOTALA OMSÄTTNING

25 %

RETAILS OMSÄTTNING FÖRDELAT PER AFFÄRSOMRÅDE

- Nordeuropa, 27 %
- Storbritannien och Irland, 13 %
- Väst- och sydeuropa, 58 %
- Afrika, Asien och Australien, 2 %

Retails belysningslösningar marknadsförs främst under varumärkena Fagerhult och LTS, som vänder sig till större välkända butikskedjor inom mode och dagligvaruhandel. Även engelska Whitecroft och turkiska Arlight erbjuder lösningar för butiksbelysning.

RETAILS UTVECKLING UNDER 2016

I linje med koncernstrategin stärkte Retail sin marknadsposition och ökade under året sin nettoomsättning med 18 procent jämfört med 2015. Framförallt är det de svenska, tyska, spanska och brittiska marknaderna som utmärker sig både vad gäller försäljning och ökade marknadsandelar. Närmast gäller att säkerställa rätt kunderbjudande för att etablera långsiktiga relationer och ytterligare stärka sin position inom butiksbelysning.

NÄRA KUNDRELATIONER UTVECKLAR FÖRSÄLJNINGSMODELLEN

Då butiksbelysning är en central del i butikernas inredningskoncept, inriktas försäljningen och relationsbyggandet mot konceptansvariga vid de stora internationella modekedjorna. En kritisk framgångsfaktor är möjligheten att växa i takt med en butikskedjas expansion. Lösningar för butiksbelysning erbjuds på en majoritet av koncernens marknader. LTS är en stark aktör på den tyska marknaden, medan varumärket Fagerhult har en stark position på den nordiska marknaden och en god position i Ryssland, Storbritannien, Frankrike och Nederländerna. På varumärket Fagerhults marknader gäller i första hand försäljning direkt mot slutkund, medan LTS i Tyskland främst säljer indirekt, via grossister.

UNIQLO ENGLAND
FLAGGSKEPPSBUTIK

EN FÄRGPALETT AV LJUS

Uniqlo kännetecknas av sina kläder i klara färger, och dess flaggskeppsbutik på Oxford Street lystes upp av spotlights med CRI 90 för att verkligen understryka den färgsprakande paletten.

Designkonceptet krävde visserligen en välupplyst yta, men det var lika viktigt att undvika en alltför enhetlig butik. Genom att blanda olika vinklar på ljusstrålar från samma produktfamilj uppnåddes en större kontrast, utan att bryta den visuella upplevelsen mellan Uniqlos butiker. Produkter från både Fagerhult och LTS användes för att bygga upp belysningslösningen.

O2:S FRAMTIDSBUTIK, ENGLAND

VISUELLA VARIATIONER FÖRSTÄRKER KONCEPTET

O2:s konceptbutik i Westfield, designad av Dalziel & Pow, återuppfinner det som förväntas av en mobiltelefonbutik. Från teknisk expertis och exponering av teknologi till lounges med varma drycker, engagemang och interaktion – i O2:s nya designmiljö ligger allt i framkant.

Belysningen i butiken skapar inte bara de kontraster och visuella variationer som konceptet krävde, utan också en visuell miljö lämplig för workshops, läsning och avkoppling. Till belysningslösningen användes Fagerhults Marathon och iTrack.

L'ORÉAL, FRANKRIKE

SKÖNHETENS KRAFT

L'Oréals NYX är ett globalt varumärke med professionella kosmetikabutiker med fokus på tonåringar och är nu etablerade i över 70 länder. Under 2016 öppnade ett stort antal NYX-butiker i Europa, och Fagerhult i Frankrike valdes ut som leverantör av belysningslösningar till alla butikerna. Fagerhult har i dag avslutat omkring 50 projekt i hela Europa.

Med sitt fokus på att förmedla skönhet och erbjuda professionell kosmetika till överkomliga priser har NYX ett butikskoncept som bygger på mörker och kontraster med belysningslösningar som ger en diskret design. Svarta LED-spotlights av den effektfulla modellen Marathon G2 valdes tack vare sin moderna framtoning som smälter väl ihop med den matchande svarta inredningen i kontrast till de färgstarka försäljningspunkterna.

För att förstärka effekten av de olika produkterna användes "barndoor", ett tillbehör för att skärma av ljuset, vilket ger en behaglig belysning som lyfter fram de färgstarka kosmetikaprodukterna.

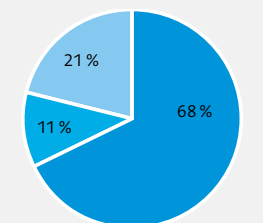
OUTDOOR

Som en effekt av den offensiva satsningen på marknaden för utomhusbelysning och det strategiska förvärvet av LED Linear så ökade Outdoor sin nettoomsättning rejält under 2016.

OUTDOORS ANDEL AV KONCERNENS TOTALA OMSÄTTNING

9%

OUTDOORS OMSÄTTNING FÖRDELAT PER AFFÄRSOMRÅDE

- Nordeuropa, 68 %
- Storbritannien och Irland, 11 %
- Väst- och sydeuropa, 21 %
- Afrika, Asien och Australien, 0 %

Fagerhult erbjuder belysning för en mängd utomhusmiljöer; allt från fasader och tak till gång- och cykelvägar, parkeringsplatser, stadsgator och större vägnät. Främst är det varumärkena Fagerhult, ateljé Lyktan, LED Linear och Designplan som erbjuder belysningslösningar för utomhusbruk. Det sistnämnda erbjuder även robusta produkter anpassade för att klara såväl hårt väder som vandalisering. Mot slutet av 2016 undertecknade Fagerhult-koncernen ett avtal om att förvärva 100 procent av aktierna i tyska WE-EF, specialiserade på högkvalitativa utomhusarmaturer för offentliga miljöer. Med detta förvärv uppnår koncernen en total försäljning inom utomhusbelysning som överstiger 1 miljard kronor på årsbasis.

OUTDOORS UTVECKLING UNDER 2016

Under året ökade Outdoor sin nettoomsättning på jämförbar bas med 6 procent jämfört med 2015. Framförallt är det de svenska, norska, danska, brittiska och tyska marknaderna som utmärker sig vad gäller försäljning och ökade marknadsandelar. I kraft av exempelvis varumärket Fagerhults egenutvecklade produktfamiljer stärks möjligheterna att expandera till fler marknader; Vialume och Evolume med varianter för belysning av gator och större vägnät, respektive Lunova för parkbelysning. Fortsatt gäller ambitionen att säkerställa en stark position inom nära-huset-armaturer och förvärv ses som ett sätt att nå snabbare tillväxt.

LOKALA FÖRUTSÄTTNINGAR FORMAR FÖRSÄLJNINGSMODELLEN

Lösningar för utomhusbelysning erbjuds på samtliga av koncernens geografiska marknader, men försäljningsinsatserna har hittills i huvudsak inriktats mot den nordiska marknaden. Försäljningsmodellen anpassas helt efter de lokala förutsättningarna. Offentliga upphandlingar är en viktig försäljningskanal i Skandinavien tillsammans med direkta kontakter med slutkund, till exempel en kommun när det gäller belysning av parker och gator. Indirekt sker försäljning via föreskrivande led såsom konsulter och landskapsarkitekter.

ORMHUSET, SVERIGE

BELYSNING SOM GER TRYGGA OCH ATTRAKTIVA MILJÖER

Med fokus på att skapa en trygg och attraktiv boendemiljö har nu bostadsområdet Ormhuset i Jönköping utrustats med en dynamisk ljussättning. Genomgående för utformningen av belysningen är att den ska hjälpa de boende att lättare läsa av omgivningen – var entréerna är placerade, hur gångstråken går, var gemensamhetsytorna finns. På innergården återfinns en dynamisk ljussättning med både höga och låga ljuspunkter med den rundstrålande, robusta parkarmaturen Lunova. Den bredstrålande och asymmetriska gatubelysningen Vialume 1 ger en jämn och enhetlig ljussättning av parkering och gångvägar.

GÄVLE E-SENSE MOTION, SVERIGE

RÖRELSEBELYSNING PÅ ALLMÄNNA PLATSER

Under sena kvällar och nätter är behovet av fullt belysta gång- och cykelvägar, gator och andra utomhusmiljöer ofta mindre. I Gävle har man med hjälp av det energi-effektiva styrsystemet e-Sense Motion anpassat belysningen utifrån trafikanternas behov. Om någon rör sig exempelvis på ett gångstråk gör närvarodetekteringen att ett bestämt antal armaturer dimmas upp till en förutbestämd ljusnivå och förblir tända under en tidsperiod för att sedan dimmas ner igen. Möjligheterna att spara energi är betydliga samtidigt som känslan av trygghet och god visuell komfort bevaras.

CANARY WHARF CROSS RAIL, ENGLAND

LYSER UPP SPÅREN FÖR LONDONBORNA

Crossrail är för närvarande Europas största byggprojekt och ska vara klart 2018. Syftet med projektet är att öka passagerarkapaciteten i de östra och västra delarna av London. Projektet omfattar byggnationen av åtta stora nya tunnelbanestationer i London. Designplan Lighting har samarbetat med alla intressenter i Canary Wharf, vilket var den första tvärjärnvägsstationen som slutfördes.

I samarbete med designteamet utvecklades ändstationens armaturer med nedåtriktat ljus som använder en ny reflektor i kombination med en mönstrad glasdiffusor för att ge ett brett och enhetligt ljus. Armaturen Flair utformades för att säkerställa en homogen effekt för linjära armaturer, med T5-ljuskälla. Totalt har 3 000 armaturer installerats: Flair, Tube, Terminus Downlights och Platform Edge Screen (PES) ljuslådor. Bland produktinnovationerna finns New range (Terminus) och ljuslådorna PES LED.

VIALUME, VARBERG, SWEDEN

EN FLEXIBEL BELYSNINGSLÖSNING MED VISUELL KOMFORT

I centrala Varberg löper Östra Vallgatan som en pulsåder rakt genom stadskärnan. Gatan har dubbla funktioner vilket ställde krav på en flexibel belysningslösning med visuell komfort i centrum. Tre armaturtyper plockades ut för en provmontering och valet föll så småningom på Fagerhults Vialume i 3000 K med olika optikösningar för olika typer av vägar. Den visuella komforten är en av de stora fördelarna med Vialume. Armaturen fungerar bra på olika höjder och underlättar synuppgiften både för busschaufförerna och för den som rör sig på gång- och cykelvägen. Armaturen har även en tidlös och tilltalande design, vilket gjorde den till ett bra alternativ inför framtiden.

CITY OF LIGHT – SOM EN SPEGEL AV VARUMÄRKET

– Med City of Light kommer vi kunna bygga upp professionella miljöer som verkligen visar på vår gedigna expertis och kreativitet inom belysningslösningar, säger Anders Mårtensson, Marketing Director vid varumärket Fagerhult.

City of Light växer nu fram i det som tidigare var kontors- och lagerlokaler vid varumärket Fagerhults anläggning i Habo. I de industribetonade lokalerna formas en flexibel kontorsmiljö som främjar kreativitet och underlättar arbetsflöden mellan medarbetare på olika avdelningar. Därtill ges plats för stora kundgemensamma utrymmen där professionella inomhusmiljöer utrustade med det allra senaste i belysningsväg kan skapas.

– Dagligen skapar vi fantastiska och ändamålsenliga miljöer för

våra kunder med hjälp av professionell belysning. Med City of Light får vi möjlighet att själva leva som vi lär och skapa miljöer som verkligen speglar varumärket. Miljöer som utvecklas och förändras i takt med produktutveckling och lanseringar, för att visa hur vi med innovativa grepp kan anpassa belysningen utifrån varje situation och behov, säger Anders Mårtensson.

Första etappen av City of Light färdigställdes under 2016 och under 2017 fortgår arbetet med omvandlingen av kontorslokaler och huvudentré.

FÄRGTEMPERATUREN FORMAR LJUSETS KARAKTÄR

Har belysningen möjlighet att spela på våra känslor? Absolut, menar Fagerhults experter. Svaret kan sökas i ljusets färgtemperaturer där varmt ljus lugnar och får oss att varva ner, medan kallt ljus ger energi och aktiverar oss.

– Sambandet mellan tillgång på ljus och välbefinnande är numera vetenskapligt belagt, och handlar om hur ljusets intensitet har förmåga att påverka vår biologi och dygnsrytm. Detta är viktigt att hålla isär när vi nu beskriver nyttan och möjligheterna med färgtemperaturer. Då handlar det om de känslor och stämningslägen som varmt och kallt ljus genererar hos oss – alltså hur vi upplever belysningen rent känslomässigt, säger Henrik Clausen, Director vid Fagerhult Lighting Academy.

– Vi har lyssnat på våra kunders behov av att till exempel kunna ljussätta en inomhusmiljö som ger känslan av dagsljus. Eller som inom vården ge större möjligheter för patienterna att anpassa belysning efter det känslomässiga tillståndet.

PAUL CASSIDY, COMMERCIAL DIRECTOR VID WHITECROFT

YTTERLIGARE EN DIMENSION MED TUNABLE WHITE

Färgtemperaturer gör att ljuset kan definieras som kallt eller varmt. Genom att beskrivas i termer av våglängder definieras varmt ljus av långa våglängder mot det orangeröda fältet kontra kallt ljus som bygger på korta våglängder på den motsatta sidan av spektret, den blåaktiga. För att få kallas vitt måste ljuset innehålla samtliga våglängder.

– När vi arbetar med produktutveckling har färgtemperaturer förmåga att tillföra ytterligare ett lager för att anpassa belysningen efter behov. Traditionellt har belysningsdesign handlat om placeringen av ljuskällorna och möjligheten att variera deras intensitet genom styrning. Med funktionen Tunable white får vi en tredje dimension som gör det möjligt att variera armaturernas färgtemperaturer och därmed en belysning som stämmer överens med det känsloläge som vi vill uppnå, säger Paul Cassidy, Commercial Director vid Whitecroft.

MÖJLIGHET ATT LÅTA SITUATIONEN FÅ AVGÖRA LJUSETS KARAKTÄR

Belysningens intensitet har sedan tidigare varit enkel att reglera, medan ljusets färgtemperaturer oftast legat fast. Med hjälp av färgtemperaturer tillförs funktioner för att skapa vissa stämningar; till exempel börja dagen med varmt ljus på morgonen för att öka nivåerna med kallare ljus fram till lunch för att sedan långsamt gå tillbaka till lägre nivåer och varmt ljus under eftermiddagen och kvällen.

– Vi gör ljus för människor, utifrån situationer och deras behov. Vill vi skapa förutsättningar för att varva ner eller föra samtal kan varmt ljus bidra till att föra människor närmare varandra rent fysiskt. Kallt ljus är däremot ett incitament för energi och bidrar till förmågan att lösa viktiga uppgifter. Genom att arbeta med färgtemperaturer kan vi skapa belysningslösningar som ger oanade mervärden, avslutar Henrik Clausen.

I Whitecrofts produktsortiment ingår nu en rad armaturer som inkluderar funktionen Tunable white och möjligheten att välja den färgtemperatur som bäst motsvarar behoven – *Tegan, Cityline, Mirage, Cascade och Careline.*

EN ARBETSGIVARE MED SIKTE PÅ ATT ATTRAHERA OCH BEHÅLLA BRANSCHENS BÄSTA KOMPETENS

Fagerhults decentraliserade modell för styrning och beslutsfattande ger varje bolag möjlighet att bygga en organisationsmodell som skapar resultat, delaktighet, engagemang och trivsel. Parallellt pågår arbetet med att utveckla ett ledarskap som utgör bryggan mellan koncernens samlade kompetens och den lokala entreprenörsandan.

Medarbetarnas bidrag i form av kompetens, engagemang och innovationskraft utgör grunden för Fagerhults förmåga att nå såväl gemensamma som lokala affärsmål. Med förvärvet av LED Linear utökas koncernen med ytterligare 149 kompetenta medarbetare vilket gör att vid 2016 års utgång var totalt 2 824 personer verksamma inom Fagerhultskoncernen.

STÄRKT LEDARSKAP

Under våren genomfördes en tredje omgång av Bright Leaders, ledarskapsprogrammet som är specialanpassat för Fagerhults decentraliserade affärsmodell. Totalt har nu ett femtiotal av koncernens ledande befattningshavare deltagit i programmet, vars primära syfte är att stärka deras förmåga att leda en högpresterande organisation och ge medarbetarna förutsättningar att växa i sina roller. Ambitionen är också att forma ett ledarskap som utgör den viktiga bryggan mellan koncernens samlade kompetenser och bolagens enskilda behov av desamma. Ledarskapsprogrammet utgör även ett bra tillfälle att bygga nätverk med nyckelpersoner inom övriga bolag.

LYCKOSAMT TRAINEEPROGRAM

Kompetensförsörjning är en kritisk framgångsfaktor för ett kunskapsföretag som Fagerhult med behov av att kontinuerligt bredda och förnya den befintliga kompetensen. Att knyta kontakter med framtida talanger är ett måste och Fagerhult deltar i en rad externa aktiviteter och arbetsmarknadsdagar vid utvalda universitet och högskolor för att öka intresset för belysningsbranschen i allmänhet och Fagerhult i synnerhet. Det tvååriga traineeprogrammet Bright Prospect som Fagerhult introducerade under hösten 2015 har visat sig lyckosamt på flera sätt. Upplägget med rotation mellan halvårslånga projekt runt om hos koncernens bolag med avbrott för utbildningsveckor, har fått bra respons av samtliga medverkande. Därtill har matchningen mellan kompetens och behov fallit väl ut. Traineeerna har getts både komplexa och avancerade projekt som de i sin tur kunnat möta på ett utmärkt sätt genom att leverera värdefulla insikter och resultat.

Traineeprogrammet kommer sannolikt bli en återkommande aktivitet med en ny omgång som planeras sätta igång hösten 2017.

NY OCH DELAD KOMPETENS GER AFFÄRSFÖRDELAR

Förvärvet av LED Linear under våren 2016 berikar koncernen på många sätt: med 149 nya medarbetare, stärkt närvaro på den tyska marknaden jämte tillgång till nya marknader. LED Linears bidrag vid sidan av det affärsmässiga, består även av världsledande kompetens inom linjär LED-teknik och elektronik vilket öppnar upp för nya perspektiv och teknisk expertis till stort värde för samtliga produkt- och utvecklingsområden.

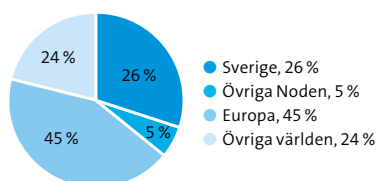
Fagerhults förvärv skapar också goda utvecklingsmöjligheter för medarbetare som är intresserade av nya utmaningar. Från centralt håll är ambitionen med en ökad jobbtrotation uttalad, där till exempel ett steg är att utlysta tjänster görs transparenta via det gemensamma intranätet. Insatser görs också för att matcha medarbetarnas kompetenser och erfarenheter mot bolagens behov i olika projekt. Det har fått till effekt att ett antal medarbetare erbjudits möjligheten att delta i tidsbegränsade utbyten hos något av de andra bolagen. I takt med att koncernen växer, fortsätter bygget av en kultur där ökat kompetens- och erfarenhetsutbyte värdesätts.

ETT ANSVARSFULLT FÖRETAGANDE

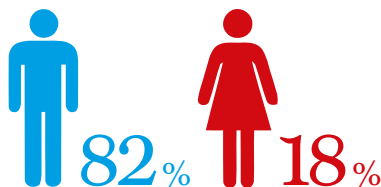
Att vara en del av Fagerhultskoncernen innebär att riktlinjerna för ett ansvarsfullt företagande ska efterlevas. Det hela formuleras i en uppförandekod där koncernens syn på till exempel arbetsförhållanden, mångfald och lika möjligheter anges. Kodens reglerar också förhållningssättet till leverantörer och kunder när det gäller gåvor, representation och sponsring, liksom miljöansvar och hur lokala skillnader i lagstiftning hanteras.

Whistleblower-funktionen kompletterar uppförandekoden genom att utgöra en viktig kanal för enskilda att uppmärksamma bolaget på avvikelser mot uppförandekoden eller om oegentligheter sker i verksamheten. Funktionen hanteras av gruppens HR-funktion och visselblåsaren har möjlighet att vara anonym.

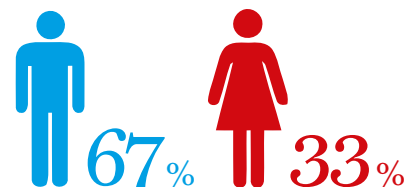
ANTAL ANSTÄLLDA PER GEOGRAFISK MARKNAD

STYRELSE OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE PER KÖN

ANSTÄLLDA PER KÖN

TRAINEE – EN ATTRAKTIV VÄG IN I KONCERNEN

Möjlighet att prova olika arbetsområden, arbeta utomlands under en period och bygga ett brett kontaktnät inom en global koncern – att börja som trainee kan på många sätt bli en fantastisk start på arbetslivet.

Det traineeprogram som Fagerhult introducerade under hösten 2015 går, när detta skrivs, mot sitt slut. När nu Hanna Lilja, Martin Carlestav och André Martinson – som valdes ut bland mer än 400 sökande – ser tillbaka på sin tid så här långt i koncernen kan de konstatera att den varit intensiv, utvecklande och mycket lärorik.

– Ett bestående intryck från de första kontakterna med bolaget var framförallt det seriösa bemötandet och genuina intresset för att ta reda på vad just jag skulle kunna bidra med. Det är något som sedan också genomsyrat min tid i koncernen; en vilja att matcha min kompetens och ambition mot bolagets behov för att skapa ett så givande utbyte som möjligt för alla parter, säger Martin Carlestav.

HANNA LILJA

Civilingenjör
Industriell ekonomi
vid Lunds tekniska
högskola

Förutom den tydliga ambitionen bakom programmet, var det något mer som lockade med en traineetjänst hos Fagerhult?

– Den globala koncernens möjligheter att erbjuda projekt utomlands är självklart lockande för de flesta unga. Därtill chansen att få vara med just nu när branschen genomgår ett omtumlande tekniskifte till LED, säger Hanna Lilja.

För ett kunskapsföretag som Fagerhult är traineeprogrammet en viktig del i koncernens kompetensförsörjning och en möjlighet att knyta unga talanger till koncernen. Grundläggande är ett strukturerat och väl genomtänkt upplägg som i Fagerhults fall handlar om tre projektperioder om sex månader hos tre av koncernens bolag i mer än ett land varvade med kortare teoriutbildningar. Var och en har sin bas i något av de svenska bolagen och programmet avslutas med erbjudande om fast tjänst. Under hela programmet har varje trainee en dedikerad mentor som bollplank, tillsammans med stöd av HR-funktionen för att hitta den optimala matchningen mellan personens kunskaper och ambitioner respektive koncernens behov.

– Genomgående för mina projekt är att det funnits ett verkligt behov av och intresse för min insats. Jag har fått ett stort eget ansvar för att driva projekten framåt samtidigt som jag getts mycket inflytande över arbetssätt och metoder. Det har definitivt fått mig att växa med uppgiften och det stora förtroendet gör att man vågar utmana sig själv ytterligare, säger Hanna Lilja.

– Jag tycker att vi fått ett stort förtroende för att driva omfattande projekt, som i mitt fall till exempel inneburit att driva förändringsprocesser i en organisation med målet att effektivisera arbetet. Det är inget man lär sig i skolbänken utan kunskaper som man bara kan förvärva i arbetslivet. Jag ser det som en oerhört viktig erfarenhet som jag kommer ha stor nytta av framöver, säger André Martinsson.

De tre har verkligen fått prova sina vingar med varierande uppdrag runt om hos bolagen i främst Sverige, Storbritannien, Tyskland, Kina och Nederländerna. Uppdrag som innehållit allt från implementering av affärssystem och att utforma processer för kundanpassade produkter till att bidra till översynen av koncernstrategin och hur ljusplaneringserbjudandet kan förbättras. Rika på nya erfarenheter, kunskaper och kontakter känner alla tre att de mer eller mindre lan-

MARTIN CARLESTAV

Civilingenjör Industriell ekonomi vid
Tekniska högskolan vid Umeå universitet

dat i det arbetsområde inom koncernen som intresserar dem mest just nu och där de kommer fortsätta i form av fast tjänst.

NY OMGÅNG TILL HÖSTEN 2017

Samtliga traineer instämmer i att Fagerhults styrka som arbetsgivare på många sätt speglas i de faktorer som även är grunden för de affärsmässiga framgångarna; kombinationen av ett uttalat entreprenörskap och lokalt beslutsfattande med den globala koncernens styrkor.

– Värderingarna och den gemensamma strategin bidrar till en samhörighet och blir en gemensam nämnare för samarbeten. Generellt finns också en stor vilja till samarbete där vi förenas i ett gemensamt driv framåt samtidigt som alla bolag får göra det som de är bäst på. Det är en sund performance culture som jag mött, där varje bolag ser sin del i helhet och arbetar hårt för att leverera ett bra resultat, säger André Martinsson.

Under hösten 2017 planerar Fagerhult för ett nytt traineeprogram och alla tre tycker att Fagerhults varumärken borde ta chansen att dra fördel av någon som kommer utifrån och kan se på verksamheten med nya perspektiv.

– Som trainee är du verkligen sugen på att arbeta och bidra så mycket som möjligt. De bolag som tar sig an en trainee kan vara säkra på att få dubbelt tillbaka, i såväl engagemang som innovativa förslag på nya lösningar, säger Martin Carlestav.

Paul Cassidy, Commercial Director vid Whitecroft Lighting och Martin Carlestavs sponsor under projektet på Whitecroft, instämmer och tillägger:

– Att en traineeperiod ska bli värdefull för båda parter, är framförallt beroende av två saker; ett meningsfullt projekt där det finns en väl definierad målbild av den förväntade leveransen, och en trainee som med rätt inställning och drivkraft kan ta sig an och slutföra projektet. En kombination som jag tycker väl speglas i Martins insats här hos oss – han tog sig an projektet med entusiasm och slutförde det med framgång och på vägen vann han stor uppskattning bland sina nya kollegor!

ANDRÉ MARTINSSON

Civilingenjör Industriell
ekonomi vid Tekniska högskolan
vid Linköpings universitet

FAGERHULTAKTIEN

Fagerhults aktie noterades i maj 1997 och handlas på Mid Cap-listan på Nasdaq i Stockholm. Börsvärdet uppgick vid årets slut till cirka 9 Mdkr.

OMSÄTTNING OCH HANDEL

Aktiens kortnamn är FAG och ISIN-koden SE0005935558. En handelspost omfattar en aktie. Under 2016 omsattes totalt 1,9 miljoner aktier till ett värde av 373 Mkr på Nasdaq i Stockholm vilket motsvarar cirka 100 procent av aktiens totala omsättning. Genomsnittligt antal omsatta aktier per handelsdag uppgick till 7 423, motsvarande ett värde av 1 474 Tkr. I genomsnitt gjordes cirka 54 avslut per handelsdag.

LIKVIDITETSGARANT

Ett avtal slöts 2015 med ABG Sundal Collier Norge ASA för att inom ramen för Stockholmsbörsens system för likviditetsgaranti öka omsättningen i Fagerhults aktie.

KURSENTVECKLING

Stängningskursen för Fagerhultaktien per den 31 december 2016 var 233,50 kronor vilket motsvarade ett börsvärde på cirka 9,0 Mdkr. Fagerhultaktiens aktiekurs steg under 2016 med 48 procent. Under samma period steg Nasdaq Stockholm PI med 6 procent. Den högsta slutkursen noterades den 31 augusti till 278,50 kronor och den lägsta den 8 februari till 134,25 kronor. Årets genomsnittliga aktiekurs var 195 kronor.

Totalavkastningen för Fagerhult-aktien, det vill säga kursutveckling inklusive återinvestering av aktieutdelningen om 3,50 kronor blev 51 procent.

AKTIEKAPITAL

Vid årets slut uppgick Fagerhults aktiekapital till 65,5 Mkr (65,5) fördelat på 38 550 000 aktier med ett kvotvärde på 1,70 kronor per aktie. Samtliga aktier ger samma rösträtt och lika del i bolagets vinst och kapital. Vid den ordinarie årsstämman den 21 april 2016 beslutades även att bolaget ska ha möjlighet att förvärva egna aktier. Denna möjlighet har inte utnyttjats under 2016. I samband med

tilldelning av aktier kopplat till koncernens aktiesparprogram användes aktier i eget förvar. Antalet aktier i eget förvar efter tilldelning uppgick till 610 677 (686 949) och antalet utestående aktier till 37 939 323. Andelen egna aktier uppgick till 1,6 procent. Styrelsen föreslår stämman att bevilja styrelsen fortsatt rätt att fram till nästa stämma förvärva egna aktier.

AKTIESPLIT

Styrelsen kommer föreslå årsstämman att besluta om att öka antalet aktier i bolaget genom att varje aktie delas upp i tre aktier, en 3:1 aktiesplit. För att kunna genomföra en aktiesplit om 3:1 så kommer styrelsen vidare föreslå årsstämman att besluta om en ändring av bolagsordningen genom att öka det tillåtna antalet aktier från mellan 10.000.000 till 40.000.000 till mellan 30.000.000 och 120.000.000 aktier.

ÄGARSTRUKTUR

Vid årets slut hade Fagerhult 4 779 (4 038) aktieägare. Största enskilda ägare är Investment AB Latour, i vilket familjen Douglas är huvudägare, vars samlade innehav uppgår till 49,1 (48,9) procent av kapital och röster i bolaget räknat på antalet utestående aktier. De åtta största ägarna stod för 83,0 (82,9) procent av kapital och röster av antalet utestående aktier. Utländska aktieägares ägarandel uppgick till 13,4 (14,1) procent.

UTDELNING

Fagerhult avser långsiktigt att dela ut 30–50 procent av koncernens nettoresultat. Vid denna utdelningsnivå anser sig styrelsen ha tillfredsställande kassaflöde för finansiering av framtida, förväntade investeringar. Styrelsen föreslår årsstämman en utdelning om 4,50 (3,50) kronor per aktie motsvarande en direktavkastning på aktiekursen den 31 december 2016 om 1,9 (2,2) procent.

ÄGARSTRUKTUR (PER 2016-12-31)

Aktieägare	Antal aktier	% av kapital och röster
Investment AB Latour	18 620 400	48,3%
SSB CL Omnibus AC, USA	3 145 597	8,2%
Fam Svensson, familj, stiftelse och bolag	2 836 875	7,4%
Lannebo Fonder	2 470 274	6,4%
Robur Småbolagsfonder	1 535 756	4,0%
SEB Fonder	1 107 248	2,9%
Fam Palmstierna	1 006 200	2,6%
Nordea Fonder	750 948	1,9%
AP-fonder	590 589	1,5%
NTC Fidelity Funds	590 203	1,5%
Handelsbanken Fonder	255 706	0,7%
Johan Hjertonsson	255 479	0,7%
Övriga ägare med fler än 20 000 aktier, 46 st	1 698 872	4,4%
Övriga ägare med 10 001–20 000 aktier, 33 st	445 965	1,2%
Övriga ägare med 1 001–10 000 aktier, 614 st	1 629 870	4,2%
Övriga ägare med upp till 1 000 aktier, 4 073 st	999 341	2,6%
AB Fagerhult, återköpta aktier	610 677	1,6%
Antal aktier vid årets slut	38 550 000	100,00%

AKTIEOMSÄTTNING

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal omsatta aktier, miljoner	2,4	2,1	2,3	1,9	1,9
Omsatta aktier i värde, Mkr	150	129	373	275	373
Genomsnittligt antal omsatta aktier/börsdag	10 098	8 229	9 255	7 607	7 423
Genomsnittligt värde per börsdag, tkr	601	517	1 505	1 098	1 474
Omsättningshastighet, %	7	5	6	5	5
Högsta betalkurs under året, kr	73,17	75,67	151,50	168,00	278,50 ¹
Lägsta betalkurs under året, kr	51,67	55,00	71,50	128,50	134,25 ²

1) Betalades 2016-08-31

2) Betalades 2016-02-08

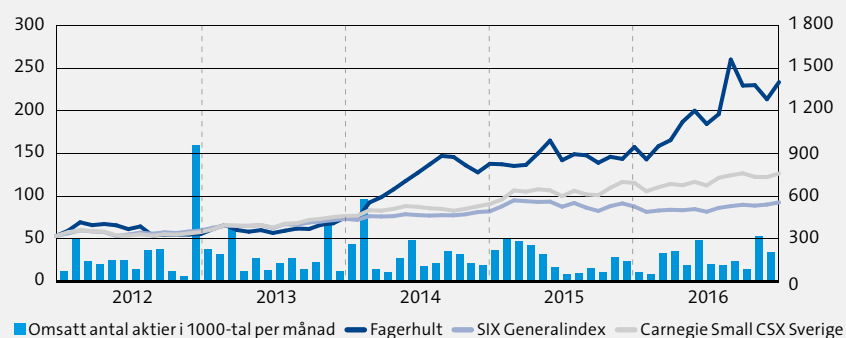
DATA PER AKTIE

År	2012	2013	2014	2015	2016
Resultat per aktie, före utspädning, kr	4,20	4,83	6,90	7,62	10,04
Utdelning per aktie, kr	2,17	2,42	3,00	3,50	4,50 ¹
Börskurs 31 december, kr	55,33	74,83	137,75	157,50	233,50
Direktavkastning, %	3,9	3,2	2,2	2,2	1,9
Eget kapital per aktie, före utspädning, kr	24,52	27,22	35,13	37,98	42,89
Kassaflöde per aktie före utspädning, kr ²	6,27	5,84	10,33	11,72	10,23

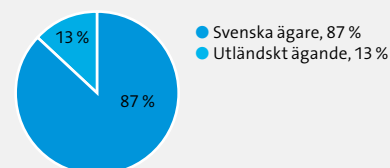
1) Föreslagen utdelning

2) Kassaflöde från den löpande verksamheten

AKTIENS FEMÅRIGA KURSUTVECKLING

ÄGARFÖRDELNING

FINANSIELL INFORMATION

Femårsöversikt	39
Förvaltningsberättelse	40
Bolagsstyrningsrapport	44
Styrelse	50
Ledning	52
Resultaträkningar	54
Balansräkningar	55
Förändring eget kapital	57
Kassaflödesanalyser	58
Redovisningsprinciper	59
Noter	64
Styrelsens och VDs undertecknande	81
Revisionsberättelse	82
Aktieägarinformation	86
Finansiella definitioner	87
Branschordlista	88
Adresser	omslagets insida

FEMÅRSÖVERSIKT

Resultatposter (Mkr)	2012	2013	2014	2015	2016
Nettoomsättning	3 085	3 095	3 736	3 909	4 491
(varav utanför Sverige)	(2 302)	(2 369)	(2 930)	(3 040)	(3 516)
Kostnad för sålda varor	-2 108	-2 087	-2 524	-2 612	-2 917
Bruttoresultat	977	1 008	1 212	1 297	1 574
Försäljningskostnader	-580	-560	-636	-678	-783
Administrationskostnader	-178	-184	-220	-246	-316
Övriga rörelseintäkter	32	14	23	23	49
Rörelseresultat	251	278	379	396	524
Finansiella intäkter	4	2	2	5	17
Finansiella kostnader	-41	-33	-33	-24	-26
Resultat efter finansiellt netto	214	247	348	377	515
Balansposter (Mkr)					
Immateriella tillgångar	975	1 048	1 448	1 466	2 069
Materiella anläggningstillgångar	339	333	387	392	448
Finansiella anläggningstillgångar	23	23	26	35	34
Varulager mm	445	525	574	602	685
Kundfordringar	495	577	676	678	761
Övriga omsättningstillgångar	89	66	68	94	86
Likvida medel	257	249	353	472	731
Summa tillgångar	2 623	2 821	3 532	3 739	4 814
Eget kapital	928	1 030	1 329	1 437	1 627
Pensionsskulder	60	62	66	66	68
Uppskjuten skatteskuld	60	64	65	63	131
Övriga långfristiga räntebärande skulder	953	1 013	1 267	1 341	1 752
Övriga långfristiga räntefria skulder			37	53	239
Kortfristiga räntebärande skulder	117	59	60	1	133
Kortfristiga räntefria skulder	505	594	708	778	864
Summa eget kapital och skulder	2 623	2 821	3 532	3 739	4 814
Nyckeltal och data per aktie					
Försäljningstillväxt, %	2,1	0,3	20,7	4,6	14,9
Tillväxt i rörelseresultat, %	-20,8	10,3	36,5	4,6	32,4
Tillväxt i resultat efter finansnetto, %	-25,3	15,5	40,9	8,4	36,5
Rörelsemarginal, %	8,2	9,0	10,1	10,1	11,7
Vinstmarginal, %	6,9	8,0	9,3	9,6	11,5
Kassalikviditet, %	41	38	46	61	73
Nettoskuld/EBITDA	2,6	2,4	2,2	1,9	1,9
Soliditet, %	35	37	38	38	34
Sysselsatt kapital, Mkr	2 058	2 163	2 723	2 846	3 581
Avkastning på sysselsatt kapital, %	12,2	13,3	15,6	14,4	16,8
Avkastning på eget kapital, %	17,8	18,7	22,1	20,9	24,9
Nettoskuld, Mkr	874	885	1 040	937	1 222
Nettoinvesteringar i anläggningstillgångar, Mkr	92	65	110	118	169
Avskrivningar på anläggningstillgångar, Mkr	85	88	95	107	121
Antal anställda	2 192	2 204	2 370	2 451	2 787
Eget kapital per aktie, kr	24,52	27,22	35,13	37,96	42,89
Resultat per aktie, kr	4,20	4,83	6,90	7,62	10,04
Utdelning per aktie, kr	2,17	2,42	3,00	3,50	4,50 ¹
Kassaflöde per aktie, kr ²	6,27	5,84	10,33	11,72	10,23
Antal utestående aktier, tusental	37 836	37 836	37 836	37 863	37 939
Genomsnittligt antal utestående aktier, tusental	37 836	37 836	37 836	37 856	37 920

1) Föreslagen utdelning.

2) Kassaflöde från den löpande verksamheten.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen för AB Fagerhult (publ), organisationsnummer 556110-6203, avger härmed årsredovisning för koncernen och moderbolaget för år 2016.

Verksamheten

Fagerhultgruppen är en av Europas ledande belysningskoncerner, och den största i Norden. Vi utvecklar, tillverkar och marknadsför professionella belysningsystem för publika miljöer med fokus på design, funktion, flexibilitet och energieffektiva lösningar. Koncernen har bolag i över 20 länder med sju tillverkningsanläggningar i Europa, och fabriker även i Turkiet, Kina, Sydafrika och Australien.

Fagerhultaktien är noterad på Nasdaq, Nordiska Börsen i Stockholm, Mid Cap-listan.

Förändringar i koncernen

I mars 2016 förvärvade Fagerhult 100 % av aktierna i LED Linear GmbH som är baserat i närheten av Düsseldorf i Tyskland och har sitt säte i Neukirchen-Vluyn. Som en del av transaktionen nyttjade övriga ägare av joint venture-bolaget LED Linear USA sin säljoption och sålde sina återstående 50 % av aktierna till LED Linear GmbH. Resultatet från LED Linear GmbH och dess dotterföretag i USA har konsoliderats i Fagerhultkoncernen från och med den 1 april 2016. I och med förvärvet av LED Linear GmbH förstärkte Fagerhult sin kapacitet inom LED-teknologi, och vi ser ett flertal attraktiva tillväxtpotentialer, inklusive synergier från samtliga av koncernens varumärken och försäljningsområden. LED Linear GmbH har etablerat ett globalt försäljningsnätverk där mer än hälften av bolagets försäljning sker utanför Europa. Bolaget har även andelar i sex internationella joint ventures som agerar som försäljningsbolag.

I december 2016 skrevs ett avtal om att förvärva 100 % av aktierna i WE-EF som är baserat i Bisingen i Tyskland. Avtalet krävde ett godkännande från den tyska konkurrensmyndigheten, vilket beviljades i januari 2017 och affären förväntas slutföras under första kvartalet 2017. De företag i WE-EF-koncernen som ingår i transaktionen är: WE-EF Leuchten GmbH, WE-EF Leuchten GmbH & Co. KG, WE-EF Trading & Design GmbH, samtliga baserade i Tyskland, WE-EF Lumiere S.a.r.l, Frankrike, WE-EF Lighting Co. Ltd, Thailand, WE-EF Helvetica SA, Schweiz, WE-EF Lighting Ltd, Storbritannien, WE-EF Lighting Pty. Ltd, Australien samt WE-EF Lighting USA LLC, USA. Därutöver, och som en del av transaktionen kommer Fagerhult även att förvärva 100 % av aktierna i Flux Eclairage S.A.S., med bas i Lyon i Frankrike. Resultatet från WE-EF-företagen och Flux konsolideras i Fagerhult från kvartal 1

2017, och inkluderas i affärsområdet Väst- och Sydeuropa (tidigare Övriga Europa). Tillägget av WE-EF till Fagerhult kommer att innebära en väsentlig förstärkning av koncernens ställning på den globala marknaden för utomhusbelysning.

Omsättning och resultat

På de flesta av koncernens huvudmarknader har tillväxten varit stark under året, med en stabil tillväxtnivå på många andra av koncernens marknader. Sverige och Storbritannien fortsätter att uppvisa den mest gynnsamma marknadsaktiviteten, medan Tyskland med tillskottet av LED Linear uppvisade ett bra resultat. Tillväxten i Turkiet har avstannat under året till följd av den politiska situationen i landet, men det har uppvägs av starka resultat på många andra marknader, varav de flesta har haft tillväxt- och lönsamhetsnivåer som har legat högre än genomsnittet.

2016 var ytterligare ett starkt år för Fagerhult. Våra största marknader redovisade rekordresultat. På många andra marknader har omsättningen och lönsamheten ökat, och förvärvet och integrationen av LED Linear har gett, och kommer även i fortsättningen att ge, ett bättre resultat. I finansiella termer har 2016 varit Fagerhults bästa år hittills vad gäller orderingång, omsättning, rörelseresultat och resultat per aktie, som överstiger de resultat som uppnåddes under 2015.

Koncernens orderingång uppgick till 4 653,0 (4 113,4) Mkr, justerat för valutaeffekter –156,5 Mkr och förvärvade enheter 308,8 Mkr ökade orderingången med 9,4 % jämfört med föregående år. Nettoomsättningen uppgick till 4 490,7 (3 909,4) Mkr, vilket är en ökning med 10,3 %, justerat för valutaeffekter –149,9 Mkr och förvärvade enheter 328,6 Mkr.

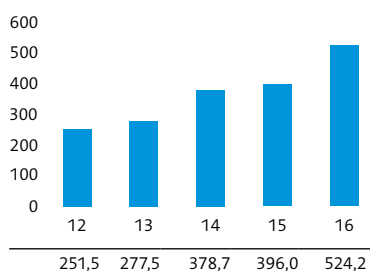
Rörelseresultatet uppvisade en ökning jämfört med föregående år på 128,2 Mkr till 524,2 Mkr (396,0). Jämförelsestörande poster för förvärv om 21,4 Mkr belastade resultaträkningen under fjärde kvartalet.

Finansiella poster uppgick till –9,5 (–18,8) Mkr. Förbättringen bestod främst av lägre räntekostnader (till följd av lägre räntenivåer) samt valutakursvinster.

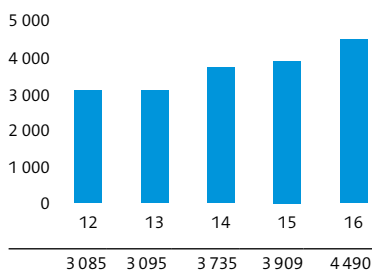
Resultat per aktie uppgick 2016 till 10,04 (7,62) kr.

Vår decentraliserade affärsmodell kombinerat med en hög grad av samarbete i hela koncernen och ett ledande produkterbjudande inom LED har varit de främsta anledningarna till koncernens positiva utveckling. Investeringarna inom samtliga geografiska områden ligger kvar på en hög nivå, och stödjer design-, marknadsförings- och försäljningsaktiviteterna inom samtliga affärsområden. Omsättningen av LED-produkter hade en bra tillväxt under året och utgjorde cirka 77 % av den totala omsättningen för helåret, där omsättningen för LED under fjärde kvartalet stod för drygt 83 %.

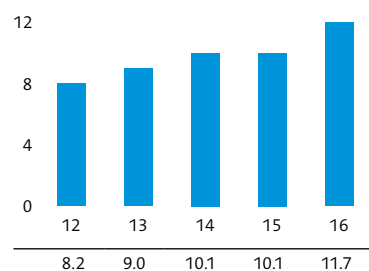
RÖRELSERESULTAT, MKR

OMSÄTTNING, MKR

RÖRELSEMARGINAL, %

Omsättningen för Indoor Lighting har ökat med 7 (1) %, omsättningen för Retail Lighting ökade med 18 % (minskning 8 %) och Outdoor Lighting ökade med 6 (24) %, där samtliga förändringar är justerade för förvärv och valutaeffekter.

AFFÄRSOMRÅDEN

Fagerhult delar in verksamheten i fyra affärsområden baserat på geografiska regioner samt övrig verksamhet:

- Nordeuropa
- Storbritannien och Irland
- Väst- och Sydeuropa (tidigare Övriga Europa)
- Afrika, Asien och Australien
- Övrigt

I enlighet med IFRS 8 har den externa rapporteringen anpassats så att segmentredovisningen speglar koncernens operativa ledningsstruktur. Rapporteringen innehåller även upplysningar om utvecklingen för de tidigare affärsområdena: Segmenten Indoor Lighting, Retail Lighting samt Outdoor Lighting.

Nordeuropa

Affärsområdet omfattar koncernens verksamhet i de nordiska länderna, Baltikum och Ryssland. Till detta kommer även anläggningen i Kina med tillverkning och inköp. I Sverige och i Finland bedrivs utveckling, tillverkning och försäljning medan verksamheten på övriga marknader förutom Kina endast avser försäljning.

Nettoomsättningen uppgick till 2 029,5 Mkr att jämföras med 1 844,2 Mkr föregående år, justerat för valutaeffekter ökade nettoomsättningen med 10,7 % jämfört med 2015. Rörelseresultatet för perioden uppgick till 220,0 (157,7) Mkr och rörelsemarginalen till 10,8 (8,6) %. Den ökade rörelsemarginalen var främst ett resultat av den ökade nettoomsättningen och förbättrade bruttomarginaler.

Storbritannien och Irland

Affärsområdet omfattar våra bolag i Storbritannien och Irland. Den dominerande enheten är Whitecroft Lighting, och både Whitecroft och Designplan Lighting bedriver utveckling, tillverkning och försäljning av belysningsystem, medan varumärket Fagerhult i Storbritannien och Irland bedriver försäljning.

Nettoomsättningen uppgick 2016 till 1 195,7 Mkr jämfört med 1 175,2 Mkr 2015. Justerat för valutaeffekter utgör det en ökning om 13 %. Samtliga affärsenheter bidrog till det starka resultatet för nettoomsättningen och lönsamheten inom affärsområdet. Rörelseresultatet för perioden uppgick till 180,9 (159,1) Mkr och rörelsemarginalen till 15,1 (13,5) %. Förbättringen berodde främst på förbättrade bruttomarginaler i samtliga företag.

Väst- och Sydeuropa

Affärsområdet omfattar verksamheterna i Tyskland, Nederländerna, Frankrike, Spanien, Slovakien och Polen. I Tyskland är koncernens största verksamheter LTS Licht & Leuchten GmbH och LED Linear, som båda bedriver utveckling, tillverkning och försäljning av belysnings-system. LED Linear har 100 % fokus på LED-system. Resultatet för LED Linear har konsoliderats från och med andra kvartalet och bidrog med 228 Mkr till nettoomsättningen.

Nettoomsättningen ackumulerat under året uppgick till 1 044,4 Mkr att jämföras med 770,3 Mkr föregående år. Justerat för förvärv och valutaeffekter ökade omsättningen med 3,2 % jämfört med 2015. Rörelseresultatet för samma period uppgick till 99,1 (69,9) Mkr, där ökningen om 29,2 Mkr var hänförlig till förvärvet av LED Linear, ett starkt resultat i Spanien och en förbättrad ställning både i Frankrike och Nederländerna.

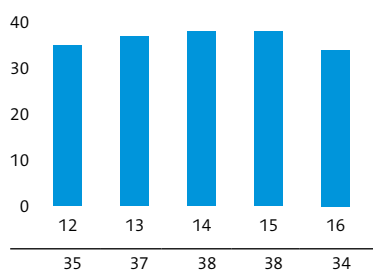
Afrika, Asien och Australien

Affärsområdet omfattar verksamheterna i Sydafrika, Turkiet, Förenade Arabemiraten, Australien och Nya Zeeland. I Australien, Sydafrika och Turkiet sker utveckling, tillverkning och försäljning av belysnings-system, medan verksamheten i Förenade Arabemiraten och Nya Zeeland avser försäljning. Nettoomsättningen under perioden uppgick till 652,8 Mkr att jämföras med 492,8 Mkr föregående år.

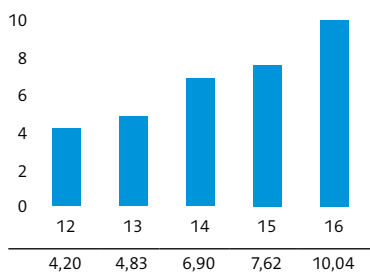
Justerat för valutaeffekter och förvärvade enheter har omsättningen ökat med 14,6 % vilket främst var hänförligt till Australien och Förenade Arabemiraten.

Rörelseresultatet uppgick till 86,8 (54,0) Mkr och rörelsemarginalen var 13,3 (11,0) %.

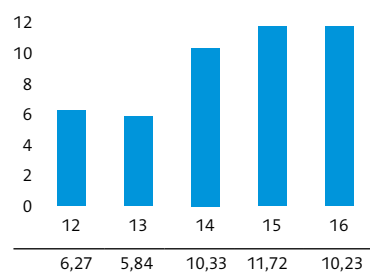
SOLIDITET, %

RESULTAT PER AKTIE, KR

KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN PER AKTIE, KR

Finansiell ställning

Koncernens soliditet uppgick vid årets utgång till 34 (38) %. Kassa- och bankmedel vid årets slut var 731,6 (471,9) Mkr och koncernens egna kapital 1 627,1 (1 437,1) Mkr.

Nettoskulden uppgick till 1 222 (937) Mkr.

Kassaflödet från den löpande verksamheten var under året 387,8 (443,5) Mkr. Minskningen på 55,7 Mkr var hänförlig till en investering på 30,7 Mkr i rörelsekapital för att finansiera tillväxt, samt en ökning om 49,0 Mkr i betalda skatter. Ställda panter och eventalförpliktelser uppgår till 7,3 (7,3) Mkr respektive 1,5 (2,2) Mkr.

Medarbetare

Under 2016 ökade det genomsnittliga antalet medarbetare med 336 personer till 2 787 (2 451). Justerat för förvärvade enheter ökade det genomsnittliga antalet anställda med 224 personer vilket motsvarar 9,1 %. Förvärvet under fjärde kvartalet 2015 av Lighting Innovations står för 200 anställda av ökningen om 224 personer. Antalet anställda i koncernens utländska bolag uppgick till 2 049 (1 704) anställda, vilket motsvarade 74 (70) % av det totala antalet anställda. Andelen kvinnor uppgick under året till 33 (32) % av medarbetarna. För att stärka koncernens kunskapskapital har målen för utveckling av såväl individ som organisation börjat prioriteras högre.

I syfte att minska sjukfrånvaro och ohälsa har företagets hälsovård inriktats mot förebyggande åtgärder och friskvård. Uppgifter om löner och ersättningar framgår av not 2.

Riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, tjänstebilsförmån samt pension. Den årliga rörliga ersättningen baseras på uppnådda mål och är maximerad till 30–50 % av grundlönen.

Dessa riktlinjer är också förslaget till kommande år.

2012 infördes ett långsiktigt incitamentsprogram i form av en prestationsbaserad aktiesparplan för ledande befattningshavare. Den första planen löpte mellan åren 2012–2015. På årsstämmorna 2013, 2014, 2015 och 2016 beslutades om ytterligare aktiesparplaner som vardera löper över tre år.

För ytterligare information se not 2.

Investeringar

Koncernens bruttoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 116 (88) Mkr och avser i huvudsak maskiner och inventarier.

Koncernens investeringar i dotterföretag uppgick till 342 (93) Mkr. Vid årets slut uppgick pågående investeringar till 23 (15) Mkr.

Bruttoinvesteringarna i immateriella tillgångar uppgick till 53 (30) Mkr exklusive förvärv av dotterbolag. Pågående investeringar uppgick till 0 (17) Mkr.

Årets avskrivningar uppgick till 121 (107) Mkr varav på materiella anläggningstillgångar 94 (88) Mkr.

Produktutveckling

Inom Fagerhultskoncernen bedrivs en kontinuerlig produktutveckling inom samtliga varumärken. Syftet är att förbättra befintliga produkter samt utveckla nya. En grundläggande princip är att utvecklingsarbete ska ske nära marknaden i samarbete med kunder och slutanvändare. Ur ett internationellt perspektiv har Fagerhult en framträdande ställning inom belysningsdesign och teknologi. Samarbete med ledande tillverkare av styrningstekniker, ljuskällor och komponenter är viktigt. På Teknikcentrum i Fagerhult finns ett av norra Europas bäst utrustade laboratorier där vi både kan säkerhetskontrollera och godkänna egna produkter.

I årets balansräkning har utvecklingskostnader på 13 (14) Mkr aktiverats. Övriga utgifter kostnadsförs i takt med att de uppstår.

För ytterligare information, se not 10 och 26.

Miljöpåverkan

Med tekniksiftet mot LED och intelligenta kontrollsystem bidrar Fagerhult till betydande förbättringar av energieffektivitet i våra kunders belysningslösningar. Satsningar på produktutveckling under tekniksiftet mot LED fortsätter. Andelen LED-produkter av den totala omsättningen har ökat under året till 77 % och uppgick under det fjärde kvartalet till 83 %. Koncernens mål är att övergå till 100 % LED under den innevarande strategiperioden.

Koncernens egen verksamhet påverkar den yttre miljön huvudsakligen genom CO₂-utsläpp från våra produktionsanläggningar samt utsläpp från transporter. Ett kontinuerligt arbete pågår med att minska koncernens totala miljöbelastning med hjälp av olika initiativ. Arbetet handlar om att minska den totala energiförbrukningen, liksom att öka andelen förnybar energi vid våra produktionsanläggningar. Koncernens största fabrik i Habo i Sverige och den nya Designplan-fabriken i Sutton i England är båda koldioxidneutrala. Både anläggningen i Habo och i Åhus värms med fjärrvärme gjord på bioråvara och all el kommer från vattenkraft. På samtliga anläggningar pågår löpande arbete för att öka energieffektiviteten med det långsiktiga målet att uppnå en koldioxidneutral produktion för hela koncernen. Företagets produktionsanläggningar i Manchester och Sutton i England, Suzhou i Kina samt Habo, Åhus och Bollebygd i Sverige är certifierade enligt ISO 14001.

I övrigt hänvisas till koncernens hållbarhetsredovisning

Förvärv av egna aktier

Vid ordinarie årsstämma den 21 april 2016 bemyndigades styrelsen att besluta om förvärv av egna aktier. Några förvärv av egna aktier har inte gjorts. I samband med tilldelning av aktier kopplat till koncernens aktiesparprogram användes aktier i eget förvar. Antalet aktier i eget förvar efter tilldelning uppgick till 610 677 (686 949) och antalet utestående aktier till 37 939 323 (37 863 051). Andelen egna aktier uppgick vid årsskiftet till 1,6 %. Av aktier i eget förvar har 158 974 avsatts för förvärvet av WE-EF.

Styrelsen föreslår stämman att bevilja styrelsen fortsatt rätt att intill nästa årsstämma förvärva egna aktier. Då återköpta aktier ej är utdelningsberättigade, avräknas dessa från det totala antalet i förslaget till vinstutdelning nedan.

Risker

En redogörelse över potentiella risker samt hur dessa hanteras framgår av not 32.

Fagerhultaktien

Det finns inga begränsningar i överlåtelsebarhet av aktierna (hembud). Det finns heller inga begränsningar i hur många röster varje aktieägare kan avge på stämman. Bolaget känner inte till några avtal mellan aktieägare som kan medföra begränsningar i rätten att överlåta aktierna.

Aktiesplit

Styrelsen kommer föreslå årsstämman att besluta om att öka antalet aktier i bolaget genom att varje aktie delas upp i tre aktier, en 3:1 aktiesplit. För att kunna genomföra en aktiesplit om 3:1 så kommer styrelsen vidare föreslå årsstämman att besluta om en ändring av bolagsordningen genom att öka det tillåtna antalet aktier från mellan 10.000.000 till 40.000.000 till mellan 30.000.000 och 120.000.000 aktier.

Tillsättande och entlediganden av styrelseledamöter

Det finns inga särskilda bestämmelser i bolagsordningen om tillsättande eller entledigande av styrelseledamöter.

Moderbolaget

Verksamheten i AB Fagerhult utgörs av koncernledning, finansiering och samordning av marknads-, produktions-, affärs- och strategiutveckling. Bolagets omsättning under perioden var 18,0 (20,1) Mkr. Resultatet efter finansiella poster uppgick till 22,8 (23,0) Mkr. Antalet anställda var under perioden 6 (7).

Utsikter för 2017

Koncernen har under de senaste två åren haft en stark omsättnings- och resultatutveckling genom organisk tillväxt och företagsförvärv.

Under denna period har koncernen dragit nytta av sin varumärkesstrategi, investerat i forskning och utveckling av armaturer och belysningskontroller samt utökat sin operativa kapacitet och förmåga, och vi kommer att fortsätta på den inslagna vägen under överskådlig framtid. Koncernen har skapat sig en stark ställning på samtliga huvudmarknader och kunnat öka sina marknadsandelar under perioden.

Under 2016 har koncernen haft en stadig tillväxt på sina huvudsakliga marknader, och ledningen förväntar sig att denna utveckling fortsätter under större delen av 2017. Koncernen går in i det nya året med en starkare orderstock än i början av 2016.

Vi har även fortsatt för avsikt att göra betydande satsningar på produktutveckling, försäljning och marknadsföring samt ökad internationalisering.

Vi bedömer att koncernens marknadsandel kan utökas ytterligare och att vi kan förstärka vår position inom samtliga produktområden: Indoor, Retail och Outdoor.

Förslag till vinstdisposition

Koncernens balanserade vinstmedel enligt koncernbalansräkningen uppgår till 1 495,2 (1 244,8) Mkr.

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Balanserat resultat	187,0 Mkr
Årets resultat	157,3 Mkr
Att överföra i ny räkning	344,3 Mkr

Antalet utdelningsberättigade aktier uppgick den 7 mars 2017 till 37 939 323. Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras enligt följande:

Att till aktieägarna utdelas:

4,50 kronor per aktie	170,7 Mkr
att i ny räkning överföres	173,6 Mkr
Totalt	344,3 Mkr

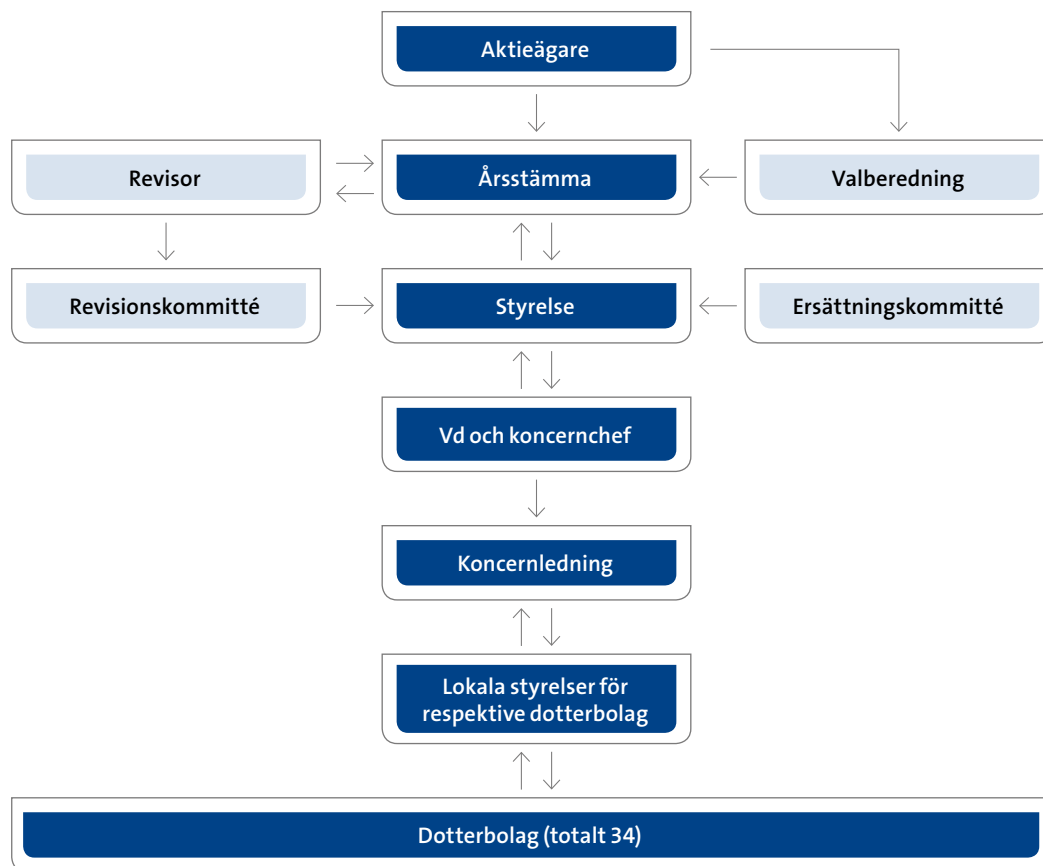
Styrelsens yttrande över den föreslagna utdelningen

Styrelsens uppfattning är att den föreslagna utdelningen ej hindrar bolaget från att fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt, ej heller att fullgöra erforderliga investeringar. Den föreslagna utdelningen kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförs i ABL 17 kap 3 § 2–3 st.

Bolagets soliditet är betryggande, mot bakgrund av att verksamheten fortsatt bedrivs med lönsamhet. Likviditeten i bolaget bedöms kunna upprätthållas på en likaledes betryggande nivå.

BOLAGSSTYRNING

Decentraliserad styrning och beslutsfattande är en av Fagerhults styrkor och genomsyrar hela organisationen. Bolagsstyrningens uppgift är säkerställa att detta sker tydligt, effektivt, tillförlitligt och affärsinriktat. Bolagsstyrningen är utformad för att stödja bolagets långsiktiga strategi, marknadsnärvaro och konkurrenskraft. Samtidigt ska den bidra till att upprätthålla Fagerhults förtroende bland intressenter som aktieägare, kunder, leverantörer, kapitalmarknad, samhälle och medarbetare.

VIKTIGA EXTERNA REGELVERK

- Svensk aktiebolagslag
- Nasdaq Stockholms regelverk
- Svensk kod för bolagsstyrning (Koden)
- Redovisningsregelverk

VIKTIGA INTERNA REGELVERK

- Bolagsordningen
- Styrelsens arbetsordning och vd-instruktion
- Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare
- Olika policydokument och instruktioner (till exempel koncernens uppförandekod)

Aktieägare och bolagsstämma

Aktieägarers rätt att besluta i Fagerhults angelägenheter utövas på årsstämman, eller i förekommande fall, extra bolagsstämma, som är bolagets högsta beslutande organ. Årsstämman ska hållas inom sex månader från räkenskapsårets utgång och hålls vanligen i april. Vid årsstämman väljer aktieägarna bolagets styrelse och externa revisor, samt beslutar om deras arvoden. Vidare beslutar årsstämman om fastställande av resultaträkning och balansräkning, om disposition beträffande bolagets vinst och om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och VD. Årsstämman beslutar även om valberedningens tillsättande och arbete, samt beslutar om principer för ersättnings- och anställningsvillkor för VD och övriga ledande befattningshavare.

Antalet aktieägare var vid årsskiftet 4 779 (4 038). Största enskilda ägare är Investment AB Latour i vilket familjen Douglas är huvudägare, deras totala ägande uppgick till 48,3 (49) %. För mer information om ägarstruktur, aktiekapital, kursutveckling etc. hänvisas till avsnittet Fagerhultaktien på sidorna 36–37 samt not 30.

Årsstämma 2016

Ordinarie årsstämma 2016 hölls den 21 april i Habo. Vid stämman var 104 aktieägare närvarande vilka representerade 74,6 % av rösterna. Protokollet från årsstämman återfinns på Fagerhults webbplats. Samtliga beslut fattades med erforderlig majoritet. Nedan följer ett urval av stämmans beslut:

- Beslut om utdelning med 3,50 kronor per aktie.
- Till styrelseledamöter omvaldes Eric Douglas, Cecilia Fasth, Catherina Fored, Björn Karlsson, Fredrik Palmstierna, Johan Hjertonsson och Jan Svensson.
- Till styrelseordförande omvaldes Jan Svensson.
- Jan Svensson omvaldes till valberedningen och han fick även behörighet att utnämna ytterligare tre ledamöter, som var och en representerar de tre största aktieägarna samt att detaljerad information om detta ska publiceras senast i samband med Bolagets delårsrapport för tredje kvartalet.
- Årsstämman beslutade införa ett prestationsaktieprogram till ledande befattningshavare.
- Årsstämman beslutade ge styrelsen rätt att återköpa egna aktier till maximalt 10 % av aktiekapitalet under tiden till nästa årsstämma.

Valberedning

Valberedningen tillsätts efter det att styrelsens ordförande har konstaterat vilka de tre största aktieägarna i bolaget är sett till antalet röster. Företrädare för dessa utgör valberedning tillsammans med ord-

föranden. Vilka dessa tre största aktieägare är fastställs på grundval av uppgifterna om enskilda aktieägare och ägargrupper per den 30 september 2016 i den aktiebok som förs av Euroclear Sweden AB.

De största aktieägarna per den 30 September 2016

Namn	Antal aktier	Kapital och röster, %
Investment AB Latour	18 620 400	48,3%
SSB CL Omnibus AC, USA	3 007 979	7,8%
Fam Svensson, familj, stiftelse och bolag	2 836 875	7,4%
Lannebo Fonder	2 473 632	6,4%
Robur Småbolsfond	1 565 601	4,1%

Valberedningen består av följande personer: Jan Svensson som styrelseordförande i AB Fagerhult, Eric Douglas, Investment AB Latour, Gunnar Lindberg, familjen Svensson och Göran Espelund, Lannebo Fonder. Valberedningens sammansättning inför 2017 års årsstämma finns också beskriven i tabell nedan. Valberedningens representanter har en bred och omfattande erfarenhet från styrelsearbete och valberedningar.

Arbetet i valberedningen äger rum under slutet av verksamhetsåret och inledningen av det nya året. Inför årsstämman där revisor ska väljas, ska valberedningen samverka med revisionskommittén som arbetar med utvärdering av revisionen i bolaget. Valberedningen ska iakttä de regler som gäller för oberoende styrelseledamöter enligt Svensk kod för bolagsstyrning vid nominering till årsstämman. Aktieägare har möjlighet att skriftligen lämna förslag till valberedningen.

Externa revisorer

Bolagets revisor, vald vid årsstämman, granskar Fagerhults årsredovisning och koncernredovisning, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt årsredovisningarna för dotterbolag samt avger revisionsberättelse.

Revisionen sker i enlighet med aktiebolagslagen, International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige.

Vid årsstämman 2016 omvaldes Öhrlings PricewaterhouseCoopers till revisorer med Peter Nyllinge som ansvarig revisor. Peter Nyllinge har bland större revisionsuppdrag även Electrolux och SEB.

Revisorn deltog vid styrelse- och revisionskommittémötet i februari 2017 och rapporterade då noteringarna från 2016 års revision.

Granskning av koncernens bolag runtom i världen samordnas av Öhrlings PricewaterhouseCoopers. För samtliga bolag av väsentlig omfattning granskas verksamheten av PricewaterhouseCoopers i det aktuella landet. För ett fåtal mindre bolag granskas verksamheten av annan revisionsbyrå.

Valberedningen inför 2017 års årsstämma består av:

Ledamot i valberedningen	Representerar	Innehav/röster	I valberedningen sedan år
Jan Svensson	Investment AB Latour	48,3 %	2008
Gunnar Lindberg	Familjen Svensson	7,4 %	2016
Eric Douglas	Investment AB Latour	48,3 % ¹⁾	2015
Göran Espelund	Lannebo Fonder	6,4 %	2004

1) Innehav genom Investment AB Latour där Gustaf Douglas med familj och bolag är huvudägare.

STYRELSEN

Styrelsens sammansättning

Styrelsen fattar beslut i frågor som rör koncernens strategiska inriktning, finansiering, investeringar, förvärv, avyttringar, organisationsfrågor samt regler och policys. Styrelsen hålls löpande informerad om verksamheten genom månatliga rapporter från koncernledningen. Styrelsen består för närvarande av sju ledamöter valda av bolagsstämman samt två ledamöter och två suppleanter valda av de fackliga organisationerna. Fyra (fyra) av styrelsens ledamöter representerar ägarintressen motsvarande 59 (60) % av bolagets kapital och röster. Verkställande direktören är en av de ledamöter som valts av bolagsstämman. Förutom de fackliga representanterna är han den ende styrelseledamoten som är anställd i företaget. Tjänstemän i bolaget deltar vid styrelsens sammanträden som föredragande. Bolagets finans- och ekonomidirektör fungerar som styrelsens sekreterare.

För ytterligare information om av bolagsstämman valda styrelseledamöter hänvisas till avsnitten om styrelsen, sidorna 50–51 i denna årsredovisning.

Styrelsens arbete och ansvar

Styrelsens arbete regleras av den svenska aktiebolagslagen, bolagsordningen och den arbetsordning som styrelsen fastställt för sitt arbete.

Styrelsens arbetsordning innefattar bland annat regler för antal möten som ska hållas per verksamhetsår, vad som ska behandlas samt arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören. I instruktion till verkställande direktören regleras dennes arbetsuppgifter och rapporteringsskyldighet gentemot styrelsen.

Vanligtvis hålls fem styrelsemöten per år samt ett konstituerande. Vid fyra av årets möten behandlas kvartalsrapporter och bokslutskommuniké. Minst ett av styrelsemötena sker i samband med besök vid och fördjupad genomgång av någon av koncernens verksamheter. Ett möte per år är mer omfattande i tid och då ägnas särskild uppmärksamhet åt strategifrågor. Bolagets revisor närvarar vid styrelsemöten när så behövs, normalt en gång per år. Kallelse och skriftligt underlag för beslut och rapporter utsänds till styrelsen en vecka före varje styrelsemöte. I ärenden som avses bli föremål för beslut får styrelsen vanligtvis ett utförligt skriftligt underlag i förväg.

Styrelsen tillsätter årligen två olika kommittéer – revisions- och ersättningskommittén. Syftet med kommittéerna är att fördjupa och effektivisera styrelsens arbete samt bereda ärenden inom respektive område.

Styrelsens oberoende

Fagerhults styrelse uppfyller Kodens krav som innebär att majoriteten av de stämmevalda ledamöterna är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen, samt att minst två av dessa även är oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare (dvs. ägande som överstiger 10 %). Se tabellen nedan. Styrelsens ordförande, Jan Svensson samt Fredrik Palmstierna anses som beroende då dessa representerar bolagets huvudägare i sina roller som VD respektive stor ägare i Investment AB Latour. Eric Douglas representerar familjen Douglas. Med undantag för VD och koncernchefen Johan Hjertonsson är styrelsens ledamöter inte anställda i koncernen. Valberedningens bedömning om respektive föreslagen ledamot uppfyller kraven på oberoende meddelas i samband med valberedningens förslag. Verkställande direktören äger 255 479 aktier i bolaget och innehavet uppgår till 0,7 %, vilket framgår av presentationen av styrelse och ledning på sidan 50–53. Innehavet klassificeras inte som väsentligt och verkställande direktören har inte något delägarskap i företag som har betydande affärsförbindelser med bolagen inom Fagerhultskoncernen.

Styrelsens arbete under 2016

Under året har styrelsen sammanträtt sex gånger, haft ett konstituerande möte samt ett per capsulam-möte. Vid ett möte har en ledamot varit frånvarande och vid ett annat möte har två ledamöter varit frånvarande och vid övriga möten, inklusive det konstituerande mötet och per capsulam-mötet, har samtliga ledamöter närvarat. Vid ett av styrelsemötena har bolagets revisor närvarat. Detta var vid det möte när årsbokslutet behandlades och revisorn framlade då sina iakttagelser. Väsentliga ärenden som avhandlats under året är bland annat:

- Långsiktiga mål för verksamheten
- Strategisk inriktning för verksamheten
- Affärsplaner, finansiella planer och prognoser
- Större investeringar
- Beslut om långfristig finansiering
- Policy och instruktioner
- Genomgång av koncernens riskhantering
- Delårsrapporter samt årsbokslut
- Rapportering av styrelsens kommittéer
- Genomgång av koncernens ställning och utveckling inom CSR
- Uppföljning av extern revision

Av årsstämman vald styrelse	Invalid	Född	Arvode	Antal aktier/röster	Oberoende i relation till ägarna	Oberoende i relation till bolaget	Deltagit på antal möten
Styrelsens ordförande, Jan Svensson	2007	1956	500 000	18 629 400 ¹	Nej	Ja	6
Styrelsens vice ordförande, Eric Douglas	1993	1968	375 000	120 000	Nej	Ja	5
Styrelseledamot, Cecilia Fasth	2014	1973	250 000	1 500	Ja	Ja	6
Styrelseledamot, Björn Karlsson	1997	1961	250 000	2 836 875 ¹	Ja	Ja	5
Styrelseledamot, Catherina Fored	2013	1964	250 000	3 000	Ja	Ja	5
Styrelseledamot, Fredrik Palmstierna	1992	1946	250 000	1 006 200 ¹	Nej	Ja	6
Verkställande direktör, Johan Hjertonsson	2009	1968	–	255 479	Ja	Nej	6
Totalt			1 875 000	22 852 454 (60 %)	4 (57 %)	6 (86 %)	6

¹) Summan av eget innehav, indirekt eller direkt samt som representant för ägare.

Utvärdering av styrelsens arbete

Styrelsen ska se till att dess arbete löpande utvärderas genom en systematisk och strukturerad process. Denna utvärdering initieras av styrelsens ordförande. Processen inkluderar bland annat en enkät där styrelsens medlemmar har möjlighet att uttrycka sin syn på arbetet i styrelsen samt hur detta kan förbättras. Resultatet av utvärderingen redovisas i styrelsen med därpå följande diskussioner och beslut om förändrade arbetsmetoder.

Styrelsen utvärderar löpande verkställande direktörens och koncernledningens arbete.

Revisionskommittén

Revisionskommitténs huvuduppgift är att övervaka redovisning och finansiell rapportering för koncernen, hålla en löpande kontakt med revisorerna samt granska deras plan för arbetet och ersättning härför. Kommittén ska vidare bistå valberedningen vad gäller val av revisorer och deras ersättning, inför de årsstämmor då val av revisorer förekommer.

Revisionskommittén har under 2016 utgjorts av styrelsen i dess helhet exklusive den verkställande direktören. Under året har kommittén haft ett möte med bolagets revisor. Vid mötet var alla ledamöter utom en närvarande.

Ersättningskommittén

Ersättningskommitténs uppgift är att för styrelsen bereda och förhandla frågor gällande lön och övriga ersättningar till verkställande direktören samt godkänna verkställande direktörens förslag till löner och ersättningar till övriga ledande befattningshavare.

I uppgiften ingår också att granska ersättningen till styrelseledamöter om de anlitas som konsulter av företagsledningen. Kommittén behandlar också eventuella koncernövergripande bonussystem och optionsprogram.

Beslut om ersättningar till verkställande direktören fattas av styrelsen.

Ersättningskommittén bestod under året av Jan Svensson (styrelsens ordförande) och Eric Douglas (styrelsens vice ordförande). Kommittén har haft två möten under året där samtliga ledamöter var närvarande.

VD och koncernledning

Fagerhults VD och koncernchef ansvarar för att leda och utveckla den löpande verksamheten efter styrelsens riktlinjer och anvisningar. Ramen utgörs av en skriftlig instruktion för verkställande direktören som fastställs årligen av styrelsen.

VD bistås av en koncernledning bestående av chefer för affärsområden och staber. VD tar i samråd med styrelsens ordförande fram nödvändig information och dokumentation som underlag för styrelsens arbete och för att styrelsen ska kunna fatta väl underbyggda beslut. I styrelsen föredrar VD ärenden och motiverar förslagen till beslut. VD ansvarar inför och rapporterar löpande till styrelsen om bolagets utveckling. VD leder koncernledningens arbete och fattar beslut i samråd med övriga i ledningen.

Koncernledningen har under året bestått av verkställande direktören, koncernens finans- och ekonomidirektör, två ansvariga för regionala affärsområden, två personer med funktionellt ansvar för personal

och hållbar utveckling samt produktion och logistik, och fram till den 18 juli 2016 chefen med funktionellt ansvar för marknadsföring och produktutveckling.

Koncernledningen har minst fem möten per år för att följa upp verksamheten och diskutera koncernövergripande frågor samt ta fram förslag till strategisk plan och budget som verkställande direktören förelägger styrelsen för beslut. Ett möte per år är mer omfattande i tid och då planeras och diskuteras verksamheten mer ingående.

Styrning av dotterbolagen

Fagerhults verksamhet är organiserad i fyra affärsområden. Dessa omfattar 34 dotterbolag. Verksamheten i dotterbolagen styrs via styrelser. Dotterbolagens styrelser utgörs av ansvarig chef för dotterbolaget, minst en affärsområdeschef samt i de flesta fall koncernens verkställande direktör och koncernens finans- och ekonomidirektör. För varje dotterbolag fastställs årligen en arbetsordning där ansvar och befogenheter delegeras tydligt samt där arbetsformer för styrelsen regleras.

Fagerhult har en decentraliserad struktur, med starkt fokus på ansvar och prestation, som kombineras med tydliga koncerngemensamma processer i syfte att realisera synergier. Koncernens högre chefer och specialister träffas kontinuerligt i syfte att nå en bred förankring i viktiga frågor.

Fagerhults uppförandekod och Fagerhults globala närvaro ställer krav på att våra medarbetare och affärspartners tar ansvar för sig själva och för varandra. Uppförandekoden tydliggör Fagerhults ställningstagande i frågor som rör mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö, affärsetik och kommunikation. Uppförandekoden omfattar alla Fagerhults medarbetare oavsett position. Styrelse och koncernledning har ett särskilt ansvar att verka för tillämpningen av Uppförandekoden.

CODE OF CONDUCT

Vår globala närvaro ställer krav på att våra medarbetare och affärspartners tar ansvar – för sig själva och för varandra. Därför har vi skapat ett regelverk, vår Code of Conduct.

Vår Code of Conduct ska alla i vår koncern följa, såväl medarbetare som styrelse och ledning. Vi kommunicerar också ut vår Code of Conduct till våra affärspartners och förväntar oss att de följer den.

I vår Code of Conduct står det bland annat att vi ska agera som en pålitlig och hederlig koncern som lever upp till sina åtaganden. Vi tror på långsiktiga affärsrelationer där vi tillsammans med våra affärspartners skapar underlag för starka ekonomiska resultat, hänsynstagande till miljön och ett socialt engagemang.

Uppförandekoden kommuniceras också ut till alla Fagerhults affärspartners med en förväntan om att den efterlevs. Fagerhult ska agera som en pålitlig och hederlig koncern som lever upp till sina åtaganden.

Fagerhult tror på långsiktiga affärsrelationer där vi tillsammans med våra affärspartners skapar underlag för starka ekonomiska resultat, hänsynstagande till miljön och ett socialt engagemang.

Uppförandekoden i sin helhet finns tillgänglig på:
<http://www.fagerhultgroup.com/en/sustainability>

ERSÄTTNINGAR TILL LEDNING OCH STYRELSE

Riktlinjer för ersättning

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension. Fördelning mellan grundlön och rörlig ersättning ska stå i proportion till befattningshavarens ansvar och befogenhet.

För verkställande direktören är den årliga rörliga ersättningen maximerad till 6 månadslöner. Den rörliga lönen baseras på koncernens vinst per aktie. För andra ledande befattningshavare är den rörliga ersättningen maximerad till 30–40 % av grundlönen. Den rörliga ersättningen baseras normalt på förbättring gentemot föregående år för respektive individs ansvar avseende operativt rörelseresultat, koncernens vinst per aktie samt utfall av individuella aktivitetsplaner. Dessa riktlinjer är också till kommande år.

Långsiktiga incitamentsprogram

2012 infördes ett långsiktigt incitamentsprogram i form av en prestationsbaserad aktiesparplan för ledande befattningshavare. Den första planen beslutades av årsstämman 2012 och löpte mellan åren 2012–2015. På årsstämmorna 2013, 2014, 2015 och 2016 beslutades om ytterligare aktiesparplaner som vardera löper över tre år.

För vidare information om riktlinjer för ersättning hänvisas till material bifogat med kallelsen till årsstämman. För ytterligare information se not 2.

Ersättning till styrelsen

Ersättning till styrelsens ledamöter beslutas årligen av årsstämman. För ledamöter som är anställda i bolaget utgår inget styrelsearvode. För arbete i kommittéer utgår ingen särskild ersättning utöver det ordinarie styrelsearvodet. Under 2016 har ersättningar utgått enligt tabellen på sidan 46.

Ersättning till revisor

För 2016 har ersättningar utgått enligt not 24 på sidan 76.

INTERN KONTROLL AVSEENDE DEN FINANSIELLA RAPPORTERINGEN

Den interna kontrollen syftar till att säkerställa korrekt och tillförlitlig finansiell rapportering och redovisning i enlighet med tillämpliga lagar och förordningar, redovisningsstandarder samt övriga krav på noterade bolag.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön är de värderingar och den etik som styrelsen, revisionsutskottet, VD och koncernledning kommunicerar och verkar i. Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med organisation, beslutsvägar, befogenheter och ansvar som dokumenterats och kommunicerats i styrande dokument. Som exempel kan nämnas arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt instruktioner för attesträtt och redovisnings- och rapporteringsinstruktioner. Viktiga interna styrinstrument är Fagerhults uppförandekod och värderingar. Uppförandekoden omfattar principer för hur verksamheten ska bedrivas. Värderingarna utgör ett långsiktigt åtagande och en gemensam bas kopplat till affärsidé och strategier som vägleder medarbetarna i den dagliga verksamheten.

Fagerhult kännetecknas av en decentraliserad organisation som drivs utifrån ett målstyrt ledarskap med belöning efter prestation.

Finansiell rapportering till styrelsen

Den verkställande direktören ansvarar för att styrelsen erhåller den rapportering som krävs för att styrelsen löpande ska kunna bedöma bolagets och koncernens ekonomiska ställning. Fagerhults styrelse erhåller månatliga ekonomiska rapporter och vid varje styrelsemöte behandlas koncernens ekonomiska situation.

Riskbedömning

Vad gäller den finansiella riskbedömningen bedöms riskerna främst ligga i att väsentliga fel kan uppkomma i redovisningen av bolagets finansiella ställning och resultat. För att minimera dessa risker har styrande dokument etablerats avseende redovisning, rutiner för bokslut samt uppföljning av rapporterade bokslut. Ett gemensamt system för inrapportering av bokslut har också införts. Fagerhults styrelse bedömer löpande rapporteringen ur ett riskperspektiv. Som stöd för denna bedömning görs bland annat jämförelser av resultat- och balansräkningsposter med tidigare rapportering samt med budget och prognoser. De risker som identifierats avseende den finansiella rapporteringen hanteras genom koncernens kontrollstruktur.

Utöver att bedöma risker av den finansiella rapporteringen arbetar styrelsen och ledningen med att löpande identifiera och hantera väsentliga risker som påverkar Fagerhults verksamhet ur ett operativt och finansiellt perspektiv. Läs mer om risker på sidan 79.

Kontrollaktiviteter och uppföljning

Kontrollaktiviteter involverar alla nivåer i organisationen och handlar om vilka kontroller som valts för att hantera koncernens risker. I syfte att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen finns instruktioner och riktlinjer som har delgivits berörd personal. Aktiviteterna begränsar också de risker som identifierats. Koncernens centrala controllerfunktion analyserar och följer upp budgetavvikelser, upprättar prognoser, följer upp väsentliga variationer mellan perioder och rapporterar dessa vidare inom organisationen vilket minimerar riskerna för fel i rapporteringen. Kontrollaktiviteter innefattar även uppföljning och jämförelser av resultatutveckling eller enskilda väsentliga poster, kontoavstämningar och balansspecifikationer samt godkännande av alla fullmakts- och attestinstruktioner samt redovisnings- och värderingsprinciper.

Uppföljning av effektiviteten och efterlevnaden sker dels genom programmerade kontroller och dels genom personella rutiner. Koncernen har ett gemensamt rapporteringssystem i vilket all rapportering sker. Regelbundna besök från koncernledningen görs hos dotterbolagen vid vilka ekonomisk uppföljning sker, samtidigt som controllerverksamheten utvecklas.

Information och kommunikation

Fagerhult ger löpande marknaden information om koncernens utveckling och finansiella ställning. Kvaliteten i den externa finansiella rapporteringen säkerställs genom olika aktiviteter och rutiner. VD ansvarar för att all information som förekommer, till exempel pressmeddelanden med finansiellt innehåll och presentationsmaterial för olika möten med media, ägare och investerare, är korrekt och av god kvalitet. För extern kommunikation finns en informationspolicy som anger riktlinjerna för hur denna kommunikation ska ske. Syftet med policyn är att säkerställa att Fagerhults informationsskyldigheter efterlevs på ett korrekt och fullständigt sätt. De väsentligaste styrande dokumenten i form av policies och instruktioner hålls löpande uppdaterade och kommuniceras via relevanta kanaler, främst elektroniskt.

Intern information och kommunikation handlar om att skapa medvetande hos koncernens medarbetare om externa och interna styrinstrument, inklusive befogenheter och ansvar. Fagerhults whistleblower-policy innebär att varje medarbetare har rätt att utan några efterverkningar rapportera om misstanke om lag- eller regelbrott.

Utvärdering av behov av särskild granskningsfunktion

Styrelsen och företagsledningen har beslutat att inte inrätta en särskild granskningsfunktion i form av internrevision inom Fagerhultskoncernen. Koncernekonomistaben bevakar löpande efterlevnaden av företagets styrmodell, rapporteringsprinciper och policies. Ekonomistaben genomför dessutom löpande analyser av bolagens rapportering och ekonomiska utfall i syfte att säkerställa utvecklingen.

Diskussioner med företagets externa revisorer om revisionens inriktning samt revisionsbyråns omfattande organisation bedöms tillsammans med de kontroller som utförs av koncernens ledning och befintliga kontrollfunktioner i de olika affärsområdena utgöra en godtagbar nivå. Detta innebär att någon särskild internrevision ej anses behövas.

Aktiviteter under 2016

Under året har fokus legat på att integrera de nyligen förvärvade bolagen Lighting Innovations, LED Linear och Arlight i koncernens internkontroll samt på lagervärdering och lagerstyrning kopplat till tekniskiftet till LED. Efter införandet av minimikontrollkraven har en del uppföljningsarbete utförts för att förbättra den interna kontrollen i vissa verksamheter, och då processen har diskuterats på många övriga dotterföretags styrelsemöten fortsätter detta arbete. Dokumenteringen av och arbetet med minimikontrollkravet utgår från COSO-ramverket, och uppföljning av internkontroll mot dessa riktlinjer kommer att vara en integrerad del av styrningen av koncernbolagen.

JAN SVENSSON

Ordförande

Född: 1956

Maskiningenjör och civilekonom.

Verkställande direktör och styrelseledamot i Investment AB Latour. Styrelseordförande i Oxeon AB, Nederman Holding AB, Tomra Systems ASA och Troax Nordic AB. Styrelseledamot i Loomis AB och Assa Abloy AB.

Styrelseledamot i Fagerhult sedan 2007.

Aktier i AB Fagerhult: 18 629 400 (inkl. Investment AB Latour)

ERIC DOUGLAS

Vice Ordförande

Född: 1968

Gymnasieekonom och 3 års studier vid Lunds Universitet i "Ekonomi för entreprenörer". Egen företagare sedan 1992.

Styrelseordförande i Pod Investment AB och Sparbössan Fastigheter AB. Styrelseledamot i bl.a. Investment AB Latour.

Styrelseledamot i Fagerhult sedan 1993.

Aktier i AB Fagerhult: 120 000

CECILIA FASTH

Född: 1973

Civilingenjör.

Verkställande direktör i Castellum Region Väst

Styrelseledamot i Fagerhult sedan 2014.

Aktier i AB Fagerhult: 1 500

CATHERINA FORED

Född: 1964

Arkitekt MSA.

Chef Stadsutveckling/Exploatering ByggVesta. Styrelseledamot i Brunnberg & Forshed Arkitektkontor och Reomti Bygg AB.

Styrelseledamot i Fagerhult sedan 2013.

Aktier i AB Fagerhult: 3 000

JOHAN HJERTONSSON

Verkställande direktör och koncernchef i AB Fagerhult

Född: 1968

Civilekonom.

Styrelseledamot i Nord-Lock International AB och Sweco AB.

Styrelseledamot i Fagerhult sedan 2009.

Aktier i AB Fagerhult: 255 479

BJÖRN KARLSSON

Född: 1961

Civilekonom MBA.

Verkställande direktör i Västerhuset AB samt i Ekhammars Lantbruk AB. Styrelseledamot i Kraftthagen AB. Styrelseledamot i Fagerhult sedan 1997.

Aktier i AB Fagerhult: 2 836 875 (inkl. familj och bolag)

FREDRIK PALMSTIERNA

Född: 1946

Civilekonom MBA.

Styrelseledamot i Nobia AB och Stiftelsen Viktor Rydbergs Skolor.

Styrelseledamot i Fagerhult sedan 1992.

Aktier i AB Fagerhult: 1 006 200 (inkl. familj och bolag)

MAGNUS NELL

Född: 1964

Ordinarie arbetstagarrepresentant

Aktier i AB Fagerhult: 0

PATRIK ARALDSSON

Född: 1984

Suppleant arbetstagarrepresentant

Aktier i AB Fagerhult: 0

BEATRICE SJÖBLOM

Född: 1984

Suppleant arbetstagarrepresentant

Aktier i AB Fagerhult: 0

LARS-ÅKE JOHANSSON

Född: 1961

Ordinarie arbetstagarrepresentant

Aktier i AB Fagerhult: 0

(Foto saknas)

JOHAN HJERTONSSON

Vd och koncernchef

Född: 1968

Civilekonom

Anställd sedan: 2009

Aktier i Fagerhult: 255 479

FRANK AUGUSTSSON

Regionansvarig

Född: 1965

Gymnasieingenjör

Anställd sedan: 1986–2001, 2004

Aktier i Fagerhult: 10 333

ANDERS FRANSSON

Vd i Fagerhults Belysning AB

Född: 1969

Civilingenjör

Anställd sedan: 2005

Aktier i Fagerhult: 5 782

PAUL BARTON

Regionansvarig

Född: 1953

Ingenjör och studier i ekonomi

Anställd sedan: 2005

Aktier i Fagerhult: 5 701

JENNY EVELIUS

Ansvarig för Human Resources

Född: 1969

Civilekonom

Anställd sedan: 2013

Aktier i Fagerhult: 9 244

MICHAEL WOOD

Ekonomi- och finansdirektör

Född: 1964

Chartered Accountant ACMA

Anställd sedan: 2005

Aktier i Fagerhult: 0

RESULTATRÄKNINGAR

Mkr	Not 1	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		2016	2015	2016	2015
Nettoomsättning	1	4 490,7	3 909,4	18,0	20,1
Kostnad sålda varor		-2 917,1	-2 612,4	–	–
Bruttoresultat		1 573,6	1 297,0	18,0	20,1
Försäljningskostnader		-783,4	-678,0	-1,6	-2,9
Administrationskostnader		-315,7	-245,9	-52,8	-48,8
Övriga rörelseintäkter		49,7	22,9	–	–
Rörelseresultat	2, 7, 20–27	524,2	396,0	-36,4	-31,6
Finansiella intäkter och kostnader					
Resultat från aktier i dotterföretag	6	–	–	46,9	49,5
Ränteintäkter och liknande resultatposter	3	16,8	4,9	32,2	27,5
Räntekostnader och liknande resultatposter	4	-26,3	-23,7	-19,9	-22,4
Summa finansiella poster		-9,5	-18,8	59,2	54,6
Resultat efter finansiella poster		514,7	377,2	22,8	23,0
Erhållna koncernbidrag		–	–	166,0	95,0
Skatt på årets resultat	8, 9	-133,8	-88,6	-31,5	-17,2
Årets resultat		380,9	288,6	157,3	100,8
Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare		380,9	288,6		
Resultat per aktie, räknat på resultatet hänförligt till moderbolagets aktieägare under året:					
Resultat per aktie före utspädning, kronor		10,04	7,62		
Resultat per aktie efter utspädning, kronor		10,04	7,62		
Genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning, tusental		37 920	37 856		
Genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning, tusental		37 920	37 856		
Antal utestående aktier, tusental		37 939	37 863		

RAPPORT ÖVER RESULTATET OCH ÖVRIGT TOTALRESULTAT

Årets resultat		380,9	288,6		
Övrigt totalresultat					
<i>Poster som inte skall återföras i resultaträkningen:</i>					
Omvärderingar av pensionsplaner		-0,8	–		
<i>Poster som kan komma att återföras i resultaträkningen:</i>					
Omräkningsdifferenser	32	-60,4	-69,8		
Övrigt totalresultat för perioden, netto efter skatt		-61,2	-69,8		
Summa totalresultat för året		319,7	218,8		
Summa totalresultat hänförligt till moderbolagets aktieägare		319,7	218,8		

Moderbolagets totalresultat är lika med årets resultat.

BALANSRÄKNINGAR

Mkr	Not	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		2016	2015	2016	2015
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
<i>Immateriella tillgångar</i>	10				
Goodwill		1 626,1	1 257,8	–	–
Varumärken		335,2	154,5	–	–
Övriga immateriella tillgångar		107,4	35,9	–	–
Pågående nyanläggningar och förskott		–	17,5	–	–
		2 068,7	1 465,7	–	–
Materiella anläggningstillgångar	11				
Byggnader och mark		112,0	96,4	–	–
Maskiner och andra tekniska anläggningar		208,0	193,0	–	–
Inventarier och installationer		105,1	88,4	–	–
Pågående nyanläggningar och förskott		22,6	14,6	–	–
		447,7	392,4	–	–
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier och andelar i dotterföretag	13,28	–	–	616,6	616,3
Andra aktier och andelar	12	11,8	9,2	–	–
Fordringar hos dotterföretag		–	–	1 913,6	1 458,5
Uppskjuten skattefordran	9	20,9	23,5	–	–
Andra långfristiga fordringar	12	1,3	2,7	–	–
		34,0	35,4	2 530,2	2 074,8
Summa anläggningstillgångar		2 550,4	1 893,5	2 530,2	2 074,8
Omsättningstillgångar					
<i>Varulager mm</i>	15				
Råvaror och förnödenheter		260,5	240,0	–	–
Varor under tillverkning		41,9	35,4	–	–
Färdiga varor och handelsvaror		350,2	295,8	–	–
Förskott till leverantörer		32,1	31,1	–	–
		684,7	602,3	–	–
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar	5	761,3	678,5	–	–
Aktuell skattefordran		3,7	9,6	–	–
Övriga fordringar		23,2	38,1	–	15,6
Fordringar hos dotterföretag		–	–	45,1	23,7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	59,3	45,5	7,8	5,3
		847,5	771,7	52,9	44,6
<i>Likvida medel / Kassa och bank</i>		731,6	471,9	184,8	49,8
Summa omsättningstillgångar		2 263,8	1 845,9	237,7	94,4
SUMMA TILLGÅNGAR		4 814,2	3 739,4	2 767,9	2 169,2

BALANSRÄKNINGAR

Mkr	Not	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		2016	2015	2016	2015
EGET KAPITAL (koncern/ moderbolag ¹)					
Kapital och reserver som kan hänföras till moderbolagets aktieägare					
Aktiekapital	29	65,5	65,5	65,5	65,5
Övrigt tillskjutet kapital		159,4	159,4	–	–
Omräkningsdifferenser / Reservfond		–93,0	–32,6	159,4	159,4
Balanserad vinst inkl. / exkl. årets resultat		1 495,2	1 244,8	187,0	217,0
Årets resultat i moderbolaget		–	–	157,3	100,8
		1 627,1	1 437,1	569,2	542,7
Obeskattade reserver					
Avsättning till periodiseringsfond		–	–	8,6	8,6
SKULDER					
Långfristiga skulder					
Upplåning	16	1 752,1	1 340,9	1 742,3	1 321,1
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	68,3	66,4	–	–
Övriga avsättningar	28	238,5	53,3	–	–
Skulder till dotterföretag		–	-	1,7	1,7
Uppskjuten skatteskuld	9	131,1	63,0	–	–
		2 190,0	1 523,6	1 744,0	1 322,8
Kortfristiga skulder					
Upplåning	16	133,2	1,3	133,0	–
Förskott från kunder		16,1	25,7	–	–
Leverantörsskulder		354,1	297,4	–	–
Aktuell skatteskuld		53,5	53,3	11,3	21,7
Övriga skulder		85,2	87,0		0,4
Skulder till dotterföretag		–	–	286,0	253,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	17	355,0	314,0	15,8	20,0
		997,1	778,7	446,1	295,1
Summa skulder		3 187,1	2 302,3	2 190,1	1 617,9
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		4 814,2	3 739,4	2 767,9	2 169,2

1) Bundet eget kapital: aktiekapital och reservfond. Fritt eget kapital: balanserade vinstmedel samt årets resultat.

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

Koncernen	Not	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Omräknings-differenser	Balanserad vinst	Summa eget kapital
Eget kapital per den 1 januari 2015		65,5	159,4	37,2	1 067,1	1 329,2
Årets resultat		–	–	–	288,6	288,6
Säkring av nettoinvesteringar	27	–	–	–4,0	–	–4,0
Övrigt totalresultat		–	–	–65,8	–	–65,8
Totalresultat för perioden		–	–	–69,8	288,6	218,8
Prestationsaktieprogram	2	–	–	–	2,6	2,6
Utdelning, 3,00 kronor per aktie	31	–	–	–	–113,5	–113,5
Eget kapital per den 31 december 2015		65,5	159,4	–32,6	1 244,8	1 437,1
Årets resultat		–	–	–	380,9	380,9
Säkring av nettoinvesteringar	27	–	–	16,3	–	16,3
Övrigt totalresultat		–	–	–76,7	–0,8	–77,5
Totalresultat för perioden		–	–	–60,4	380,1	319,7
Prestationsaktieprogram	2	–	–	–	2,8	2,8
Utdelning, 3,50 kronor per aktie	31	–	–	–	–132,5	–132,5
Eget kapital per den 31 december 2016		65,5	159,4	–93,0	1 495,2	1 627,1

Moderbolaget	Not	Aktiekapital	Reservfond	Balanserad vinst	Summa eget kapital
Eget kapital per den 1 januari 2015		65,5	159,4	329,7	554,6
Prestationsaktieprogram	2	–	–	0,8	0,8
Årets resultat		–	–	100,8	100,8
Utdelning, 3,00 kronor per aktie	31	–	–	–113,5	–113,5
Eget kapital per den 31 december 2015		65,5	159,4	317,8	542,7
Prestationsaktieprogram	2	–	–	1,7	1,7
Årets resultat		–	–	157,3	157,3
Utdelning, 3,50 kronor per aktie	31	–	–	–132,5	–132,5
Eget kapital per den 31 december 2016		65,5	159,4	344,3	569,2

KASSAFLÖDESANALYSER

Mkr	Not	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		2016	2015	2016	2015
Årets resultat		380,9	288,6	157,3	100,8
Skatt	8,9	133,8	88,6	31,5	17,2
Erhållna koncernbidrag		–	–	–166,0	–95,0
Resultat från aktier i dotterföretag	6	–	–	–46,9	–49,5
Ränteintäkter och liknande resultatposter	3	–16,8	–4,9	–32,2	–27,5
Räntekostnader och liknande resultatposter	4	26,3	23,7	19,9	22,4
Rörelseresultat		524,2	396	–36,4	–31,6
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:					
Avskrivningar		121,2	107,3	–	–
Resultat vid försäljning av materiella anläggningstillgångar		4,1	3,0	–	–
Poster över eget kapital		2,0	2,6	1,7	0,8
Kursdifferenser		–71,6	13,8	4,2	2,6
		579,9	522,7	–30,5	–28,2
Erhållna räntor		1,8	2,1	28,0	24,7
Betalda räntor		–19,4	–24,6	–19,9	–22,2
Betald inkomstskatt		–143,8	–94,8	–41,9	–19,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapitalet		418,5	405,4	–64,3	–45,5
Förändringar av rörelsekapitalet:					
Förändring av varulager		–38,6	–3,3	–	–
Förändring av fordringar		–56,8	–14,2	–8,3	–30,0
Förändring av kortfristiga skulder		64,7	55,6	28,4	101,9
Kassaflöde från den löpande verksamheten		387,8	443,5	–44,2	26,4
Investeringsverksamheten					
Investeringar i dotter- och intresseföretag		–341,5	–93,4	–0,3	–
Investeringar i immateriella tillgångar		–52,5	–29,8	–	–
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		–116,5	–88,1	–	–
Förändring i pågående nyanläggningar och förskott	11	9,5	–6,9	–	–
Ökning av långfristiga fordringar	12	–	–0,4	–455,1	–46,2
Minskning av långfristiga fordringar	12	1,8	–	–	–
Erhållna koncernbidrag och utdelningar		–	–	212,9	144,5
Kassaflöde från investeringsverksamheten		–499,2	–218,6	–242,5	98,3
Finansieringsverksamheten					
Amortering av skulder	16	–19,6	–1 326,3	–	–1 306,2
Upptagna lån	16	515,7	1 337,3	554,2	1 321,1
Utbetald utdelning		–132,5	–113,5	–132,5	–113,5
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		363,6	–102,5	421,7	–98,6
Förändring av likvida medel		252,2	122,4	135,0	26,1
Likvida medel vid årets början		471,9	353,1	49,8	23,7
Omräkningsdifferenser i likvida medel		7,5	–3,6	–	–
Likvida medel vid årets slut		731,6	471,9	184,8	49,8

REDOVISNINGSPRINCIPER

Aktiebolagets koncernredovisning har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) såsom de antagits av EU samt årsredovisningslagen (ÅRL) och RFR 1.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan i avsnittet i moderbolagets redovisningsprinciper. De avvikelser som förekommer mellan moderbolagets och koncernens redovisningsprinciper föränleds av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget, framförallt till följd av årsredovisningslagen (ÅRL). Tillämpade principer är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Samtliga belopp är i Mkr om inget annat anges. Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärden om inget annat anges. Redovisade belopp för finansiella tillgångar och skulder utgör en approximation av dess verkliga värde.

KONCERNREDOVISNING

Dotterföretag

I koncernredovisningen ingår dotterföretag där koncernen har bestämmande inflytande dvs. rätten att utforma finansiella och operativa strategier på ett sätt som vanligtvis följer av ett aktieinnehav på mer än 50 % av rösterna.

Under året förvärvade företag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. Avyttrade företag exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Förvärvsmetoden används för redovisning av koncernens rörelseförvärv. Köpeskillingen för förvärvet av ett dotterföretag utgörs av verkligt värde på överlåtna tillgångar, skulder och de aktier som emitterats av koncernen. I köpeskillingen ingår även verkligt värde på alla tillgångar eller skulder som är en följd av en överenskommelse om villkorad köpeskillning. Förvärvsrelaterade kostnader kostnadsförs när de uppstår. Identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder i ett rörelseförvärv värderas inledningsvis till verkliga värden på förvärvsdagen. För varje förvärv avgör koncernen om alla innehav utan bestämmande inflytande i det förvärvade företaget redovisas till verkligt värde eller till innehavets proportionella andel av det förvärvade företags nettotillgångar. Det belopp varmed köpeskillning, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande samt verkligt värde på förvärvsdagen på tidigare aktieinnehav överstiger verkligt värde på koncernens andel av identifierbara förvärvade nettotillgångar, redovisas som goodwill. Om överförd ersättning understiger verkligt värde för det förvärvade dotterföretagets nettotillgångar, redovisas mellan skillnaden direkt i resultaträkningen.

Internvinster inom koncernen elimineras i sin helhet. Inom koncernen finns inga minoritetsandelar.

OMRÄKNING AV UTLÄNDSK VALUTA

Funktionell valuta och rapportvaluta

Poster som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i koncernen är värderade i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksam (funktionell valuta). I koncernredovisningen används SEK som är moderföretagets funktionella valuta och rapportvaluta.

Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. Kursdifferenser som därmed uppkommer avseende den löpande verksamheten redovisas i rörelseresultatet, medan kursdifferenser hänförliga till koncernens finansiering redovisas under finansiella intäkter och kostnader. Undantag är då transaktionerna utgör säkring som uppfyller villkoren för säkringsredovisning av kassaflöden eller av nettoinvestering, då kursdifferenserna redovisas i eget kapital.

Dotterföretag

Resultat och finansiell ställning för alla dotterföretag (av vilka inget har en höginflationsvaluta) som har en annan funktionell valuta än rapportvalutan, omräknas till koncernens rapportvaluta enligt följande:

- tillgångar och skulder för var och en av balansräkningarna omräknas till balansdagskurs,
- intäkter och kostnader för var och en av resultaträkningarna omräknas till genomsnittlig valutakurs (såvida inte denna genomsnittliga kurs inte är en rimlig approximation av den ackumulerade effekten av de kurser som gäller på transaktionsdagen, i vilket fall intäkter och kostnader omräknas per transaktionsdagen), och
- alla kursdifferenser som uppstår redovisas som en separat del av eget kapital.

Goodwill och justeringar av verkligt värde som uppkommer vid förvärv av en utlandsverksamhet behandlas som tillgångar och skulder hos denna verksamhet och omräknas till balansdagens kurs.

INKOMSTSKATTER

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatt samt förändringar i uppskjuten skatt.

Värdering av samtliga skatteskulder och skattefordringar sker till nominella belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som beslutats eller har aviserats och som förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefordran realiseras eller den uppskjutna skatteskulden regleras.

För poster som redovisas i resultaträkningen, redovisas även därmed sammanhängande skatteeffekter i resultaträkningen. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot detsamma.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. De temporära skillnaderna har huvudsakligen uppkommit genom koncernmässiga justeringar och avsättningar till periodiseringsfonder.

Uppskjuten skattefordran avseende framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning. Uppskjuten skatteskuld avseende temporära skillnader som hänför sig till investeringar i dotterföretag redovisas inte i koncernredovisningen då moderbolaget i samtliga fall kan styra tidpunkten för återföring av de temporära skillnaderna och det inte bedöms sannolikt att en återföring sker inom överskådlig tid.

Redovisning av uppskjuten skatt baseras på gällande skattesatser.

VARULAGER

Varulagret redovisas, med tillämpning av först-in/först-ut-principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Värderingen av varor under tillverkning och färdiga varor inkluderar formgivningskostnader, direkt lön, andra direkta kostnader med ett skäligt pålägg för indirekta kostnader (baserade på normal tillverkningskapacitet). Lånekostnader ingår inte.

Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten med avdrag för hänförliga rörliga försäljningskostnader.

KUNDFORDRINGAR OCH ÖVRIGA FORDRINGAR

Kundfordringar och övriga fordringar redovisas till anskaffningsvärde minskat med eventuell reservering för värdeminskning.

En reservering för värdeminskning av kundfordringar görs när det finns objektiva bevis för att koncernen inte kommer att kunna erhålla alla belopp som är förfallna enligt fordringarnas ursprungliga villkor. Väsentliga finansiella svårigheter hos gäldenären, sannolikhet för att gäldenären kommer att gå i konkurs eller genomgå finansiell rekonstruktion och uteblivna eller försenade betalningar betraktas som indikatorer på att ett nedskrivningsbehov av en kundfordran kan föreligga. Reserveringens storlek utgörs av skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av bedömda framtida kassaflöden, diskonterat med effektiv ränta. Tillgångens redovisade värde minskas genom användning av ett värdeminskningsskonto och förlusten redovisas i resultaträkningen i posten Försäljningskostnader. Återvinning av belopp som tidigare har skrivits bort krediteras posten Försäljningskostnader i resultaträkningen.

INTÄKTSREDOVISNING**Varor**

Intäktsredovisning av varor sker vid leverans till kund och kundens accept i enlighet med försäljningsvillkoren. Intäkter omfattar det verkliga värdet av sålda varor exklusive moms och rabatter. I koncernredovisningen elimineras koncernintern försäljning.

Övriga rörelseintäkter

Som övriga rörelseintäkter har redovisats intäkter från aktiviteter utanför koncernens primära verksamhet.

Ränteintäkter

Ränteintäkter intäktsredovisas fördelat över löptiden med tillämpning av effektivräntemetoden.

Utdelningsintäkter

Utdelningsintäkter redovisas när rätten att erhålla betalning har fastställts.

PRISSÄTTNING INOM KONCERN

Principen för prissättning av transaktioner, så som inköp och försäljning av varor och tjänster, mellan koncernföretag är marknadsmässiga.

LEASING

Leasing där en väsentlig del av riskerna och fördelarna med ägandet behålls av leasegivaren klassificeras som operationell leasing. Betalningar som görs under leasingperioden (efter avdrag för eventuella incitament från leasegivaren) kostnadsförs linjärt i resultaträkningen.

LÅNEKOSTNADER

Koncernen aktiverar lånekostnader som är direkt hänförliga till inköp, konstruktion eller produktion av en tillgång som det tar en betydande tid i anspråk att färdigställa för användning eller försäljning, som en del av anskaffningsvärdet för tillgången. Övriga lånekostnader redovisas som kostnader i den period de uppkommer.

KASSAFLÖDESANALYS OCH LIKVIDA MEDEL

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar. Som likvida medel klassificeras kassa- och banktillgodo-havanden samt kortfristiga finansiella placeringar med en löptid understigande tre månader. Likvida medel består, under såväl 2016 som 2015, enbart av kassa- och banktillgodo-havanden.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Byggnader och mark innefattar huvudsakligen fabriker och kontor. Samtliga materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar.

I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra former av reparation och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

Inga avskrivningar görs på mark. Avskrivning på andra tillgångar, för att fördela deras anskaffningsvärde ner till det beräknade restvärdet, görs linjärt enligt plan över den beräknade nyttjandeperioden enligt följande:

Byggnader	25 år
Byggnadsinventarier	10–20 år
Markanläggningar	20 år
Maskiner och inventarier	5–10 år
Bilar, IT-system.	5 år
Datorer och verktyg	3 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod provas varje balansdag och justeras vid behov.

En tillgångs redovisade värden skrivs genast ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess bedömda återvinningsvärde.

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR**Forsknings- och utvecklingsarbeten**

Koncernen har inga utgifter för forskning. Utgifter som uppstått i utvecklingsprojekt (hänförliga till nyutveckling av belysningsarmaturer) redovisas i koncernen som immateriella tillgångar när det är sannolikt att projektet kommer att bli framgångsrikt med tanke på dess kommersiella och tekniska möjligheter, och utgifterna kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Övriga utvecklingsutgifter kostnadsförs när de uppstår. Utvecklingsutgifter som tidigare kostnadsförts balanseras inte som tillgång i efterföljande perioder.

Balanserade utvecklingsutgifter med en begränsad nyttjandeperiod skrivs av linjärt från den tidpunkt den är färdig att tas i bruk. Avskrivningarna görs under den förväntade nyttjandeperioden vilket innebär mellan tre och fem år. Avskrivningarna ingår i resultaträkningens post Kostnad för sålda varor. Aktiverade utvecklingskostnader ingår i posten övriga immateriella tillgångar.

Goodwill

Goodwill utgörs av det belopp varmed köpeskilling, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande samt verkligt värde på förvärvsdagen på tidigare aktieinnehav överstiger verkligt värde på koncernens andel av identifierbara förvärvade nettotillgångar. Goodwill på förvärv av dotterföretag redovisas som immateriella tillgångar. Goodwill testas årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar. Vinst eller förlust vid avyttring av en enhet inkluderar kvarvarande redovisat värde på den goodwill som avser den avyttrade enheten.

Goodwill fördelas på kassagenererande enheter vid prövning av eventuellt nedskrivningsbehov. Fördelningen görs på de kassagenererande enheter som förväntas bli gynnade av det rörelseförvärv som gett upphov till goodwillposten. Fagerhultkoncernen fördelar goodwill på samtliga rörelsegränar.

Varumärken

Posten innehåller huvudsakligen tillgångar i varumärken vilka uppkommit vid förvärv av dotterföretag. Dessa värderas vid förvärvstidpunkten till verkligt värde och därefter med avdrag för av- och nedskrivningar. Varumärke skrivs av över en bedömd nyttjandeperiod eller, i de fall varumärket har obestämbart livslängd, så sker en årlig nedskrivningsprövning.

NEDSKRIVNINGAR AV ICKE-FINANSIELLA TILLGÅNGAR

Tillgångar som har en obestämbart nyttjandeperiod skrivs inte av utan provas årligen avseende eventuella nedskrivningsbehov. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdeminskning närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. I de fall det redovisade värdet överstiger det beräknade återvinningsvärdet skrivs det redovisade värdet omedelbart ner till detta återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av en tillgångs verkliga värde minskad med försäljningskostnader och tillgångens nyttjandevärde. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter).

FINANSIELLA INSTRUMENT

Koncernen klassificerar sina finansiella instrument i kategorierna Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen, Finansiella tillgångar som kan säljas samt Lånefordringar och Kundfordringar. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången förvärvades. Företagsledningen fastställer klassificeringen av de finansiella tillgångarna vid det första redovisningstillfället och omprövar detta beslut vid varje rapporteringstillfälle.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar kassa och bank, fordringar, upplåning och rörelseskulder.

Lånefordringar och kundfordringar är icke-derivata finansiella tillgångar med fastställda eller fastställbara betalningar som inte är noterade på en aktiv marknad. Utmärkande är att de uppstår när koncernen tillhandahåller pengar, varor eller tjänster direkt till en kund utan avsikt att handla med uppkommen fordran. De ingår i omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen vilka klassificeras som anläggningstillgångar. I kategorin lånefordringar och kundfordringar ingår posterna övriga långfristiga fordringar, Kundfordringar och övriga fordringar i balansräkningen. Lånefordringar och kundfordringar redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden. Vid behov har reservering gjorts för värdeminskning.

Finansiella skulder värderas initialt till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader, och därefter till upplupet anskaffningsvärde. I kategorin finansiella skulder ingår posterna upplåning, leverantörs-skulder och övriga skulder.

Köp och försäljning av finansiella instrument redovisas på affärsdagen, dvs. det datum då koncernen förbinder sig att köpa eller sälja tillgången. Finansiella instrument värderas inledningsvis till verkligt värde plus transaktionskostnader, vilket gäller alla finansiella tillgångar som inte värderas till verkligt värde i resultaträkningen. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen värderas inledningsvis till verkligt värde medan hänförliga transaktionskostnader redovisas i resultaträkningen. Finansiella instrument tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och koncernen har överfört i stort sett alla risker och fördelar som är förknippade med äganderätten. Finansiella tillgångar som kan säljas och finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Realiserade och orealiserade vinster och förluster till följd av förändringar i verkligt värde avseende kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen ingår i resultaträkningen i den period då de uppstår.

Koncernen bedömer per varje balansdag om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger för en finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar.

Derivatinstrument redovisas i balansräkningen på kontraktssdagen och värderas till verkligt värde, både initialt och vid efterföljande omvärderingar. Derivatinstrumentet används inte för säkringsredovisning. Förändringar i verkligt värde redovisas därför omedelbart i resultaträkningens rörelseresultat.

EGET KAPITAL

Transaktionskostnader som direkt kan hänföras till emission av nya aktier eller optioner redovisas, netto efter skatt, i eget kapital som ett avdrag från emissionslikviden. Vid återköp av aktier reduceras balanserad vinst med det belopp som betalats för aktierna. Vid försäljning av egna aktier ökas balanserad vinst med det belopp som erhållits.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA**Pensionsförpliktelser**

Inom koncernen finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. En förmånsbestämd pensionsplan är en pensionsplan som anger ett belopp för den pensionsförmån en anställd erhåller efter pensionering, vanligen baserat på en eller flera faktorer såsom ålder, tjänstgöringstid eller lön. En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk person och har därmed ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Koncernens resultat belastas för kostnader för de anställdas tjänstgöring under innevarande eller tidigare perioder.

I förmånsbestämda planer utgår ersättningar till anställda och före detta anställda baserat på lön vid pensioneringstidpunkten och antalet tjänsteår. Koncernen bär risken för att de utfästa ersättningarna utbetalas.

Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda planer är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen på balansdagen med justeringar för ej redovisade aktuariella vinster/förluster för tjänstgöring under tidigare perioder. Den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen beräknas årligen av oberoende aktuarier med tillämpning av den s.k. projected unit credit method. Metoden fördelar kostnaden för pensioner i takt med att de anställda utför tjänster för företaget som ökar deras rätt till framtida ersättning. Företagets åtaganden värderas till nuvärdet av förväntade framtida utbetalningar med användning av en diskonteringsränta som motsvarar räntan på förstklassiga företagsobligationer. De viktigaste aktuariella antagandena anges i not 20.

Vid fastställandet av förpliktelsens nuvärde kan det uppstå aktuariella vinster och förluster. Dessa uppkommer antingen genom att det verkliga utfallet avviker från det tidigare gjorda antagandet, eller att antagandena ändras, dessa redovisas i övrigt totalresultat under den period då de uppstår. Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder redovisas direkt i resultaträkningen.

För avgiftsbestämda pensionsplaner betalar koncernen avgifter till offentligt eller privat administrerade pensionsförsäkringsplaner på obligatorisk, avtalsenlig eller frivillig basis. Koncernen har inga ytterligare betalningsförpliktelser när avgifterna väl är betalda. Avgifterna redovisas som pensionskostnader när de förfaller till betalning. Förutbetalda avgifter redovisas som en tillgång i den utsträckning som konstant återbetalning eller minskning av framtida betalningar kan komma koncernen tillgodo.

Aktierelaterade ersättningar

Koncernen har ett aktiesparprogram vilket redovisas som ett eget kapital reglerat program. Kostnaden för programmet beräknas utifrån tilldelningsaktiernas verkliga värde vid tilldelningstidpunkten och periodiseras över löptiden för programmet. För de fall programmet kan komma att föranleda kostnader i form av sociala avgifter reserverar koncernen för sociala kostnader löpande till verkligt värde och periodiserar över löptiden.

Ersättningar vid uppsägning

Ersättningar vid uppsägning utgår när en anställd anställning sagts upp före normal pensionstidpunkt eller då en anställd accepterar frivillig avgång från anställning i utbyte mot sådana ersättningar. Koncernen redovisar avgångsvederlag när den bevisligen är förpliktad endera att säga upp anställda enligt en detaljerad formell plan utan möjlighet till återkallande, eller att lämna ersättningar vid uppsägning som resultat av ett erbjudande som gjorts för att uppmuntra till frivillig avgång från anställning. Förmåner som förfaller efter mer än 12 månader från balansdagen diskonteras till nuvärde.

AVSÄTTNINGAR

Avsättningar för omstrukturingskostnader och rättsliga krav redovisas när koncernen har en legal eller informell förpliktelse till följd av tidigare händelser, det är mer sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet än att så inte sker, och beloppet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Om det finns ett antal liknande åtaganden bedöms sannolikheten för att det kommer att krävas ett utflöde av resurser vid regleringen sammantaget för hela denna grupp av åtaganden. En avsättning redovisas även om sannolikheten för ett utflöde avseende en speciell post i denna grupp av åtaganden är ringa.

RESULTAT PER AKTIE

Resultat per aktie beräknas såsom årets resultat enligt resultaträkningen i relation till genomsnittligt antal utestående aktier före och efter utspädning.

SEGMENTSRAPPORTERING

Rörelsesegment rapporteras på ett sätt som överensstämmer med den interna rapportering som lämnas till den högste verkställande beslutsfattaren. Den högste verkställande beslutsfattaren är den funktion som ansvarar för tilldelning av resurser och bedömning av rörelsesegmentens resultat. I koncernen har denna funktion identifierats som verkställande direktören som fattar de strategiska besluten.

Kostnader som är hänförliga till segmenten är dels direkta kostnader, dels andel av gemensamma kostnader. Ofördelade kostnader representerar gemensamma kostnader. Rörelsesegmentens tillgångar består framför allt av immateriella tillgångar, materiella anläggnings-tillgångar, varulager och kundfordringar. Rörelsesegmentens skulder består framför allt av leverantörsskulder och periodiseringsposter.

UTDELNING

Utdelning till AB Fagerhults aktieägare redovisas som skuld i koncernens finansiella rapporter i den period då utdelningen fastställts av moderföretagets aktieägare.

MODERBOLAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER

Moderbolagets finansiella rapporter har upprättats enligt årsredovisningslagen (ÅRL) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. RFR 2 innebär att moderbolaget i sina finansiella rapporter

skall tillämpa International Financial Reporting Standards (IFRS) som har godkänts av EU så långt detta är möjligt inom ramen för ÅRL och med hänsyn taget till sambandet mellan redovisning och beskattning. RFR 2 anger vilka undantag och tillägg som skall göras från IFRS. Identifierade skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper avser huvudsakligen IAS 12 Inkomstskatter. De belopp som avsatts till obeskattade reserver utgör skattepliktiga temporära skillnader. På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas i moderbolaget inte den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till de obeskattade reserverna. Dessa redovisas således med bruttobeloppet i balansräkningen. Bokslutsdispositionerna redovisas med bruttobeloppet i resultaträkningen.

Koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

VÄSENTLIGA UPPSKATTNINGAR OCH ANTAGANDEN

Upprättandet av finansiella rapporter kräver att kvalificerade uppskattningar och bedömningar görs för redovisningsändamål. Dessutom gör ledningen bedömningar vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper. Uppskattningar och bedömningar kan påverka såväl resultaträkning och balansräkning som tilläggsinformation som lämnas i de finansiella rapporterna. Således kan förändringar i uppskattningar och bedömningar leda till ändringar i den finansiella rapporteringen.

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill

För koncernen bedöms de uppskattningar och bedömningar som görs i samband med nedskrivningsprövning på goodwill vara av väsentlig betydelse för koncernredovisningen. Koncernen prövar årligen om det föreligger nedskrivningsbehov på redovisade värden. Återvinningsvärden på kassagenererande enheter fastställs genom beräkning av nyttjandevärden. Beräkningarna baseras på vissa antaganden om framtiden vilka för koncernen är förenade med risk för materiella justeringar i redovisade värden under det kommande räkenskapsåret. Väsentliga antaganden och effekter av rimliga förändringar av dessa framgår av not 10.

Om den uppskattade kapitalkostnad som använts vid fastställande av diskonteringsräntan före skatt för de kassagenererande enheterna hade varit 1 % högre (exempelvis 11 % i stället för 10 %) än ledningens bedömning, skulle det ändå inte innebära något nedskrivningsbehov.

TILLÄMPNING AV NYA ELLER ÄNDRADE STANDARDER

Ändringar i redovisningsprinciper och upplysningar

Nya och ändrade standarder som har tillämpats av koncernen

Följande standarder tillämpas av koncernen för första gången för räkenskapsår som börjar 1 januari 2016 och har inverkan på koncernens finansiella rapporter:

Implementeringen av IFRS 10 "Koncernredovisning", IFRS 11 "Samarbetsarrangemang" och IFRS 12 "Upplysningar om andelar i andra företag" har enbart fått en påverkan avseende tilläggsupplysningar.

Andra standarder, ändringar och tolkningar som träder ikraft för räkenskapsår som börjar 1 januari 2016 har ingen väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter.

Nya standarder, ändringar och tolkningar av befintliga standarder som inte har tillämpats i förtid av koncernen

Nya standarder och tolkningar som ännu inte har tillämpats av koncernen

Ett antal nya standarder och tolkningar träder ikraft för räkenskapsår som börjar efter 1 januari 2016 och har inte tillämpats vid upprättandet av denna finansiella rapport. Inga av dessa förväntas ha någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter med undantag av de som följer nedan:

IFRS 9 "Finansiella instrument" hanterar klassificering, värdering och redovisning av finansiella tillgångar och skulder. Den fullständiga versionen av IFRS 9 gavs ut i juli 2014. Den ersätter de delar av IAS 39 som hanterar klassificering och värdering av finansiella instrument. Standarden ska tillämpas för räkenskapsår som påbörjas 1 januari 2018. Tidigare tillämpning är tillåten. Koncernen har inlett arbetet med att utvärdera eventuella effekter och den initiala bedömningen är att standarden inte kommer att ha någon väsentlig påverkan. Den principiella förändringen att med förväntade förluster ska beaktas på finansiella fordringar förväntas inte få några väsentliga effekter då bolagets fordringar har generellt en kort löptid. Övriga förändringar gentemot IAS 39 förväntas inte få någon materiell effekt.

IFRS 15 "Revenue from Contracts with Customers" reglerar hur redovisning av intäkter ska ske. De principer som IFRS 15 bygger på ska ge användare av finansiella rapporter mer användbar information om företagets intäkter. Den utökade upplysningsskyldigheten innebär att information om intäktsslag, tidpunkt för reglering, osäkerheter kopplade till intäktsredovisning samt kassaflöde hänförligt till företagets kundkontrakt ska lämnas. En intäkt ska enligt IFRS 15 redovisas när kunden erhåller kontroll över den försälda varan eller tjänsten och har möjlighet att använda och erhåller nyttan från varan eller tjänsten. IFRS 15 ersätter IAS 18 Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal samt därtill hörande SIC och IFRIC. IFRS 15 träder ikraft den 1 januari 2018. Förtida tillämpning är tillåten. Koncernen har initierat arbetet under 2016 med att utvärdera eventuella effekter. Med anledning av att majoriteten av koncernens omsättning är försäljning av varor har initialt inga signifikanta skillnader identifierats mellan koncernens tillämpning av IAS 18 och IFRS 15. Arbetet med implementeringen av den nya standarden förväntas slutföras under sista kvartalet 2017.

IFRS 16 "Leases". I januari 2016 publicerade IASB en ny leasingstandard som kommer att ersätta IAS 17 Leasingavtal samt tillhörande tolkningar IFRIC 4, SIC-15 och SIC-27. Standarden kräver att tillgångar och skulder hänförliga till alla leasingavtal, med några undantag, redovisas i balansräkningen. Denna redovisning baseras på synsättet att leasetagaren har en rättighet att använda en tillgång under en specifik tidsperiod och samtidigt en skyldighet att betala för denna rättighet. Redovisningen för leasegivaren kommer i allt väsentligt att vara oförändrad. Standarden är tillämplig för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2019 eller senare. Förtida tillämpning är tillåten. EU har ännu inte antagit standarden. Koncernen har inlett utvärderingen av effekterna på de finansiella rapporterna och det är klargjort att balansomslutningen kommer att öka eftersom att dessa avtal ska återspeglas i balansräkningen. Vidare får implementeringen av standarden påverka på resultaträkningen eftersom att nyttjanderätten kommer att skrivas av och att hyresbetalningar kommer att fördelas som amortering och räntekostnad istället för att periodiseras linjärt över hyresperioden. Någon kvantitativ information kring påverkan av standarden föreligger inte vid avgivandet av årsredovisningen. I not 23 finns ytterligare information kring koncernens framtida åtaganden avseende operationella leasingavtal. Arbetet kring påverkan på koncernens finansiella ställning kommer att fortsätta under 2017 och 2018.

NOTER

Not 1 | Rapportering för segment

	Nordeuropa		Storbritannien och Irland		Väst- och Sydeuropa		Afrika, Asien och Australien		Övrigt		Elimineringar		Summa	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Nettoomsättning och resultat														
Nettoomsättning	2 029,5	1 844,2	1 195,7	1 175,2	1 044,4	770,3	652,8	492,8			–431,7	–373,1	4 490,7	3 909,4
(varav intern omsättning)	(292,1)	(282,1)	(54,1)	(36,7)	(36,9)	(21,7)	(48,6)	(32,6)			–(431,7)	–(373,1)	(0,0)	(0,0)
Rörelseresultat per rörelsegrupp	220,0	157,7	180,9	159,1	99,1	69,9	86,8	54,0	–62,6	–44,7			524,2	396,0
Ofördelade kostnader													0,0	0,0
Rörelseresultat													524,2	396,0
Finansiella intäkter													16,8	4,9
Finansiella kostnader													–26,3	–23,7
Årets skattekostnad													–133,8	–88,6
Årets nettoresultat													380,9	288,6
Övriga upplysningar														
Anläggningstillgångar	436,0	414,6	409,0	437,0	1 242,0	581,9	456,1	454,4			4,5		2 547,6	1 887,9
Övriga tillgångar	1 401,7	875,3	659,7	450,5	605,9	273,0	333,7	291,8	43,0	85,8	–781,8	–140,7	2 262,3	1 835,7
Ofördelade tillgångar													4,2	15,8
Summa tillgångar													4 814,2	3 739,4
Skulder	449,2	415,8	282,8	260,9	493,9	168,8	159,5	148,9	17,7	24,0	–154,5	–229,2	1 248,5	789,2
Ofördelade skulder													1 938,6	1 513,1
Summa skulder													3 187,1	2 302,3
Investeringar	93,4	55,9	38,8	37,6	17,6	14,7	19,2	9,7					169,0	117,9
Avskrivningar	61,8	60,2	25,0	24,9	24,2	13,7	10,2	8,5					121,2	107,3
Extern försäljning per marknad														
Sverige	966,2	865,4			8,6	4,4							974,8	869,8
Storbritannien	6,4	4,7	1 100,9	1 110,4	22,6	7,1							1 129,9	1 122,2
Tyskland	28,8	22,8	15,4	9,4	338,0	302,3	0,2	0,5					382,4	335,0
Australien	0,5				13,1	6,2	242,8	228,2					256,4	234,4
Norge	223,9	213,4			1,2								225,1	213,4
Finland	164,6	143,6			1,0								165,6	143,6
Förenade Arabemiraten					15,3	7,6	129,1	68,7					144,4	76,3
Nederländerna	6,3	2,8			133,6	125,5	1,4	2,5					141,3	130,8
Danmark	137,0	124,6			1,2		0,1						138,3	124,6
Spanien	1,4	0,3			130,6	95,5							132,0	95,8
Sydafrika					6,7	21,4	121,3	20,9					121,3	42,3
USA	5,7				98,0								103,7	0,0
Ryssland	93,1	79,7			2,0			0,3					95,1	80,0
Turkiet					1,2	0,8	79,9	118,8					81,1	119,6
Frankrike	8,5	13,3			71,2	53,2							79,7	66,5
Polen	8,9	13,6		0,2	40,5	39,7							49,4	53,5
Övriga	86,1	77,9	25,3	18,5	122,7	84,9	29,4	20,3					270,2	201,6
Summa	1 737,4	1 562,1	1 141,6	1 138,5	1 007,5	748,6	604,2	460,2					4 490,7	3 909,4
Anläggningstillgångar per marknad														
Sverige	302,6	283,5											302,6	283,5
Storbritannien			398,6	426,8									398,6	426,8
Tyskland					1 183,6	523,3							1 183,6	523,3
Turkiet							255,6	281,1					255,6	281,1
Australien							100,5	91,8					100,5	91,8
Finland	81,2	79,4											81,2	79,4
Kina	10,6	10,0											10,6	10,0
Sydafrika							99,0	80,8					99,0	80,8
Övriga	41,6	41,7	10,4	10,2	58,4	58,6	1,0	0,7			4,5		115,9	111,2
Summa	436,0	414,6	409,0	437,0	1 242,0	581,9	456,1	454,4			4,5		2 547,6	1 887,9

Fagerhult har valt att dela in verksamheten i fyra affärsområden baserat på geografiska regioner samt övrig verksamhet:

- **Nordeuropa.** Affärsområdet omfattar våra enheter och bolag i de Nordiska länderna, Baltikum, och Ryssland. Till detta kommer även fabriken i Kina med tillverkning och inköp. I Sverige och Finland bedrivs utveckling, tillverkning och försäljning medan verksamheten på övriga marknader förutom Kina endast avser försäljning
- **Storbritannien och Irland.** Affärsområdet omfattar våra bolag i England och Irland. Whitecroft Lighting och Designplan Lighting bedriver både utveckling, tillverkning och försäljning av belysningsystem. Övriga enheter bedriver försäljningsverksamhet.
- **Väst- och Sydeuropa.** Affärsområdet omfattar våra bolag i Tyskland, Nederländerna, Frankrike, Spanien, Polen, Slovakien och USA. I segmentet konsolideras även det under året förvärvade bolaget LED Linear. De dominerande verksamheterna är LTS Licht & Leuchten GmbH och LED Linear GmbH som bedriver både utveckling, tillverkning och försäljning av belysningsystem. Övriga enheter bedriver försäljningsverksamhet.
- **Afrika, Asien och Australien.** Affärsområdet omfattar verksamheterna Turkiet, Förenade Arabemiraten, Australien, Nya Zeeland och Sydafrika. I Australien, Turkiet och Sydafrika sker utveckling, tillverkning och försäljning av belysningsystem medan verksamheten i Förenade Arabemiraten avser försäljning.
- **Övrigt.** Huvudsakligen moderbolaget samt vissa gemensamma funktioner.

Upplysningar per produktområde

	FÖRSÄLJNING	
	2016	2015
Indoor Lighting	2 979,0	2 656,2
Retail Lighting	1 124,8	965,6
Outdoor Lighting	386,9	287,6
Summa	4 490,7	3 909,4

Indoor Lighting

Produktområdet omfattar försäljning av inomhusbelysning för publika miljöer såsom kontor, skolor, sjukhus, industrier etc.

Retail Lighting

Produktområdet omfattar försäljning av belysningsystem, ljuskällor och service till butiker.

Outdoor Lighting

Produktområdet omfattar försäljning av utomhusprodukter för belysning av byggnader, parker, fritidsområden, gångvägar etc.

Not 2 | Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	Löner och andra ersättningar		Sociala kostnader		(varav pensionskostnader)	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Moderbolaget	17,3	16,3	13,9	10,6	(4,8)	(3,6)
Dotterföretag	1 005,1	925,2	246,1	229,0	(55,6)	(49,6)
Koncernen	1 022,4	941,5	260,0	239,6	(60,4)	(53,2)

Löner och andra ersättningar till styrelseledamöter, VD och ledande befattningshavare

	2016			2015		
	Löner och andra ersättningar	(Varav rörlig ersättning)	Pensionskostnad	Löner och andra ersättningar	(Varav rörlig ersättning)	Pensionskostnad
Moderbolaget, 11 (10) personer	24,2	(4,7)	2,7	14,3	(2,9)	2,8
Dotterföretag, 28 (26) personer	52,3	(7,7)	4,5	40,2	(5,5)	3,5
Koncernen	76,5	(12,4)	7,2	54,5	(8,4)	6,3

Ersättning till ledande befattningshavare under året:

	Grundlön / Arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Aktie-relaterade ersättningar	Summa
Moderbolaget						
Styrelsens ordförande, Jan Svensson	0,5	–	–	–	–	0,5
Styrelseledamot, Eric Douglas	0,4	–	–	–	–	0,4
Styrelseledamot, Cecilia Fasth	0,2	–	–	–	–	0,2
Styrelseledamot, Björn Karlsson	0,2	–	–	–	–	0,2
Styrelseledamot, Catherina Fored	0,2	–	–	–	–	0,2
Styrelseledamot, Fredrik Palmstierna	0,2	–	–	–	–	0,2
Verkställande direktör	4,2	2,0	0,1	1,5	4,4	13,0
Andra ledande befattningshavare (4 personer)	6,9	2,7	0,1	1,2	1,3	12,4
	12,8	4,7	0,2	2,7	5,7	27,1
Dotterbolag						
Andra ledande befattningshavare (3 personer)	3,3	1,2	0,2	1,0	1,7	7,4
Koncernen	16,1	5,9	0,4	3,7	7,4	34,5

Ersättning till styrelsen beslutades på ordinarie årsstämma 2016. Någon ersättning utöver styrelsearvodet har inte utgått med undantag av ersättning för resekostnader. Med andra ledande befattningshavare avses koncernledning och affärsområdesansvariga. Övriga förmåner avser tjänstebil.

Ersättningspolicy

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt årsstämans beslut. Arvode utgår inte till styrelseledamöter som är anställda inom koncernen.

Ersättning till verkställande direktören beslutas av styrelsen efter förslag från en ersättningskommitté. Ersättningar till andra ledande befattningshavare har godkänts av ersättningskommittén efter förslag från verkställande direktören.

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, tjänstebilsförmån samt pension. Fördelning mellan grundlön och rörlig ersättning skall stå i proportion till befattningshavarens ansvar och befogenhet.

För verkställande direktören är den årliga rörliga ersättningen maximerad till 50 % av den fasta lönen. Den rörliga lönen baseras på koncernens vinst per aktie. Utöver den årliga bonusen omfattas verkställande direktören av det prestationsaktieprogram som beskrivs nedan.

För andra ledande befattningshavare är den rörliga ersättningen maximerad till 30–40 % av grundlönen. Den rörliga ersättningen baseras normalt på förbättring gentemot förgående år för respektive individs ansvar avseende operativt rörelseresultat, koncernens vinst per aktie samt utfall av individuella aktivitetsplaner.

Pension

Pensionsålder för VD och andra ledande befattningshavare är 65 år. För VD betalas en avgiftsbestämd pensionsförsäkring med ett belopp motsvarande 35 % av den fasta årslönen. Pensionsförmåner för andra ledande befattningshavare erlaggs inom ramen för gällande ITP-plan.

Avgångsvederlag

Uppsägningstiden för verkställande direktören är 6 månader från bolagets sida och 6 månader från VD:s sida. Vid uppsägning från bolagets sida utan att grund för avskedande föreligger har VD rätt till ett avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner. Avgångsvederlaget avräknas mot andra förvärvsinkomster.

För andra ledande befattningshavare gäller en uppsägningstid på 12 månader från bolagets sida och 6 månader från den anställdes sida. Några särskilda avtal om pensionsålder, framtida pension eller avgångsvederlag till styrelseledamöter eller annan ledande befattningshavare finns ej.

Prestationsaktieprogram

Vid årsstämman i bolaget under 2013 beslutades att inrätta ett prestationsaktieprogram för VD, ledande befattningshavare och ett antal nyckelpersoner inom koncernen. Ytterligare prestationsaktieprogram beslutades sedan vid årsstämmorna 2014, 2015 och 2016. Totalt erbjöds i det första programmet 29 personer att delta varav 20 accepterade. I det andra programmet erbjöds

34 personer att delta varav 31 accepterade. I det tredje programmet erbjöds 33 personer att delta varav 9 accepterade. I det fjärde programmet erbjöds 35 personer att delta varav 28 accepterade.

För deltagande i programmen krävs en egen investering i Fagerhultaktier. Efter en, i normala fall, treårig intjänandeperiod kan vederlagsfri tilldelning av aktier i Fagerhult ske till deltagarna, förutsatt att vissa villkor är uppfyllda.

För att aktierätterna ska berättiga till tilldelning av aktier krävs fortsatt anställning inom koncernen samt att deltagaren behållit hela sin investering i Fagerhultaktier som förvärvats inom ramen för programmet, under intjänandeperioden. Vissa av de tilldelade aktierätterna (s.k. prestationsaktierätter) kräver därutöver, för att tilldelning av aktier ska ske, att ett finansiellt prestationsmål relaterat till genomsnittlig vinst per aktie för Fagerhult uppnås. För programmet som beslutades på årsstämman 2015 och 2016 är samtliga aktierätter s.k. prestationsaktierätter, det vill säga villkorade av ett finansiellt prestationsmål.

2013 års program avslutades under 2016. Villkoren prestationsaktierätterna som avsåg genomsnittlig vinst per aktie för åren 2013–2014 uppfylldes till fullo och 76 272 aktier tilldelades deltagarna.

För de återstående tre programmen har, i enlighet med villkoren för programmen, de kvarvarande deltagarna förvärvat totalt cirka 34 607 aktier i Fagerhult. Totalt har cirka 117 000 aktierätter tilldelats deltagarna i programmet, varav 21 520 till VD och 90 057 till övriga ledande befattningshavare.

För 2014 års program avser det finansiella prestationsmålet genomsnittlig vinst per aktie under räkenskapsåren 2014–2015 medan det finansiella prestationsmålet för 2015 års program avser genomsnittlig vinst per aktie för räkenskapsåren 2015–2016 samt för 2016 års program avser genomsnittlig vinst per aktie för räkenskapsåren 2016–2017. För 2014 års program har de finansiella prestationsmålen uppnåtts fullt ut vilket innebär en tilldelning om 70 118 aktier. Baserat på årets resultat innebär detta en påverkan om cirka 0,01 kronor.

Maximalt kan således cirka 117 000 aktier (inklusive 2014 års program) i Fagerhult tilldelas under de tre återstående programmen. Värderingen av de tilldelade aktierätterna baserar sig på marknadspriset på aktien vid tilldelning med avdrag för utebliven utdelning.

Den totala kostnaden under 2016 för samtliga aktiesparprogram har varit MSEK 5,4 (5,2) eller 0,14 (0,14) kronor per aktie. Resultatet per aktie vid maximal tilldelning beräknas till 0,03 kronor baserat på årets resultat.

Not 3 | Ränteintäkter och liknande resultatposter

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Ränteintäkter	1,8	2,1	28,0	24,7
Kursvinster	15,0	2,8	4,2	2,8
Summa	16,8	4,9	32,2	27,5
<i>Varav koncernföretag</i>			27,9	24,6

Not 4 | Räntekostnader och liknande resultatposter

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Räntekostnader	21,9	20,4	17,1	19,0
Kursförluster	–	–	–	0,2
Övriga finansiella kostnader	4,4	3,3	2,8	3,2
Summa	26,3	23,7	19,9	22,4
<i>Varav koncernföretag</i>			0,6	0,6

Not 5 | Kundfordringar

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Åldersanalys av utestående kundfordringar				
Ej förfallna kundfordringar	482,5	491,2	–	–
Förfallna kundfordringar utan nedskrivningsbehov:				
< 3 månader	233,8	165,9	–	–
3–12 månader	40,2	11,0	–	–
> 12 månader	4,8	10,4	–	–
	278,8	187,3	–	–
Förfallna kundfordringar med nedskrivningsbehov:				
< 3 månader	0,4	0,4	–	–
3–12 månader	4,8	8,7	–	–
> 12 månader	22,9	14,4	–	–
	28,1	23,5	–	–
Reservering för osäkra kundfordringar	–28,1	–23,5	–	–
Bokfört värde	761,3	678,5	–	–
Förändring i reserv för osäkra kundfordringar				
Ingående reserv	–23,5	–26,5	–	–
Förvärv av dotterföretag	–	–0,1	–	–
Konstaterade förluster	0,6	4,9	–	–
Återförda outnyttjade reserveringar	1,3	2,5	–	–
Årets reservering	–8,0	–6,6	–	–
Omräkningsdifferenser	1,5	2,3	–	–
Utgående reservering	–28,1	–23,5	–	–

Not 6 | Resultat från aktier i dotterföretag

	MODERBOLAGET	
	2016	2015
Erhållna utdelningar	46,9	49,5
Summa	46,9	49,5

Not 7 | Avskrivningar och nedskrivningar

Avskrivningar på immateriella tillgångar uppgår i koncernen till 27,2 (19,2) och på materiella anläggningstillgångar 94,0 (88,1). Nedskrivningar uppgår till 0,0 (0,0). Avskrivningar och nedskrivningar fördelas per funktion i resultaträkning enligt följande:

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Varumärken				
Kostnad sålda varor	3,2	3,5	–	–
Summa	3,2	3,5	–	–
Övriga immateriella tillgångar				
Kostnad sålda varor	22,9	14,7	–	–
Försäljningskostnader	0,5	0,3	–	–
Administrationskostnader	0,6	0,7	–	–
Summa	24,0	15,7	–	–
Byggnader och mark				
Kostnad sålda varor	5,4	4,3	–	–
Försäljningskostnader	0,4	1,1	–	–
Administrationskostnader	1,7	1,7	–	–
Summa	7,5	7,1	–	–

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Maskiner och andra tekniska anläggningar				
Kostnad sålda varor	58,0	51,3	–	–
Summa	58,0	51,3	–	–
Inventarier och installationer				
Kostnad sålda varor	13,2	17,2	–	–
Försäljningskostnader	7,4	5,4	–	–
Administrationskostnader	7,9	7,1	–	–
Summa	28,5	29,7	–	–

Not 8 | Skatt på årets resultat

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Aktuell skatt	133,7	97,8	31,5	17,2
Uppskjuten skatt	0,1	–9,2	–	–
Summa	133,8	88,6	31,5	17,2
Skillnad mellan koncernens skattekostnad och skattekostnad baserad på gällande skattesats				
Redovisat resultat före skatt	514,7	377,2	188,8	118,0
Skatt enligt gällande skattesats	113,2	83,0	41,5	26,0
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	11,1	6,7	0,3	2,2
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	–7,1	–1,7	–10,3	–11,0
Effekt av utländska skattesatser	16,6	0,6	–	–
Skatt på årets resultat enligt resultaträkningen	133,8	88,6	31,5	17,2

Not 9 | Uppskjuten skatt

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Årets uppskjutna skattekostnad/intäkt				
Uppskjuten skatteintäkt avseende temporära skillnader	–14,1	–11,3	–	–
Uppskjuten skattekostnad avseende temporära skillnader	14,2	2,1	–	–
Summa	0,1	–9,2	–	–
Temporära skillnader				
Temporära skillnader avseende följande poster har resulterat i uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar. Någon begränsad nyttjandetid på dessa finns ej.				
Uppskjutna skatteskulder				
Övervärden i förvärvade dotterföretag	104,8	39,7	–	–
Övriga immateriella tillgångar	2,8	3,0	–	–
Byggnader	4,3	1,3	–	–
Maskiner och inventarier	5,1	3,8	–	–
Kortfristiga fordringar	0,1	0,1	–	–
Obeskattade reserver	12,3	13,3	–	–
Långfristiga skulder	1,7	1,8	–	–
Summa uppskjutna skatteskulder	131,1	63,0	–	–
Uppskjutna skattefordringar				
Maskiner och inventarier	–	0,3	–	–
Övriga finansiella tillgångar	–	0,2	–	–
Varulager	6,3	3,4	–	–
Kortfristiga fordringar	0,7	2,5	–	–
Pensionsavsättningar	4,2	3,8	–	–
Långfristiga skulder	3,0	4,6	–	–
Kortfristiga skulder	6,7	8,7	–	–
Summa uppskjutna skattefordringar	20,9	23,5	–	–
Temporära skillnader avseende investeringar i dotterföretag för vilka uppskjuten skatteskuld ej redovisas då en avyttring ej skulle utlösa någon beskattning.	1 057,9	894,4	–	–

Not 10 | Immateriella tillgångar

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Goodwill				
Ingående anskaffningsvärde	1 257,8	1 267,9	–	–
Förvärv av dotterföretag	355,2	59,6	–	–
Omräkningsdifferenser	13,1	–69,7	–	–
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 626,1	1 257,8	–	–
Ingående nedskrivningar	0,0	0,0	–	–
Försäljningar och utrangeringar	–	–	–	–
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	–	–
Bokfört värde	1 626,1	1 257,8	–	–
Varumärken				
Ingående anskaffningsvärde	189,4	181,5	–	–
Förvärv av dotterföretag	178,6	16,3	–	–
Omräkningsdifferenser	2,1	–8,4	–	–
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	370,1	189,4	–	–
Ingående avskrivningar	–34,9	–30,9	–	–
Årets avskrivningar	–3,2	–3,5	–	–
Omräkningsdifferenser	3,2	–0,5	–	–
Utgående ackumulerade avskrivningar	–34,9	–34,9	–	–
Bokfört värde	335,2	154,5	–	–
Övriga immateriella tillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	160,5	133,5	–	–
Förvärv av dotterföretag	45,2	–	–	–
Inköp	52,5	29,8	–	–
Omräkningsdifferenser	1,3	–2,8	–	–
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	259,5	160,5	–	–
Ingående avskrivningar	–124,6	–110,7	–	–
Förvärv av dotterföretag	–1,4	–	–	–
Årets avskrivningar	–24,0	–15,7	–	–
Omräkningsdifferenser	–2,1	1,8	–	–
Utgående ackumulerade avskrivningar	–152,1	–124,6	–	–
Bokfört värde	107,4	35,9	–	–

I posten varumärke ingår bokförda värden om 306,8(120,0) Mkr med obestämbar nyttjandeperiod. Dessa tillgångar blir årligen föremål för nedskrivningsprövning. I posten Övriga immateriella tillgångar ingår aktiverade kostnader för produktutveckling som är internt genererat med ett bokfört värde om 13,4 (13,5) Mkr samt IT-system med ett bokfört värde om 50,6 (16,5) Mkr.

Pågående nyanläggningar och förskott

Ingående anskaffningsvärde	17,5	6,0	–	–
Under året nedlagda kostnader	–	12,3	–	–
Omklassificeringar	–17,5	–0,7	–	–
Omräkningsdifferenser	–	–0,1	–	–
Bokfört värde	0,0	17,5	–	–

Prövning av nedskrivningsbehov för Goodwill och Varumärken med obestämbar livslängd

Goodwill och varumärken (med obestämbar livslängd) fördelas på koncernens kassagenererande enheter (KGE) identifierade per segment enligt nedan.

	KONCERNEN	
	2016	2015
Nordeuropa	151,5	148,3
Storbritannien och Irland	257,9	284,0
Väst- och Sydeuropa	1 127,3	542,0
Afrika, Asien och Australien	396,0	403,5
Summa	1 932,7	1 377,8

Koncernen gör varje år en beräkning för respektive kassagenererande enhet om nedskrivningsbehov föreligger för goodwill och varumärken i enlighet med angivna redovisningsprinciper. Återvinningsvärdet för varje KGE har fastställts genom beräkning av nyttjandevärde som utgörs av nuvärdet av uppskattade framtida betalningar som tillgången väntas ge upphov till under sin nyttjande-

period inklusive ett beräknat restvärde vid slutet av nyttjandeperioden. Dessa beräkningar utgår från uppskattade framtida kassaflöden baserade på finansiella prognoser för kommande femårsperioden som godkänts av ledningen. För att extrapolera kassaflöden bortom denna period har en tillväxttakt om 2 % (2%) använts. Kassaflödesmetoden har använts.

Ledningen har fastställt budgeterad rörelsemarginal baserat på tidigare resultat och förväntningar på framtida marknadsutveckling. Den diskonteringsränta före skatt som använts är 10 (10) %. Den riskfria räntan är för närvarande historiskt låg. Med beaktande av riskfri ränta och riskpremier på aktiemarknaden har diskonteringsräntan ej sänkts jämfört med föregående år. Bedömningen är att samma diskonteringsränta kan gälla för samtliga segment då förhållandena för närvarande är likvärdiga.

Väsentliga antaganden

Marknadsandel och tillväxt

Aktuell marknadsandel har antagits för framtida perioder. Prognoserna baseras på tidigare erfarenheter och externa informationskällor. Den uppskattade tillväxttakten för att extrapolera kassaflöden bortom budgetperioden har varit 2 (2) %.

Kostnader

Prognosen för personalkostnader baseras på förväntad inflation, viss reallöneökning (historiskt genomsnitt) och planerade effektiviseringar av företagets produktion. Prognosen överensstämmer med tidigare erfarenheter och externa informationskällor.

Valutakurser

Valutakursprognoser baseras på aktuell noterad växelkurs och på noterade terminskurser. Prognosen överensstämmer med externa informationskällor.

Antagna variabler

Diskonteringsränta före skatt om 10 (10) % för samtliga KGE utom Afrika, Asien och Australien där det använts 12 (12) %.

Valutakurser:

NOK 1,01 (1,06)

EUR 9,44 (9,37)

GBP 11,59 (12,87)

Känslighetsanalys

Återvinningsvärdet överstiger de redovisade värdena för goodwill med god marginal. Detta gäller även för antagande var och en för sig om:

- diskonteringsräntan före skatt hade varit 1 % högre
- den uppskattade tillväxttakten för att extrapolera kassaflöden bortom budgetperioden varit 0 (0) %.

De mest känsliga antaganden är omsättningstillväxten och kostnadsutvecklingen. En förändring av dessa antaganden med 1% skulle inte medföra någon nedskrivning.

Not 11 | Materiella anläggningstillgångar

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Byggnader och mark				
Ingående anskaffningsvärde	199,4	206,5	–	–
Förvärv av dotterföretag	2,0	–	–	–
Inköp	21,7	4,9	–	–
Försäljningar och utrangeringar	–	–8,2	–	–
Omklassificeringar	–	–3,7	–	–
Omräkningsdifferenser	–0,2	–0,1	–	–
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	222,9	199,4	–	–
Ingående avskrivningar	–103,0	–105,9	–	–
Förvärv av dotterföretag	–0,2	–	–	–
Årets avskrivningar	–7,5	–7,1	–	–
Försäljningar och utrangeringar	–	8,2	–	–
Omklassificeringar	–	1,9	–	–
Omräkningsdifferenser	–0,2	–0,1	–	–
Utgående ackumulerade avskrivningar	–110,9	–103,0	–	–
Bokfört värde	112,0	96,4	–	–
varav mark	3,8	3,8	–	–
Maskiner och andra tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	824,2	781,8	–	–
Förvärv av dotterföretag	20,8	17,3	–	–
Inköp	59,7	44,5	–	–
Försäljningar och utrangeringar	–36,0	–10,8	–	–
Omklassificeringar	–	–0,9	–	–
Omräkningsdifferenser	–12,0	–7,7	–	–
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	856,7	824,2	–	–
Ingående avskrivningar	–631,2	–593,4	–	–
Förvärv av dotterföretag	–2,8	–	–	–
Årets avskrivningar	–58,0	–51,3	–	–
Försäljningar och utrangeringar	33,5	8,9	–	–
Omklassificeringar	–	–0,1	–	–
Omräkningsdifferenser	9,8	4,7	–	–
Utgående ackumulerade avskrivningar	–648,7	–631,2	–	–
Bokfört värde	208,0	193,0	–	–

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Inventarier och installationer				
Ingående anskaffningsvärde	354,6	353,0	–	–
Förvärv av dotterföretag	25,1	0,9	–	–
Inköp	35,1	38,7	–	–
Försäljningar och utrangeringar	–6,9	–37,2	–	–
Omklassificeringar	–	4,7	–	–
Omräkningsdifferenser	–0,1	–5,5	–	–
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	407,8	354,6	–	–
Ingående avskrivningar	–266,2	–274,2	–	–
Förvärv av dotterföretag	–12,1	–	–	–
Årets avskrivningar	–28,5	–29,7	–	–
Försäljningar och utrangeringar	5,3	35,8	–	–
Omklassificeringar	–	–1,9	–	–
Omräkningsdifferenser	–1,2	3,8	–	–
Utgående ackumulerade avskrivningar	–302,7	–266,2	–	–
Bokfört värde	105,1	88,4	–	–
Pågående nyanläggningar och förskott				
Ingående anskaffningsvärde	14,6	19,2	–	–
Förvärv av dotterföretag	–	0,2	–	–
Under året nedlagda kostnader	9,1	10,3	–	–
Omklassificeringar	–1,5	–14,9	–	–
Omräkningsdifferenser	0,4	–0,2	–	–
Bokfört värde	22,6	14,6	–	–

Not 12 | Finansiella anläggningstillgångar

	MODERBOLAGET	
	2016	2015
Aktier och andelar i dotterföretag		
Ingående anskaffningsvärde	616,3	616,3
Under året gjorda anskaffningar	0,3	–
Bokfört värde	616,6	616,3
Fordringar hos dotterföretag		
Ingående fordringar	1 458,5	1 412,3
Förändring under året	455,1	46,2
Utgående fordringar	1 913,6	1 458,5

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Andra aktier och andelar				
Ingående anskaffningsvärde	9,2	9,2	–	–
Under året gjorda anskaffningar	2,6	–	–	–
Utgående fordringar	11,8	9,2	–	–
Andra långfristiga fordringar				
Ingående fordringar	2,7	2,2	–	–
Nya fordringar	–	0,5	–	–
Betalda fordringar	–1,4	–	–	–
Utgående fordringar	1,3	2,7	–	–

Verkligt värde på koncernens finansiella anläggningstillgångar överensstämmer med bokfört värde.

Not 13 | Aktier och andelar i dotterföretag

Uppgifter om helägda dotter- och dotterdotterföretags organisationsnummer och säten

	Org.nr	Säte	Antal aktier	Bokfört värde
Dotterföretag:				
Fagerhults Belysning AB	556321-8659	Habo	2 500	200,4
Fagerhult Retail AB	556337-4924	Bollebygd	5 000	137,4
Whitcroft Lighting Holdings Ltd, England	03848868	Ashton-under-Lyne	11 915	275,6
Elenco Lighting AB	556035-5090	Borås	1 800	2,9
Cloud GmbH	HBR 78293	Düsseldorf	1	0,3
Dotterdotterföretag:				
Fagerhults Belysning Sverige AB	556122-2000	Habo	1 000	1,0
Ateljé Lyktan AB	556063-9634	Åhus	2 000	4,4
Fagerhult Belysning AS, Norge	937418906	Oslo	100	0,5
Fagerhult AS, Danmark	63.128	Ishøj	65	2,1
Fagerhult OY, Finland	0980280-0	Helsingfors	6 000	0,1
I-Valo OY, Finland	1571418-8	Iittala	2 020	83,9
Fagerhult Oü, Estland	10703636	Tallinn	5 400	1,6
Fagerhult BV, Nederländerna	96121	IJsselstein	2 250	10,3
Waco NV, Belgien	BE 0492.822.044	Baaigem	9 400	16,4
Fagerhult GmbH, Tyskland	13135 B	Hamburg	1	10,3
LTS Licht & Leuchten GmbH, Tyskland	HRB 630906	Tettang	1	672,3
LED Linear GmbH	HRB8188	Neukirchen-Vluyn	5	514,5
LED Linear USA, Inc	SRV 131038296	Niagara Falls	3 000	54,3
Arlight Aydinlatma A.S., Turkiet	790 361 767	Kazan / Ankara	50 000	318,4
Lighting Innovations (pty) Ltd, Sydafrika	2015/099974/07	Port Elizabeth	1	16,5
Fagerhult s.r.o, Slovakien	47168293	Bratislava	1	0,4
Whitcroft Lighting Ltd, England	03848973	Ashton-under-Lyne	2	3,6
Designplan Lighting Ltd, England	00784246	Sutton	360 300	120,6
Fagerhult Lighting Ltd, England	3488638	London	40 000	0,5
Fagerhult Lighting Ltd, Irland	98.834	Dublin	100	5,6
Fagerhult Sp.z.o.o, Polen	260213	Warsawa	1 000	0,1
Fagerhult France, Frankrike	391138385	Lyon	4 200	33,1
Fagerhult S.L., Spanien	B84215722	Madrid	3 010	15,6
Commtech Commissioning Services S.A., Spanien	A83770263	Madrid	60 120	7,2
Commtech Commissioning Services S.A., Peru	20601390486	Lima	1	0,0
Fagerhult Lighting System (Suzhou) Co. Ltd, Kina	3200044439	Suzhou	1	22,0
Eagle Lighting (Australia) Pty Ltd, Australien	124400933	Melbourne	500 001	32,5
Fagerhult (NZ) Ltd, Nya Zeeland	3233074	Christchurch	1	0,2
Fagerhult SPb, Ryssland	1097847074544	Sankt Petersburg	1	0,0

Not 14 | Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Förutbetalda hyror	15,4	16,0	–	–
Försäkringar	5,7	5,1	–	–
Licenser	2,9	2,6	–	–
Konsultarvoden	2,7	1,6	–	1,1
Leverantörsbonus	2,8	4,3	–	–
Reklam och marknadsföring	2,3	3,1	–	–
Skatter och Sociala avgifter	4,2	2,5	0,2	0,2
Finansiella poster	7,6	1,1	6,8	3,3
Ej fakturerade intäkter	5,2	3,7	–	–
Övriga poster	10,5	5,5	0,8	0,7
Summa	59,3	45,5	7,8	5,3

Not 15 | Varulager mm

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Råvaror och förnödenheter	260,5	240,0	–	–
Varor under tillverkning	41,9	35,4	–	–
Färdiga varor och handelsvaror	350,2	295,8	–	–
Förskott till leverantörer	32,1	31,1	–	–
Summa	684,7	602,3	–	–

Den utgift för varulagret som kostnadsförts ingår i posten Kostnad för sålda varor och uppgick till 1 802,7 (1 600,5). Reserv för inkurans ingår i varulagrets värde. Årets nedskrivningsbelopp uppgick till 43,2 (25,4) och återfört belopp från tidigare år uppgick till 10,1 (18,8).

Not 16 | Checkräkningskredit och annan upplåning

Avtalad checkräkningskredit uppgick vid årets slut i koncernen till 254,3 (144,1) och i moderbolaget till 250,0 (140,0).

Koncernens räntebärande upplåning

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Förfallotider för långfristiga lån:				
Inom ett år	133,2	1,3	133,0	–
Mellan ett och fem år	1 752,1	1 040,9	1 742,3	1 021,1
Efter fem år	–	300,0	–	300,0
Summa	1 885,3	1 342,2	1 875,3	1 321,1

Kontrakterad ränta på balansdagen löper med 3 månaders bindningstid.

	2016		2015	
	Ränta %	Skuld, SEK	Ränta %	Skuld, SEK
Genomsnittlig räntekostnad på upplåning:				
Långfristig upplåning, SEK	1,2	300,0	0,9	300,0
Långfristig upplåning, EUR	0,9	1 324,7	0,6	899,8
Långfristig upplåning, GBP	1,1	127,4	1,6	141,1
Summa		1 752,1		1 340,9
Kortfristig upplåning, SEK	1,2	133,2	–	–
Kortfristig upplåning, EUR	–	–	1,4	1,3
Summa		133,2		1,3

Bokfört värde på koncernens upplåning överensstämmer med verkligt värde då lånen löper med rörlig ränta som är marknadsmässig.

Not 17 | Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Upplupna löner och ersättningar	127,4	119,4	7,7	5,1
Bonus till kunder	73,8	52,6	–	–
Upplupna sociala avgifter	33,4	39,4	2,7	6,2
Reklamationer	16,0	13,8	–	–
Finansiella poster	42,4	19,1	4,0	7,9
Konsultarvoden	7,9	6,3	1,3	0,8
Hyrer	12,3	15,0	–	–
Royalty	6,3	12,4	–	–
Revisionsarvoden	3,4	2,8	–	–
Frakter	4,0	2,7	–	–
Reparation och underhåll	2,4	1,3	–	–
Inhyrd personal	2,2	1,4	–	–
Övriga poster	23,5	27,8	0,1	–
Summa	355,0	314,0	15,8	20,0

Not 18 | Ställda säkerheter

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
För egna skulder				
Företagsinteckningar	4,3	4,3	–	–
Fastighetsinteckningar	3,0	3,0	–	–
Summa ställda säkerheter	7,3	7,3	–	–

Not 19 | Eventualförpliktelser

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Garantiförbindelse FPG	0,9	0,9	–	–
Garantiförbindelser, Tullmyndigheter	0,6	1,3	–	–
Borgensförbindelser för dotterföretag	–	–	46,0	60,6
Summa eventualförpliktelser	1,5	2,2	46,0	60,6

Not 20 | Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Avsättningar för pensioner PRI (räntebärande)	64,9	63,6	–	–
Avsättningar för övriga pensioner	3,4	2,8	–	–
Summa	68,3	66,4	–	–

Förmånsbestämda pensionsplaner

Inom koncernen finns förmånsbestämda pensionsplaner i Sverige och Turkiet där de anställda har rätt till ersättning efter avslutad anställning baserat på slutlön och tjänstgöringstid. Koncernen har inga förvaltningstillgångar.

Pensionsförsäkring i Alecta

För tjänstemän i Sverige tryggas ITP 2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden för ålders- och familjepension genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 3 Klassificering av ITP-planer som finansieras genom försäkring i Alecta, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2016 har bolaget inte haft tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader vilket medfört att planen inte varit möjlig att redovisa som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen ITP 2 som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Premien för den förmånsbestämda ålders- och

familjepensionen är individuellt beräknad och är bland annat beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad återstående tjänstgöringstid. Förväntade avgifter nästa rapportperiod för ITP 2-försäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 20,2 Mkr (2015: 16,6 Mkr). Koncernens andel av de sammanlagda avgifterna till planen är försumbar. Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 155 %. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125 % eller överstiger 155 % ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premiereduktioner. Vid utgången av 2016 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 148 % (2015: 153 %).

	KONCERNEN	
	2016	2015
Förmånsbestämda pensionsplaner		
De belopp som redovisas i koncernens resultaträkning är följande:		
Räntekostnad	1,6	1,7
Summa	1,6	1,7
Specifikation av förändringarna i den nettoskuld som redovisas i koncernens balansräkning:		
Nettoskuld vid årets början enligt fastställd balansräkning	66,4	65,9
Nettokostnad redovisad i resultaträkningen	1,6	1,7
Utbetalningar av förmåner	–2,6	–2,4
Reglering av pensionsplan	–	0,1
Aktuariella vinster (-) / förluster (+)	2,9	1,1
Nettoskuld vid årets slut	68,3	66,4
De belopp som redovisas i balansräkningen har beräknats enligt följande:		
Nuvärdet av förpliktelser	68,3	66,4
Nettoskuld vid årets slut	68,3	66,4

KONCERNEN

2016 2015

*Totala pensionskostnader***Totala pensionskostnader som redovisas i koncernens resultaträkning är följande:**

Summa kostnader för förmånsbestämda planer 1,6 1,7

Summa kostnader för avgiftsbestämda planer 58,8 51,5

Summa pensionskostnad 60,4 53,2**Pensionskostnaderna fördelas i koncernens resultaträkning på följande poster:**

Kostnad för sålda varor 17,2 17,3

Försäljningskostnader 29,4 24,7

Administrationskostnader 12,2 9,5

Finansiella kostnader 1,6 1,7

Summa 60,4 53,2*Aktuariella antaganden***Viktigare aktuariella antaganden på balansdagen (uttryckta som vägda genomsnitt)**

Diskonteringsränta 2,00% 2,75%

Framtida årliga pensionsökningar 1,50% 1,50%

Antagande om framtida livslängd baseras på DUS14.

Not 21 | Inköp och försäljning mellan koncernföretag och andra närstående

Moderbolagets samtliga intäkter från rörelsen 18,0 (20,1) avser ersättningar från dotterföretag för utförda tjänster. I övrigt har inga inköp skett mellan moderbolaget och dotterföretag eller andra närstående. Ersättningar till styrelse, VD och andra ledande befattningshavare framgår av not 2.

Not 22 | Medelantalet anställda

	2016		2015	
	Antal anställda	Män %	Antal anställda	Män %
Moderbolaget	6	67	7	57
Dotterföretag				
Sverige	732	64	740	64
Storbritannien	729	72	649	73
Tyskland	359	71	256	78
Sydafrika	200	70	37	71
Kina	162	33	161	39
Turkiet	151	84	156	81
Australien	121	61	125	66
Finland	62	63	72	61
Norge	46	74	42	74
Nederländerna	32	78	29	79
Spanien	31	81	32	91
Danmark	27	63	26	65
Ryssland	26	38	26	38
Förenade Arabemiraten	24	67	23	74
Frankrike	19	63	24	58
Polen	19	84	16	81
Belgien	11	73	9	78
USA	9	64	—	—
Estland	8	63	7	57
Nya Zeeland	5	80	4	75
Irland	4	75	4	75
Slovakien	4	50	6	50
Summa i dotterföretag	2 781	67	2 444	68
Koncernen totalt	2 787	67	2 451	68

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2016		2015	
	Antal	Män %	Antal	Män %
Koncernen				
Styrelseledamöter	6	67	6	67
Verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare	33	85	30	80
Moderbolaget				
Styrelseledamöter	6	67	6	67
Verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare	4	50	4	50

Not 23 | Operationella leasingavtal

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Årets leasingkostnader	82,6	66,7	0,2	0,3
Nominella värdet av framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal				
Inom ett år	84,8	75,1	0,1	0,1
Mellan ett och fem år	194,1	178,2	–	–
Efter fem år	235,3	248,0	–	–
Summa	514,2	501,3	0,1	0,1

I koncernens redovisning utgörs den operationella leasingen i allt väsentligt av hyrda fastigheter / lokaler. Av årets och framtida leasingkostnader avsåg fastigheter / lokaler 533,5 (501,8) Mkr.

Not 24 | Ersättning till revisorer

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
PricewaterhouseCoopers				
Revision	3,6	3,1	0,3	0,3
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	2,8	2,3	–	–
Skatterådgivning	0,9	1,0	0,5	0,6
Summa	7,3	6,4	0,8	0,9
Övriga revisionsbyråer				
Revision	1,1	0,5		
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0,3	0,1		
Skatterådgivning	0,3	0,3		
Summa	1,7	0,9		

Not 25 | Kostnader fördelade på kostnadsslag

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Råvaror och förnödenheter	1 863,6	1 620,6	–	–
Förändringar i lager av färdiga varor och handelsvaror samt varor under tillverkning	–60,9	–20,1	–	–
Kostnader för ersättningar till anställda (noterna 2 och 20)	1 282,4	1 181,1	31,2	26,9
Transportkostnader	96,7	89,9	–	–
Kostnader för egna fastigheter och hyrda lokaler	99,4	90,7	1,2	0,9
Reklam- och försäljningsomkostnader	97,0	59,0	1,2	0,4
Främmande tjänster	96,4	65,7	13,7	13,0
Inhyrd personal	58,4	34,6	–	–
Resekostnader	44,0	36,7	1,2	1,1
Förbrukningsmaterial	41,2	38,7	0,3	0,2
Kostnad egna fordon	41,4	39,8	0,5	0,6
Legotillverkning	19,1	17,6	–	–
Avskrivningar och nedskrivningar (noterna 7, 10 och 11)	121,2	107,3	–	–
Övriga kostnader	216,3	174,7	5,1	8,6
Summa	4 016,2	3 536,3	54,4	51,7

Hela beloppet som avser råvaror och förnödenheter avser lager som har kostnadsförts.

Not 26 | Kostnader för produktutveckling

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2016	2015	2016	2015
Kostnadsförda omkostnader för produktutveckling	143,1	128,7	–	–

Not 27 | Valutasäkringar

Viss del av förväntade inflöden av utländska valutor kurssäkras. Kurssäkringar görs huvudsakligen genom valutaterminer. Dessa avser i huvudsak betalningar från utländska dotterföretag. Totala kurssäkringar av framtida inbetalningar avseende de mest känsliga nettoflödena i främmande valutor jämfört med förväntade flöden under de närmaste sex månaderna var på balansdagen NOK 7 %, EUR 12 %, GBP 49 %, CNY 7 %. Nominella värdet på dessa säkringar var 4,5 (8,0) MNOK, 0,9 (0,4) MEUR, 1,2 (1,2) MGBP, 0 (0,5) MAUD, 6,4 (10,0) CNY. Koncernen tillämpar ej säkringsredovisning avseende dessa kontrakt.

Om koncernen löst utestående kontrakt på balansdagen till gällande terminskurs, skulle resultateffekten blivit 0,1 (–0,8) Mkr. Koncernen tillämpar säkringsredovisning i de fall förvärvade bolags köpeskilling till viss del finansierats genom upplåning det förvärvade bolagets lokala valuta. Nettotillgångar i utlandet som är föremål för säkringsredovisning uppgår till 796 (810) Mkr och balanserade upplåning 215 (215) Mkr. Omräkningsdifferenser vilka påverkat totalresultatet uppgår till –9,8 (–19,5) Mkr före uppskjuten skatt om 2,2 (4,3) Mkr. Se även not 32.

Not 28 | Förändringar i koncernens sammansättning – Förvärv

Förvärvade bolag

LED Linear GmbH

Under året har Fagerhult förvärvat 100 % av aktierna i LED Linear GmbH, med säte i tyska Neukirchen-Vluyn. Avsikten med förvärvet är att stärka Fagerhultkoncernens strategiska position på den professionella belysningsmarknaden samt för att få tillgång till ett ledande och kompletterande produktortiment.

LED Linear GmbH tillverkar linjära LED-armaturer, LED-moduler och andra komponenter till belysningsarmaturer för användning inomhus och utomhus, med huvudsaklig inriktning på företag och butiker. Produkterna används främst på kontor, hotell och restauranger, inom detaljhandeln, i infrastruktur och i exklusiva bostadshus. Bolaget har skapat en framgångsrik global försäljningsorganisation, och över hälften av dess nettoomsättning härrör från länder utanför Europa, huvudsakligen i Nordamerika och Asien. Bolaget konsolideras i Fagerhultkoncernen från och med den 1 april 2016 och redovisas under affärsområdet Väst- och Sydeuropa (Övriga Europa).

Som en del av transaktionen utnyttjade joint venture-partnern i LED Linear USA sin option att sälja återstående 50 % av aktierna i LED Linear GmbH. Det amerikanska dotterbolagets resultat konsolideras också i Fagerhultkoncernen sedan den 1 april 2016.

LED Linear GmbH och LED Linear USA hade en sammantagen omsättning under räkenskapsåret 2015 på cirka 32 miljoner euro och betydligt högre lönsamhet än Fagerhultkoncernen. I ett första steg betalar Fagerhult 40 miljoner euro på skuld- och kassafri basis för 100 % av aktierna i LED Linear GmbH. Ytterligare 21 miljoner euro kan tillkomma som tilläggsköpeskilling fram till 2018 beroende på bolagets framtida utveckling. Bolaget äger även andelar i sju internationella joint venture som agerar som försäljningsbolag.

Baserat på vår analys, uppgår goodwill (inklusive arbetskraft) till cirka 38 miljoner euro, eller cirka 60 % av totalt fördelat verkligt värde av identifierade immateriella tillgångar. Identifierade immateriella anläggningstillgångar utgörs huvudsakligen av teknologi 4,7 miljoner euro samt varumärke 19,4 miljoner euro. Goodwill utgörs av arbetskraft och de möjligheter som skapas genom framtida produkt erbjudanden, nya marknader och kunder. Goodwillen stöds av LED Linear tillväxtpotential och starka marknadsposition.

Tillgångar och skulder som ingick i förvärvet

	Verkligt värde
Likvida medel	35,4
Materiella anläggningstillgångar	31,9
Finansiella anläggningstillgångar	3,1
Immateriella tillgångar	222,5
Varulager	42,8
Fordringar	25,9
Skulder	–90,7
Uppskjutna skatteskulder	–66,3

Synergier inkluderar huvudsakligen:

- Försäljningssynergier, där Fagerhultgruppen kan uppnå ökad försäljning genom marknadsföring av koncernens befintliga sortiment av belysningslösningar till LED Linears kunder.
- Kostnadssynergier, där Fagerhult kan uppnå lägre priser på komponenter från leverantörer, som delas med LED Linear, huvudsakligen relaterat till högre inköpsvolym.
- Kostnadssynergier, där Fagerhult kan genomföra produktionsförbättringar baserade på LED Linears erfarenheter inom tillverkning av LED-armaturer.
- Synergier inom produktutveckling, där Fagerhult kan utnyttja LED Linears teknologi och kunskap i andra produkter inom Fagerhultgruppen.

Köpeskillingen består av följande komponenter:

Kontant betalning för 100 % i LED Linear GmbH	325,6
Kontant betalning för 50 % i LED Linear USA Inc.	42,0
Summa betalning	367,6
Villkorad tilläggsköpeskilling LED Linear GmbH	180,59
Villkorad tilläggsköpeskilling LED Linear USA Inc.	11,7
Sammanlagd köpeskilling	559,8
Förvärvade nettotillgångar	204,6
Goodwill	355,2

Tilläggsköpeskillingarna baseras på framtida resultatutveckling och värderingen har baserat sig på det förväntade utfallet. Det maximala utfallet kan bli 192,2 Mkr.

Bolagets påverkan på koncernens omsättning uppgår till 228,3 Mkr och koncernens nettoresultat med 42,4 Mkr, före transaktions- och kapitalkostnader. Om bolaget hade ingått i koncernen från årets början så hade detta tillfört en ökad försäljning om cirka 300 Mkr samt ett nettoresultat före transaktions- och kapitalkostnader om cirka 56 Mkr.

	Verkligt värde
Nettotillgångar	204,6
Förvärvade nettotillgångar	204,6
Kontant reglerad köpeskilling	367,6
Likvida medel i det förvärvade bolaget	-35,4
Transaktionskostnader	8,9
Förändring av koncernens likvida medel vid förvärv	341,1

Nominellt värde på förvärvade fordringar uppgick till 25,9 Mkr och verkligt värde uppgick till 25,9 Mkr. Transaktionskostnader uppgick till 8,9 Mkr och har redovisats på raden Administrationskostnader. Avsättning för tilläggsköpeskilling uppgår till 192,2 Mkr och redovisas i posten övriga avsättningar.

Not 29 | Aktiekapital

Aktiekapitalet i AB Fagerhult uppgår till 65 535 000 (65 535 000) kr fördelat på 38 550 000 (38 550 000) aktier med ett kvotvärde per aktie om 1,70 (1,70) kr. Antalet aktier i eget förvar uppgår till 610 677 (686 949) till ett kvotvärde av 1 038 151

(1 167 813) kr. Samtliga utestående aktier äger lika andel i moderbolagets tillgångar och vinst och är tillfullo betalda. Varje aktie berättigar till en röst.

	2016	2015
Förändring av antalet utestående aktier		
Antal utestående aktier vid årets början	37 863 051	37 836 000
Tilldelning av aktier i eget förvar, se not 2	76 272	27 051
Antal utestående aktier vid årets slut	37 939 323	37 863 051

Not 30 | Moderbolaget

Moderbolagets firma är Aktiebolaget Fagerhult. Bolaget är ett hos Bolagsverket registrerat aktiebolag med säte i Jönköpings Län, Habo kommun och med organisationsnummer 556110-6203. Bolagets besöksadress är Fagerhult, Habo. AB Fagerhult är moderbolag i Fagerhultgruppen, en av Europas ledande belysnings-

koncerner. Koncernen utvecklar, tillverkar och marknadsför belysningssystem för publika miljöer. AB Fagerhult hade vid årets utgång cirka 4 779 aktieägare. De 10 största ägarnas aktieinnehav var tillsammans 86,1 (86,2) % av de utestående aktierna.

Ägarstruktur (per 2016-12-31)

Aktieägare	Antal aktier	%
Investment AB Latour	18 620 400	49,1%
SSB CL Omnibus AC, USA	3 145 597	8,3%
Fam Svensson, familj, stiftelse och bolag	2 836 875	7,5%
Lannebo Fonder	2 470 274	6,5%
Robur Småbolagsfonder	1 535 756	4,0%
SEB Fonder	1 107 248	2,9%
Fam Palmstierna	1 006 200	2,7%
Nordea Fonder	750 948	2,0%
AP-fonder	590 589	1,6%
NTC Fidelity Funds	590 203	1,6%
Handelsbanken Fonder	255 706	0,7%
Johan Hjertonsson	255 479	0,7%
Eric Douglas, familj och bolag	120 000	0,3%
Övriga	4 654 048	12,3%
Antal utestående aktier vid periodens slut	37 939 323	100,0%

Not 31 | Förslag till vinstdisposition

Koncernens balanserade vinstmedel enligt koncernbalansräkningen uppgår till 1 495,2 (1 244,8) Mkr.

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Balanserat resultat	187,0 Mkr
Årets resultat	157,3 Mkr
Att överföra i ny räkning	344,3 Mkr

Antalet utdelningsberättigade aktier uppgick den 7 mars 2017 till 37 939 323. Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras enligt följande:

Att till aktieägarna utdelas:

4,50 kronor per aktie	170,7 Mkr
att i ny räkning överföres	173,6 Mkr
Totalt	344,3 Mkr

Not 32 | Risker

Finansiella risker

Valutarisk

Valutarisk uppstår när framtida affärstransaktioner eller redovisade tillgångar eller skulder uttrycks i en valuta som inte är koncernens funktionella valuta.

Transaktionsexponering

Koncernens transaktionsexponering uppstår huvudsakligen i de svenska bolagen där en stor andel av intäkterna genereras från den globala säljorganisationen och inte är svenska kronor. Övriga bolag bedriver huvudsakligen sin verksamhet på sina nationella marknader där intäkter och kostnader är i samma valuta.

Förutom valutarisker vid försäljning från de svenska bolagen så uppstår också risker vid import av råmaterial och komponenter. Sammantaget har de svenska bolagen ett överskott i inflödet av utländsk valuta. Det direkta kommersiella valutaflödet efter nettoberäkningar av flöden i samma valutor visar ett överskott på 474 (294) Mkr. Utöver detta uppstår även en indirekt påverkan i samband med inköp av råmaterial och komponenter. Detta medför att koncernens reella nettoexponering över tiden är lägre.

Koncernens policy är att väsentliga nettotillflöden skall säkras. I första hand skall inkommande valuta utnyttjas till betalningar i samma valuta. Därutöver säkras viss del av det förväntade nettotillflödet av försäljning och inköp genom terminskontrakt efter individuell bedömning till cirka 50 % kommande 6 månadersperiod. Vid en statisk bedömning av valutasisituationen påverkar en förändring av den svenska kronan med 1 % gentemot övriga valutor, med alla andra variabler konstanta, koncernens resultat med cirka 5 (3) Mkr. De finansiella instrumenten hanteras av moderbolagets verkställande ledning

Omräkningsexponering

Valutarisker finns även i samband med omräkning av utländska nettotillgångar och resultat, så kallad omräkningsexponering. Denna valutarisk avser huvudsakligen omräkningen av utländska dotterföretags resultat- och balansräkningar. Resultatet i ett utländskt dotterbolag räknas om till svenska kronor baserat på genomsnittskursen under året. Exponeringen av koncernens nettotillgångar i utlandet har ökat då verksamheten där har förändrats från att tidigare huvudsakligen avse försäljningsbolag till att även omfatta producerande enheter. På balansdagen fanns det nettotillgångar i utländska bolag motsvarande 1 583 (1 444) Mkr inklusive goodwill. Koncernen tillämpar säkringsredovisning i de fall förvärvade bolags köpeskilling till viss del finansierats genom upplåning det förvärvade bolagets lokala valuta. Nettotillgångar i utlandet som är föremål för säkringsredovisning uppgår till 796 (810) Mkr och balanserade upplåning 215 (215) Mkr. Omräkningsdifferenser vilka påverkat totalresultatet uppgår till -9,8 (-19,5) Mkr före uppskjuten skatt om 2,2 (4,3) Mkr.

En försvagning av den svenska kronan med 1 % med alla andra variabler konstanta, skulle innebära att eget kapital ökade med 16 (14) Mkr till största delen beroende på vinster/förluster vid omräkning av EUR och GBP. En förändring av den svenska kronan med 1 % gentemot övriga valutor skulle få en direkt påverkan på nettoomsättningen i dotterföretag med cirka 30 (30) Mkr medan resultateffekten i utländska dotterföretag är 3 (3) Mkr.

Ränterisk

Fagerhult innehar inte några väsentliga räntebärande tillgångar varför Koncernens intäkter och kassaflöde från den löpande verksamhet i allt väsentligt är oberoende av förändringar i marknadsräntor.

Koncernens ränterisk uppstår genom långfristig upplåning. Förutom pensionskulder, 68,3 (66,4) Mkr finns räntebärande skulder uppgående till 1 885,3 (1 342,2) Mkr samt likvida medel med 731,6 (471,9) Mkr. Upplåning som görs med rörlig ränta utsätter Koncernen för ränterisk avseende kassaflöde. Upplåning som görs med fast ränta utsätter Koncernen för ränterisk avseende verkligt värde. Under 2016 och 2015 bestod Koncernens upplåning till största del av lån med en ränta om tre månaders bindningstid.

Koncernen analyserar sin exponering för ränterisker dynamiskt. Olika scenarier simuleras, varvid refinansiering, omsättning av befintliga positioner, alternativ finansiering och säkring beaktas. Med dessa scenarier som utgångspunkt beräknar Koncernen den inverkan på resultatet som en angiven ränteändring skulle ha. För varje simulering används samma ränteändring för alla valutor. Scenarierna simuleras bara för de skulder som utgör de största räntebärande positionerna. Genomförda simuleringar utvisar att effekten på resultatet av en ändring på 1 procentenhet skulle vara maximalt 12 Mkr vid nuvarande kapitalstruktur. Simuleringen görs kvartalsvis för att verifiera att den maximalt möjliga förlusten ligger inom de gränser som satts upp av företagsledningen.

Om räntorna på upplåning i svenska kronor per den 31 december 2016 varit 10 punkter högre/lägre men alla andra variabler konstanta, hade vinster efter skatt för räkenskapsåret varit 1,9 (1,0) Mkr högre/lägre, huvudsakligen som en effekt av högre/lägre räntekostnader för upplåning med rörlig ränta.

Kreditrisk

Kreditrisk hanteras på koncernnivå. Kreditrisker uppstår om motparten inte fullgör sina förpliktelser vid utlåning inom ramen för likviditetshantering och genom kreditexponering gentemot kunder och banker, inklusive fordringar och avtalade transaktioner. Om Koncernens kunder kreditbedöms av oberoende värderare, används dessa bedömningar. I de fall ingen oberoende kreditbedömning finns, görs en riskbedömning av kundens kreditvärdighet där dennes finansiella ställning beaktas, liksom tidigare erfarenheter och andra faktorer. Individuella riskluster fastställs baserat på interna eller externa kreditbedömningar i enlighet med de gränser som satts av koncernledningen. Användningen av kreditgränser följs upp regelbundet. Några väsentliga förluster uppstod varken under 2016 eller 2015. Beträffande fordringar på kunder är merparten säkrad genom kreditförsäkring. Erforderlig reservering, 28,1 (23,5) Mkr, har gjorts för de kundfordringar som inte beräknas inflyta.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk hanteras genom att Koncernen innehar tillräckligt med likvida medel och kortfristiga placeringar med en likvid marknad, tillgänglig finansiering genom avtalade kreditfaciliteter och möjligheten att stänga marknadspositioner. Koncernen har en stark finansiell ställning. I dagsläget finns inga nya lånebehov men skulle detta uppstå finns idag inga problem att erhålla externa krediter så länge dessa uppfyller, av låntagaren, ställda restriktioner såsom skuldsättnings- och räntetäckningsgrad vilka i dagsläget är uppfyllda. Ledningen följer också noga rullande prognoser för koncernens likviditetsreserv på basis av förväntade kassaflöden.

Nedanstående tabell visar Koncernens finansiella skulder som kommer att regleras netto, uppdelade efter den tid som på balansdagen återstår fram till den avtalsenliga förfallodagen. De belopp som anges i tabellen är de avtalsenliga, odiskonterade kassaflödena. De belopp som förfaller inom 12 månader överensstämmer med bokförda belopp eftersom diskonterings-effekten är oväsentlig.

	Mindre än 1 år	Mellan 1 och 2 år	Mellan 2 och 3 år	Mellan 3 och 4 år	Mellan 4 och 5 år	Mer än 5 år
Per 31 december 2016						
Amortering av banklån	133,2	655,5	382,7	413,9		300,0
Betalning av räntor	16,8	16,0	8,1	7,0	3,7	2,7
Leverantörsskulder och andra skulder ¹	863,9	159,2	79,3	—	—	—
Per 31 december 2015						
Amortering av banklån	1,3	0,3	645,4	—	395,2	300,0
Betalning av räntor	10,5	10,5	10,5	5,1	5,1	5,2
Leverantörsskulder och andra skulder ¹	777,4	53,3	—	—	—	—

¹) Av beloppet avser 354,1 (297,4) Mkr Leverantörsskulder vilka till största delen har en förfallodag inom 30 dagar från balansdagen.

Kapitalrisk

Koncernens mål avseende kapitalstrukturen är att trygga koncernens förmåga att fortsätta sin verksamhet, så att den kan fortsätta att generera avkastning till aktieägarna och nytta för andra intressenter och att upprätthålla en optimal kapitalstruktur för att hålla kostnaderna för kapitalet nere. För att upprätthålla eller justera kapitalstrukturen, kan koncernen förändra den utdelning som betalas till aktieägarna, återbetala kapital till aktieägarna, utfärda nya aktier eller sälja tillgångar för att minska skulderna. Koncernen följer upp kapitalet på basis av skuldsättningsgraden. Detta nyckeltal beräknas som räntebärande skulder i förhållande till eget kapital. Skuldsättningsgraden per 31 december 2016 var 1,9 (1,9).

Operationella risker*Prisrisk*

Prisrisker beträffande koncernens verksamhet finns huvudsakligen vid inköp av insatsmaterial till tillverkningen. Dominerande komponenter såsom elektroniska styrsystem samt plåt påverkar enskilt mest kostnaden för tillverkade produkter, exklusive förädlingskostnader. Koncernens exponering för prisrisker på finansiella instrument är minimal.

Risk i anläggningar och varulager

Utöver de risker som kommenteras ovan, vilka i princip samtliga har en påverkan på Fagerhults gruppens kassaflöde, är bundet kapital i anläggningstillgångar samt varulager utsatt för risker. Rationaliseringar och en hög utnyttjandegrad av gjorda investeringar har medfört att värdet av aktiverade tillgångar har kunnat

hållas på en förhållandevis låg nivå. Riskerna för en bestående värdenedgång av anläggningstillgångarna bedöms därför som små. Till risker i varulager hör främst inkurans till följd av överproduktion samt föråldrat teknikinnehåll. I Fagerhults affärsidé ingår en kundorderstyrd produktion. Detta innebär en flexibel produktion där behovet av lagerlagda produkter minskar och därigenom också inkuransrisken.

IT-Säkerhet

I takt med att den datorstödda tekniken fått allt större utrymme inom företagen har kraven höjts på säkerheten. Kontroll av funktionssäkerheten görs frekvent på databaser och e-postservrar med daglig backup. Batteribackup och dieselaggregat ger skydd mot driftstopp vid huvudanläggningen i Habo, varifrån den största delen av koncernens dataverksamhet sköts. Hittills har inga kostnader uppstått till följd av skador. Internetförbindelsen är av fast karaktär och har helt isolerats från det övriga nätverket genom en hårdvarubrandvägg. Åtkomst via publika nät är säkrat med säkerhetsdosor. Användningen regleras genom gruppstillhörighet och rättigheter baserade på uppgiften och rollen inom företaget.

Försäkringar

Fagerhultsgruppen upphandlar och administrerar koncerngemensamma försäkringsprogram avseende egendoms- och ansvarsrisker. Härigenom skapas samordningsvinster och kostnadsfördelar.

Not 33 | Händelser efter balansdagen

Styrelsen kommer att föreslå årsstämman den 3 maj 2017 att besluta om aktiesplit 3:1 samt ändring av bolagsordningen så att det tillåtna antalet aktier ökar.

Förvärv av WE-EF samt Flux Eclairage S.A.S

För att ytterligare stärka Fagerhults gruppens position inom den professionella utomhusbelysningsmarknaden, har Fagerhult undertecknat avtal om att förvärva 100 % av aktierna i WE-EF, med säte i Bisingen, Tyskland. WE-EF designar och tillverkar utomhusarmaturer för en rad olika applikationsområden. Företaget har två fabriker i Tyskland och en i Thailand; samt monteringsanläggningar i Australien, Frankrike och USA. WE-EF har lyckats etablera en global närvaro med stark försäljning framförallt i Europa, särskilt inom Tyskland och Frankrike, men även försäljning i andra regioner som Australien och USA. WE-EF har 484 anställda och hade för det finansiella året som slutade 30 juni 2016 en konsoli-

derad omsättning om 57 MEUR med en lönsamhet i nivå med Fagerhults gruppens. Fagerhult betalar ett pris om 81 MEUR (kassa- och skuldfritt), för 100% av aktierna i WE-EF företagen. Förvärvet kräver godkännande av tyska konkurrensverket vilket beviljades i januari 2017. Fagerhult förvärfvar även 100% av aktierna i Flux Eclairage S.A.S., ett franskt utomhusbelysningsföretag beläget intill WE-EF LUMIERE i Lyon, Frankrike. Flux Eclairage hade år 2015 en omsättning om 5 MEUR och 20 anställda. Fagerhult betalar 5 MEUR för bolaget.

Det har efter balansdagen fram till denna årsredovisnings undertecknande, utöver vad som angivits ovan, ej framkommit någon väsentlig händelse eller information om förhållandena på balansdagen eller där efter, vare sig gynnsam eller ogynnsam, för koncernen eller något av dess ingående bolag som förleder några ytterligare upplysningar.

STYRELSENS OCH VD:s UNDERTECKNANDE

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder, IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Resultat- och balansräkningarna kommer att föreläggas ordinarie årsstämma den 3 maj 2017 för fastställelse.

Habo den 7 mars 2017

Jan Svensson
Ordförande

Eric Douglas
Vice ordförande

Cecilia Fasth
Styrelseledamot

Björn Karlsson
Styrelseledamot

Catherina Fored
Styrelseledamot

Fredrik Palmstierna
Styrelseledamot

Johan Hjertonsson
Verkställande direktör

Magnus Nell
Arbetsagarrepresentant

Lars-Åke Johansson
Arbetsagarrepresentant

Vår revisionsberättelse har avgivits den 11 mars 2017

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Peter Nyllinge
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Martin Odqvist
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till bolagsstämman i AB Fagerhult, org.nr 556110-6203.

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för AB Fagerhult för år 2016. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 40–81 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Förvaltningsberättelsen och bolagsstyrningsrapporten är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar, och bolagsstyrningsrapporten är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Vår revisionsansats

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där den verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och den verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken koncernen verkar.

Fagerhults verksamhet bedrivs i mer än ett 20-tal länder i världen.

Varje lokal verksamhet har en egen ekonomifunktion som rapporterar till huvudkontoret i Sverige.

Även om verksamheten är spridd utgör de fyra enheterna Fagerhults Belysning AB, Fagerhults Belysning Sverige AB, Whitecroft Lighting i UK och LTS Licht & Leuchten GmbH i Tyskland tillsammans en avgörande del av koncernen. För dessa fyra enheter blev det naturligt, och nödvändigt, att genomföra en fullständig revision. I Sverige utfördes den av koncernteamet medan vi i UK och Tyskland har använt oss av lokala PwC team. Koncernteamet har tagit del av arbetet som utförs av dessa enhetsrevisorer för att säkerställa att tillräckliga revisionsbevis har insamlats, men också kommunicerat löpande för att förstå hur revisionen genomförts. Utöver dessa fyra enheter har koncernrevisionen, efter samråd med Fagerhults styrelse och koncernledning, inkluderat ytterligare 25 enheter där det också genomförts fullständig revision. PwC, i respektive land, har reviderat 15 av dessa.

För ett fåtal bolag, vars sammanlagda omfattning endast utgör en obetydlig del för koncernen, har vi genomfört analytisk granskning i koncernteamet. Lokal lagstadgad revision har utförts på samtliga bolag i koncernen med sådant krav även om enheten kanske inte har omfattats av koncernrevisionens rapportering eller tidsplan.

Utöver detta har koncernteamet granskat koncernkonsolideringen, koncernens årsredovisning och ett antal komplexa transaktioner och frågeställningar. Dessa har inkluderat förvärvsanalyser och nedskrivningstest av immateriella tillgångar med obestämd livslängd och goodwill.

Sammantaget innebär detta att vi förvärvat oss om att det genomförts tillräckligt med revision och företrädesvis inom PwCs nätverk.

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller fel. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Nedskrivningsprövning av goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar livslängd

På sidan 61 i avsnittet uppskattning bland Redovisningsprinciperna samt i not 10 beskriver Fagerhult sin nedskrivningsprövning av goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar livslängd.

Av koncernen totala balansomslutning utgörs 1 933 mkr eller 40 % av goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar livslängd. Då dessa tillgångar inte skrivs av löpande skall istället, minst årligen, en nedskrivningsprövning ske. Fagerhult har gjort detta i fjärde kvartalet 2016.

En sådan prövning måste innehålla antaganden om bland annat framtida tillväxt, lönsamhet och diskonteringsfaktor. Det är således komplexa bedömningar och uppskattningar som företagsledning och styrelse måste göra.

Eftersom tillgångarna utgör ett väsentligt belopp samt att de antaganden som krävs inkluderar bedömningar och uppskattningar, som var för sig kan ha en avgörande betydelse för värderingen, är det ett särskilt betydelsefullt område för revisionen.

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Inledningsvis utvärderade vi, tillsammans med PwC:s värderingsspecialister, att de upprättade nedskrivningsprövningarna, en per segment, genomförts enligt vedertagna principer och metoder.

De för nedskrivningstestet viktigaste antagandena som företagsledning och styrelse har gjort avser tillväxt, lönsamhet och diskonteringsränta. Vi har bedömt dessa antaganden genom att jämföra mot Fagerhults budget och strategisk plan, men också mot historiska utfall. Vi har även gjort en självständig bedömning med utgångspunkt från marknadssekonomiska förutsättningar för de kassagenererande enheterna. Diskonteringsräntor har vi kontrollerat mot observerbara marknadsdata.

Vi har också granskat att väsentliga antaganden är konsekventa med tidigare år.

Med utgångspunkt från nedskrivningstestet har vi genomfört simuleringar och känslighetsanalyser för att förstå hur en förändring påverkar värdena och indikera ett eventuellt nedskrivningsbehov. Dessa tester har också legat till grund för vår kontroll av de upplysningar som lämnas i årsredovisningen i not 10.

Som en slutlig övergripande kontroll har vi jämfört bolagets börsvärde i relation till det beräknade återvinningsvärdet.

Sammantaget har vi, i vår granskning av nedskrivningsprövning av goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar livslängd inte haft några observationer som varit väsentliga för revisionen som helhet.

Förvärvsanalys avseende Led Linear

Den 15 mars 2016 offentliggjorde Fagerhult att de förvärvat Led Linear. Förvärvet beskrivs ingående i not 28. Som framgår av nämnda not uppgår det sammanlagda priset, inklusive beräknade tilläggsköpeskillingar, till 560 mkr.

Redovisat eget kapital i Led Linear uppgick vid förvärvstillfället till 49 mkr vilket innebar att företagsledning och styrelse skulle fördela ett uppkommit övertvärde om 511 mkr. Denna allokering skall ske till det

verkliga värdet, vid förvärvstidpunkten, på de tillgångar och skulder som fanns i Led Linear.

Att upprätta en sådan fördelning, en förvärvsanalys, innefattar ett flertal uppskattningar och bedömningar som var och en kan få en väsentlig effekt på redovisade tillgångar.

Fagerhult hade låtit en välrenommerad extern värderingsspecialist identifiera och värdera tillgångar och skulder som underlag för sin analys.

Både beloppens storlek och komplexiteten i uppskattningarna som krävs i förvärvsanalysen har medfört att vi bedömt frågan som särskilt betydelsefull för revisionen.

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Vi har, tillsammans med våra värderingsspecialister, granskat att förvärvsanalysen upprättats enligt gängse principer och modeller.

När vi granskade analysen fann vi att både Fagerhult och den externa specialisten hade identifierat de tillgångar vi förväntat oss baserat på vår erfarenhet från tidigare förvärv, liknade bolag och vår kunskap om branschen.

Vi granskade att de faktorer som används för att kvantifiera tillgångarnas verkliga värde, såsom framtida kassaflöden, diskontering, och antagna nyttjandeperioder, också var i nivå med vedertagen praxis och vad vi förväntade oss. Vi kunde även konstatera att faktorerna var konsekventa med tidigare års bedömningar vid andra förvärv.

Eftersom tilläggsköpeskillingen är beroende på framtida resultat i LED Linear har företagsledning behövt göra antaganden och uppskattningar om detta. Vi har granskat beräkningsmekanismen i avtalet och företagsledningens uppskattningar av intjäningen.

Till sist har vi även granskat de upplysningar som Fagerhult lämnat i not 28.

Utifrån vår granskning av förvärvsanalysen för Led Linear har vi inte gjort några observationer som varit väsentliga för revisionen som helhet.

Inkurans i varulager på grund av teknikutveckling

På sidan 60 och under rubriken "Varulager" samt i not 32 beskriver Fagerhult värdering och risker förknippade med varulager.

Som framgår av årsredovisningen i övrigt verkar Fagerhult inom en bransch som befinner sig mitt i ett tekniskifte, från traditionell belysning till LED. Även inom LED tekniken sker en snabb förändring där nya generationer kan vara både billigare och mer energieffektiva än den tidigare. Under året har andelen LED fortsatt öka till att nu utgöra cirka 83 % av Fagerhults totala omsättning.

Som en följd av detta måste företagsledning och styrelse löpande utvärdera och bedöma hur tekniskiftet kommer att påverka efterfrågan på befintligt varulager kommande år, oavsett om förändringen påverkar sortimentet inom traditionell eller LED belysning.

Att det har varit betydelsefullt i revisionen att granska uppkommen inkurans som uppstår på grund av det pågående tekniskiftet följer av att varulagret är väsentligt, det totala bokförda värdet uppgår till 685 mkr, samt då företagsledning och styrelsens inkuransbedömning måste innefatta uppskattningar och bedömningar.

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

I Fagerhult har respektive dotterbolag ansvaret att bedöma inkurans-behovet som kan uppstå. Detta då lokal företagsledning bäst kan uppskatta sina marknadsförutsättningar.

Vi har därför instruerat varje lokalt revisionsteam att särskilt granska att en korrekt reservering sker. I de fall det finns en så kallad generell inkuranstrappa har vi granskat att denna tillämpats konsekvent mellan åren och uppdaterats med hänsyn till förändrade förutsättningar.

Eftersom en teknikförändring kan gå snabbt fångas inte nödvändigtvis inkurans av traditionella analyser av trögrörliga lagerposter. Vi har därför även sökt bekräftelser från andra moment i vår revision, t.ex. genomgång av styrelseprotokoll, närvaro vid inventering, och vår egen förståelse av branschen, utveckling av nya produkter och marknaden. Vi har även tagit del av och analyserat den uppföljning och övervakning som koncernledningen genomför.

Sammantaget har vi, i vår revision av inkurans i varulager pga. teknikutveckling, inte haft några observationer som varit väsentliga för revisionen som helhet.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–39 och 86–88. Det är styrelsen och den verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och den verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och den verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och den verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och den verkställande direktören för bedöm-

ningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och den verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ än att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsnämndens webbplats. www.revisorsinspektionen.se/rn/showdocument/documents/rev_dok/revisors_ansvar.pdf. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning för AB Fagerhult för år 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och den verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med

en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller den verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen. En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsnämndens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/rn/showdocument/documents/rev_dok/revisors_ansvar.pdf. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Jönköping den 11 mars 2017

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Peter Nyllinge
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Martin Odqvist
Auktoriserad revisor

AKTIEÄGARINFORMATION

Årsstämma 2017

Årsstämma i Fagerhult hålls onsdagen den 3 maj 2017 kl. 17:00 i Fagerhult, Habo.

Anmälan

Aktieägare som önskar delta i årsstämman skall, dels vara registrerad i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken per onsdagen den 26 april 2017, dels anmäla sig till Fagerhult senast den 26 april 2017.

Anmälan kan göras via e-post arsstamma@fagerhult.se, per telefon 08-522 359 75 eller per post till AB Fagerhult, 566 80 Habo. Aktieägare med förvaltarregistrerade innehav måste tillfälligt låta registrera sina aktier i eget namn via sin förvaltare så att de är registrerade i aktieboken i god tid före den 26 april 2017 för att få rätt att delta vid stämman.

Anmälan ska innehålla aktieägarers namn, person/organisationsnummer, adress och e-postadress, telefonnummer och registrerat aktieinnehav samt i förekommande fall uppgift om ombud och biträden. Om deltagande sker med stöd av fullmakt ska denna insändas till Fagerhult före årsstämman.

Utdelning

Styrelsen föreslår årsstämman en ordinarie utdelning med 4,50 kronor per aktie. Som avstämningsdag föreslås den 5 maj 2017. Om årsstämman beslutar i enlighet med förslaget beräknas utbetalning att ske genom Euroclear Sweden ABs försorg med början den 10 maj 2017.

Valberedning

Valberedningen inför årsstämman 2017 består av följande ledamöter:

- Jan Svensson som styrelseordförande i AB Fagerhult,
- Eric Douglas, Investment AB Latour,
- Gunnar Lindberg, familjen Svensson och
- Göran Espelund, Lannebo Fonder.

För att valberedningen ska kunna beakta ett förslag måste det ha inkommit i god tid före årsstämman. Förslag till valberedningen kan skickas per post till:

AB Fagerhult
Att: Michael Wood
Tegelviksgatan 32
116 41 Stockholm

Finansiell information 2017

- 2017-05-03 Årsstämma 2017
- 2017-05-03 Delårsrapport för kvartal 1, 2017
- 2017-08-17 Delårsrapport för kvartal 2, 2017
- 2017-10-24 Delårsrapport för kvartal 3, 2017

Distributionspolicy

Årsredovisningen i tryckt format skickas till alla som så begärt och kan beställas genom att skicka e-post till ir@fagerhult.se eller på 036-10 85 00. Samtliga av Fagerhults årsredovisningar finns tillgängliga på www.fagerhultgroup.com

IR-kontakt
Michael Wood, CFO
08-522 359 48
ir@fagerhult.se

Nyheter, rapporter och aktiekursutveckling

Följ oss genom att prenumerera på pressmeddelanden och finansiella rapporter via mail och sms. Du har även möjlighet att få information om aktiens kursutveckling. Registrera dig på www.fagerhultgroup.com

DEFINITIONER A TILL Ö

Antal anställda Genomsnittligt antal årsarbetande.

Avkastning på eget kapital Resultat enligt resultaträkningen i % av genomsnittligt synligt eget kapital.

Avkastning på sysselsatt kapital Resultat efter finansiella poster plus finansiella kostnader i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital.

Eget kapital per aktie Eget kapital dividerat med antal utestående aktier.

Kassaflöde per aktie Årets kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier.

Kassalikviditet Likvida medel i förhållande till kortfristiga skulder.

Likvida medel Kassa- och banktillgodo-havanden samt kortfristiga placeringar.

Nettoinvesteringar Årets investeringar i materiella anläggningstillgångar reducerat med intäkter för avyttrade anläggnings-tillgångar.

Nettoskuld Räntebärande skulder med avdrag för likvida medel.

Resultat per aktie Resultat enligt resultat-räkningen i relation till genomsnittligt antal utestående aktier.

Rörelsemarginal Rörelseresultat i förhållande till nettoomsättning.

Nettoskuldsättningsgrad Nettoskuld i förhållande till eget kapital.

Soliditet Eget kapital i förhållande till totala tillgångar.

Sysselsatt kapital Summa tillgångar minus icke räntebärande skulder.

Vinstmarginal Resultat efter finansiella poster i förhållande till nettoomsättning.

Övriga omsättningstillgångar Posten utgörs av interimsfordringar, förskott till leverantörer, övriga fordringar samt koncernfordringar.

BRANSCHORDLISTA

Armatureffekt: (Luminaire power) Anges i watt (W) och är den totala systemeffekten för en armatur.

Armaturljusflöde: (Luminaire Luminous Flux) Det totala ljusflöde i lumen (lm) som en armatur avger.

Armaturljusutbyte: (Luminaire Luminous Efficacy) Definieras som kvoten mellan armaturljusflöde och armatureffekt för en LED-armatur och anges i lumen per watt (lm/W).

Lighting Europe: Den europeiska branschorganisationen för armatur- och ljuskällatillverkare.

DALI: (Digital Addressable Lighting Interface) Ett standardiserat protokoll för digital styrning.

Driftdonsbortfall: (Failure fraction – Fy) Bortfallet av driftdon vid nominell livslängd och anges i %. Vid exempelvis 15 % bortfall anges en faktor F_{15} .

Färgåtergivningindex: (Color Rendering Index) anges som CRI på en skala 0 – 100 och är ett mått på en ljuskällas förmåga att återge färger.

IP-klass: Anger graden av skydd mot åtkomst av strömförande delar och hur vatten- och dammtät armatur är. Anges som IP följt av två siffror, t ex IP23.

LEED: (Leadership in Energy and Environmental Design) är ett internationellt system för miljöcertifiering för byggnader. Certifieringen riktar in sig på minskad användning av resurser så som mark, vatten, energi och byggnadsmaterial.

LED: (Light-Emitting Diode, lysdiod) är en halvledarljuskälla. LED-lampor har lång livslängd och hög energieffektivitet. Ljuset bildas genom elektroluminiscens.

Ljusflöde: Mängden synligt ljus som utstrålas från en ljuskälla. Mäts i lumen (lm).

Ljusstyrka: Anger hur mycket ljus som strålar ut i en viss riktning. Mäts i Candela (cd).

Ljusedelning: (Luminous Intensity Distribution) En armaturs ljusedelning och mäts enligt en CIE-standard och anges i cd/1 000 lm. Redovisas i tabell eller med polärt diagram.

Ljusutbyte: Mått på en ljuskällas effektivitet och beräknas som ljusflödet dividerat med den effekt ljuskällan förbrukar (wattförbrukningen). Mäts i lumen per watt (lm/W).

LLMF: (Lamp Lumen Maintenance Factor). Ljuskällans bibehållna ljusflöde vid en given tidpunkt.

LMF: (Luminaire Maintenance Factor) Anger armaturens nedsmutsningsgrad efter ett antal brinntimmar.

LSF: (Lamp Survival Factor) Anger antalet ljuskällor som fortfarande lyser i en anläggning vid en given tidpunkt. (Förväntade bortfallet av högkvalitativa LED kan antas försumbart och denna faktor blir då 1,0.)

Luminans: Anger hur ljus en yta är beroende på det ljus som reflekteras från ett föremål i en specifik riktning. Mäts i candela per m² (cd/m²).

MF: (Maintenance factor) Förkortning för bibehållningsfaktor som är kvoten mellan bibehållen belysningsstyrka och initial belysningsstyrka.

Nominell livslängd: (Rated life) Definieras som antalet brinntimmar efter vilka en given del av initialljusflödet återstår. Idag anges livslängden som antalet drifttimmar då 70 % av initialljusflödet återstår och betecknas då L_{70} .

OLED: Förkortning för Organic Light Emitting Diode

PWM: (Pulse Width Modulation) En teknik för ljusreglering med pulsviddsmodulation som rekommenderas för LED.

R_a: Ett index som anger ljuskällors förmåga att återge färger. Anges på en skala 0 – 100 där 100 indikerar perfekt färgåtergivning.

RGB-teknik: En teknik där man genom att blanda rött, grönt och blått ljus kan skapa vitt ljus eller färgat ljus med valfri färg.

UGR: (Unified Glare Rating) En internationell metod framtagen av CIE för att beräkna ett index för obehagsbländning.

ZHAGA: Ett öppet konsortium med syfte att ta fram industristandarder för LED-komponenter.

AB Fagerhult (publ)

SE-566 80 Habo
Telefon +46 (0)36 10 85 00
www.fagerhultgroup.com
info@fagerhult.se

Fagerhults Belysning AB

Åvägen 1, SE-566 80 Habo
Telefon +46 (0)36 10 85 00

Fyrvaktaregatan 7

SE-296 81 Åhus
Telefon +46 (0)44 28 98 00

Ateljé Lyktan AB

Fyrvaktaregatan 7
SE-296 81 Åhus
Telefon +46 (0)44 28 98 00
www.atelje-lyktan.se
info@atelje-lyktan.se

Fagerhults Belysning Sverige AB

SE-566 80 Habo
Telefon +46 (0)36 10 85 00

Fagerhult Retail AB

Rinnavägen 12
SE-517 33 Bollebygd
Telefon +46 (0)33 722 15 00
retail-info@fagerhult.se

Fagerhult AS

Sluseholmen 8A
DK-2450 Köpenhamn
Danmark
Telefon +45 43 55 37 00
www.fagerhult.dk
post@fagerhult.dk

Fagerhult Belysning AS

Strandveien 30, Pb 471
NO-1327 Lysaker
Norge
Telefon +47 22 06 55 00
www.fagerhult.no
kundeservice@fagerhult.no

Fagerhult Oy

Mannerheimintie 113
FI-00280 Helsingfors
Finland
Telefon +358 9 777 1580
www.fagerhult.fi
info@fagerhult.fi

I-Valo Oy

Tehtaantie 3 b
FI-14500 Iittala
Finland
Telefon +358 10 501 3000
www.i-valo.com
info@i-valo.com

Fagerhult Lighting Ltd

33–34 Dolben Street
London SE1 0UQ
England
Telefon +44 207 403 4123
www.fagerhult.co.uk
light@fagerhult.co.uk

Fagerhult Lighting Ltd

Unit F1, Calmount Park
Ballymount
Dublin 12
Irland
Telefon +35 3 1426 0200
www.fagerhult.ie
info@fagerhult.ie

Whitecroft Lighting Limited

Burlington Street
Ashton-under-Lyne
Lancashire OL7 0AX
England
Telefon +44 870 5087 087
www.whitecroftlighting.com
email@whitecroftlight.com

Designplan Lighting Ltd

16 Kimpton Park Way,
Kimpton Business Park
Sutton, Surrey SM3 9QS
England
Telefon +44 208 254 2000
www.designplan.co.uk
sales@designplan.co.uk

LTS Licht & Leuchten GmbH

Waldesch 24
DE-88069 Tettnang
Tyskland
Telefon +49 75 42 / 93 07-0
www.lts-licht.de

LED Linear GmbH

Pascalstr. 9
D-47506 Neukirchen-Vluyn
Tyskland
Telefon: +49 2845 98462-0
www.led-linear.com
info@led-linear.com

LED Linear USA, Inc.

2186 Liberty Drive
Niagara Falls
NY 14304
USA
Telefon: +1 646 688 2714
www.led-linear.com
usa@led-linear.com

Waco N.V.

Hundelgemsesteenweg 80
BE-9890 Baaigem-Gavere
Belgien
Telefon +32 9362 4494
www.waco.be
info@waco.be

Fagerhult OÜ

Artelli 10c
EE-10621 Tallinn
Estland
Telefon +372 6 507 901
www.fagerhult.ee
fagerhult@fagerhult.ee

Fagerhult France

105, Avenue Jean Jaurès
Bâtiment B5
FR-69600 Oullins
Frankrike
Telefon +33 4 3722 6410
www.fagerhult.fr
info@fagerhult.fr

Fagerhult BV

Lichtschip 19, Postbus 320
NL-3990 GC Houten
Holland
Telefon +31 30 688 99 00
www.fagerhult.nl
lighting@fagerhult.nl

Fagerhult Sp.z.o.o.

ul. 17 Stycznia 48
PL-02-146 Warszawa
Polen
Telefon +48 22 749 12 50
www.fagerhult.pl
info@fagerhult.pl

Fagerhult SPb

Viborgskaya nab. 61,
office 304
RU-197342 St Petersburg
Ryssland
Telefon +7 812 380 0148
www.fagerhult.ru
info@fagerhult.ru

Fagerhult s.r.o.

Kubániho 16
SK-811 04 Bratislava
Slovakien
Telefon +421 2 5465 0042
www.fagerhult.sk
info@fagerhult.sk

Fagerhult SL

C/Estocolmo No 13
ES-282 32 Las Rozas, Madrid
Spanien
Telefon +34 91 640 7246
www.fagerhult.es

Commtech Commissioning - Services SA

C/Estocolmo No 13
ES-282 30 Las Rozas, Madrid
Spanien
Telefon +34 91 640 7246
www.fagerhult.es

Arlight Aydınlatma A.Ş

Saray Mahallesi 205. Sokak No:4
06980 Kazan Ankara
Turkiet
Telefon +90 312 815 4661
www.arlight.net
arlight@arlight.net

Eagle Lighting Australia

17–19 Jets Court
Melbourne Airport, VIC 3045
Australien
Telefon +61 3 9344 7444
www.eaglelighting.com.au

Fagerhult Lighting Systems (Suzhou) Co Ltd.

No. 11 Workshop
99 Gangtian Road,
Suzhou -Industrial Park
Suzhou 215021 Kina
Telefon +86 512 87 18 77 78
www.fagerhult.com

Fagerhult Lighting

– Dubai Branch
Grosvenor Business Tower,
Office 307
Sheikh Zayed Rd
126287 Dubai – U.A.E.
Förenade Arabemiraten
Telefon +971 4329 7120
www.fagerhult.ae
info@fagerhult.ae

Fagerhult New Zealand

Level 1/18A Neilpark Drive
East Tamaki
Auckland 2013
Nya Zeeland
Telefon +64 21 509 248

Lighting Innovations Africa

672 Old Cape Road
Greenbushes, Port Elizabeth
Eastern Cape 6390
South Africa
Telefon: +27 (0)11 444 1168
www.lightinginnovations.co.za
info@lightinginnovations.co.za

FAGERHULT

WWW.FAGERHULTGROUP.COM